DARBININKAS

Vol. LXX, Nr. 16
Balandžio - April 19, 1985

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Sudano prezidentui Gaafar al-Nimeiry besilankant JAV, Sudane vyko riaušės, privedusios prie kariuomenės sukilimo prieš prezidentą. Sukilimui vadovavo gynybos ministeris ir kariuomenės vadas gen. Siwar elDahab ir sudarė karinę tarybą. Naujoji vadovybė pažadėjo per 6 mėn. valdžią perleisti civilinei vyriausybei. Valdžiai pagrasinus, kad streikuojantieji bus apkaltinti valstybės išdavimu, streikai buvo sustabdyti.

Nežiūrint prezidento Reagan ir valst. sekretoriaus Shultz nepritarimo, kongresas rengiasi suteikti Izraeliui papildomos ir negrąžinamos ūkinės paramos per šiuos ir 1986 biudžetinius metus už 1.4 bil. dol.

Sov. S-gos komunistų partijos Politbiuras pareikalavo išleisti naujų įstatymų prieš krašte įsigalėjusį "biaurų alkoholizmą".

Rytų Vokietijos valdovas Erich Honecker, gavęs Sov. S-gos pritarimą, balandžio mėn. numato lankytis Italijoj, o vėliau ir kitose Nato valstybėse.

Somalijoj siaučia choleros epidemija, iki šiol pareikalavusi 1500 aukų.

J. T. gen sekr. Javier Perez de Cuellar, siekdamas sutaikinti Iraną ir Iraką, kurie paskutiniu metu karo lėktuvais ir raketom pradėjo abipusį miestų griovimą ir civilinių gyventojų žudymą, lankėsi arabų valstybėse ir Irane bei Irake, bet nerado kariaujančių šalių pritarimo karui užbaigti.

Graikijos parlamentas priėmė konstitucijos pakeitimą, suvaržantį prezidento teises paleisti parlamentą, paskirti ministerį pirmininką ir referendumu atsiklausti gyventojų. Tokių apribojimų siekė dabartinis min. pirmininkas Andreaas Papandreou.

Naujasis Sudano valdovas gen. Siwar el-Dahab patikino JAV, Egipto ir Saudi Arabijos atstovus, kad jis ves Vakaram palankią politiką ir palaikys su jais gerus santykius. Jis kartu ir padėkojo JAV už Sudanui teikiamą paramą.

Sov. S-gos komunistų partijos gen. sekretorius Michail Gorbačiovas pareiškė užšaldysiąs SS-20 branduolinių raketų išdėstymą Rytų Europoj iki lapkričio mėn. ir paragino JAV padaryti tokius pat žygius. JAV šį siūlymą atmetė, nes Sov. S-ga tai daro, norėdama išlaikyti savo pirmavimą vidutinės tolinašos raketų srity ir paveikti Vakarų Europos valstybes, kad jos nepritartų JAV šios srities politikai. Britanija ir Prancūzija taip pat žiūri skeptiškai į šį Gorbačiovo siūlymą.

Popiežius Jonas Paulius II savo Velykinėj kalboj pasmerkė nacizmą, tebevykstančius žmogaus teisių pažeidinėjimus, ginklavimosi lenktynes ir pasaulio nesirūpinimą tais, kurie vargsta, kenčia ir badauja, o savo Velykinius sveikinimus paskaitė net 48 kalbom.

Paskutiniu metu savanorių skaičius į JAV ginkluotąsias pajėgas pradėjęs mažėti, ypač mažėja baigusių aukštesniąsias mokyklas skaičius, todėl gynybos reikalais besirūpiną žmonės pradėjo aiškintis, ar nereikėtų vėl grąžinti jaunų vyrų šaukimo į kariuomenę.

Libano krikščionių ir mahometonų vadai paragino tarp savęs kovojančias milicijas sustabdyti kovas apie Sinodo miestą, bet jų raginimo niekas nepaklausė.

SKANDALAS ANTAKALNIO BAŽNYČIOJE

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 64

(Tęsinys iš praeito numerio)

Klebonas nori jėga išvesti pamokslininką

Staiga viena po kitos pradėjo gesti šviesos. Bažnyčioje pasidarė prieblanda. Kai kun. A. Jokubauskas pradėjo kalbėti apie kunigus kalinius, klebonas pasiuntė du vyrus su kamžomis išvesti pamokslininką iš sakyklos.

Vos vyrai su kamžomis pradėjo lipti į sakyklą, kažkas iš minios, skubiai pašokęs, sulaikė vieną iš patarnautojų, tačiau pirmasis jau buvo prie pamokslininko ir jį palietė. Kun. A. Jokubauskas persižegnojo ir pasisuko lipti žemyn.

Tuo momentu klebonas puolė į minią, norėdamas prasibrauti prie sakyklos. Tikintieji pradžioje atsitraukė ir padarė taką, bet staiga minia siūbtelėjo pirmyn ir nubloškė įsikarščiavusį kleboną į presbiteriją.

Žmonės ploja pamokslininkui

Kun. A. Jokubauskui einant iš sakyklos, bažnyčia pradėjo ploti. Lietuvoje bažnyčiose nėra papročio ploti, tačiau, nesant kitos galimybės išreikšti savo pritarimo pamokslininkui, tikintieji, nepaisydami tradicijų, taip audringai plojo, jog nebuvo girdėti nei garsiai minią ir pamokslininką barančio klebono.

Kai tik plojimai pritilo, klebonas dar garsiau koneveikė tikinčiuosius ir pamokslininką. Žmonės, norėdami užgožti kleboną, vėl pradėjo ploti. Ir taip pamainomis.

Šiurpi drama

Matydami, kad klebonas nesiliaus baręsis, minia pradėjo giedoti "Marija, Marija". Vaizdas buvo labai liūdnas ir šiurpus. Lengviau būtų žiūrėti, jei milicininkas ar koks valdžios pareigūnas tampytų ar muštų kunigą, nei dabar . . .

Rytojaus dieną, vakare, prieš mišias per skelbimus, klebonas kun. P. Vaičekonis prisiminė vakarykštį įvykį. Jis vėl kalbėjo, kad politikuoti, mitingus daryti bažnyčioje ne vietą, nors kun. A. Jokubauskas savo pamoksle jokios politikos nelietė. Jis kalbėjo apie šių dienų Bažnyčios aktualijas mūsų krašte.

Per mišias pamokslą sakė Turgelių parapijos klebonas kun. dek. K. Vaičionis. Pradžioje gražiai pakalbėjęs apie šv. Kazimierą, palietė ir šių dienų aktualijas.

Propaganda bažnyčioje

Pamokslininkas dideliam tikinčiųjų nustebimui su pasigėrėjimu kalbėjo apie tai, kad "esam įjungti į didžiąją Tarybų Sąjungą", kad "su broliais rusais reikia sugyventi", kad "yra vilties, jog vienoje Vilniaus bažnyčių bus įvestos pamaldos rusų kalba, o "esminis šv. Kazimiero valdymo bruožas Lietuvoje — didelis susirūpinimas rusų katekizacija."

Susidarė įspūdis, lyg pamokslo pagrindinis tikslas būtų buvęs įrodyti, kad lietuvių tauta nuo amžių su "broliais rusais" geriausi draugai. Tikinčiųjų nuotaika — kaip mitingo: vieni nusišaipo, kiti susigūžta, treti — nežino ką ir galvoti.

Paskutinę atlaidų dieną vėl siurprizas. Prieš sumą klebonas P. Vaičekonis paprašė tikinčiuosius išeiti į šventorių sutikti atvykstančius vyskupus. Žmonės išsirikiavo prie šventoriaus didžiųjų vartų ir net už šventoriaus, iki gatvės, ir laukė svečių.

Saugumiečiai nurodė, pro kur turi ateiti vyskupai

Ilgokai palaukus, staiga maldininkai išgirdo, kad bažnyčioje jau prasidėjo pamaldos. Pasirodo, kad vyskupai, įėję pro šalutinius vartelius, suėjo į bažnyčią per zakristiją. Laukusieji prie didžiųjų vartų pasijuto apgauti.

Kad vyskupai prieš lietuviškas pamaldas įeitų į bažnyčią pro šonines duris, toks nurodymas kiek yra žinoma, buvo duotas pamaldas stebėjusių saugumiečių. Mat, jie baiminosi, kad susirinkę žmonės nepasveikintų Vilniaus arkivyskupijos Apaštalinio Administratoriaus vyskupo Julijono Steponavičiaus.

Per lenkiškas pamaldas vyskupams į bažnyčią jau leista įeiti per centrines duris. Klebonas kun. P. Vaičekonis, patenkindamas saugumiečių pageidavimą, pamaldų pradžioje pristatęs atvykusius vyskupus, vyskupijų valdytojus, šv. Kazimiero jubiliejaus komisijos narius, po jų visų paskutinėje vietoje paminėjo vysk. J. Steponavičių, net nepaminint, kad jis Vilniaus Arkivyskupijos Apaštalinis Administratorius, nors kitų vyskupų einamos pareigos buvo iškilmingai skelbiamos. Kol lauke tikintieji laukė pasirodant vyskupų, į bažnyčią prisirinko dar daugiau žmonių ir stovėjusieji prie vartų į bažnyčią jau nebepateko.

Per pamoksią garsiakalbiai gedo

Prasidėjus pamokslui kurį sakė vysk. A. Vaičius, garsiakalbis prie didžiųjų durų, kur buvo daug tikinčiųjų nuolatos gedo. Tikintieji klausinėjo vieni kitų: "Ar pastovų garsiakalbių gedimą iškilmėse ir toliau laikyti atsitiktinumu?!"

Trukdo jaunimui melstis

Rugpjūčio 25, šeštadienį, prie šv. Kazimiero karsto bandė bendrai pasimelsti iš Marijampolės atvykęs jaunimas. Saugumiečiai "lipo ant kulnų", nesivaržė jaunimą nusekti net į zakristiją. Taip bažnyčioje ir neatsirado nė kelių minučių laisvo laiko bendrai jaunimo maldai.

Iki vakarinių pamaldų intensyviai buvo tuokiamos jaunavedžių poros, o po vakarinių mišių, vos tik jaunimui pradėjus giedoti, nuo vargonų pasigirdo choro repetuojamas "Tu es sacerdos: nors maldininkai dar meldėsi bažnyčioje ir rytojaus dienai vyskupų sutikimui

(nukelta į 2 psl.)

LIETUVIAI PASAULIO KATALIKŲ JAUNIMO KONGRESE ROMOJE

Romoje kovo 29 - 31 vyko pasaulio katalikų jaunimo kongresas.

Romos gatvės ir aikštės buvo pilnos jaunų žmonių, atstovaujančių visom pasaulio rasėm ir gal būt visom tautom. Jie buvo susirinkę į viso pasaulio katalikų jaunimo kongresą, kurio pagrindiniai renginiai vyko šeštadienį ir sekmadienį.

Penktadienis buvo skirtas atskirų jaunimo grupių, sąjūdžių bei organizacijų susitikimam. Pagal registracijos duomenis,kongrese dalyvavo daugiau negu 300,000 jaunimo iš 100 įvairių kraštų.

Šeštadienį Šv. Jono Laterane bazilikoje įvyko pirmasis jaunimo susitikimas su popiežium Jonu Paulium II. Pats Šv. Tėvas rūpinosi kongreso rengimu, norėdamas juo atžymėti pasaulinius Jaunimo metus.

Šeštadienio vakare milžiniškoje aikštėje prieš Šv. Jono baziliką Laterane baigiasi pirmasis popiežiaus Jono Pauliaus II susitikimas su katalikų jaunimo pasaulinio kongreso dalyviais. Aikštę ir aplinkines gatves, kaip akys užmato, buvo užpildžiusi jaunimo minia. Ši jaunimo minia kalbėjo apie 60-čią įvairių kalbų. Joje buvo ir būrelis jaunų lietuvių. Nors būdami negausūs, lietuviai jaunuoliai sugebėjo užmegzti ryšius su tūkstančiais kongreso dalyvių. Jau pirmą kongreso dieną lietuvių jaunimas minioje išdalijo daugiau negu 10,000 lapelių, kurie supažindina su Lietuva ir dabartine jos padėtimi.

Romos gatvėse ir aikštėse buvo iškabinti dideli, įspūdinti plakatai, kurie vaizduoja Lietuvą, prikaltą prie kančios ir priespaudos kryžiaus. Ant plakato aiškiai raudonomis raidėmis įrašyti žodžiai: "Priespaudos speigo sukaustyti Lietuvos katalikai sveikina tarptautinį jaunimo kongresą".

Aikštėje prie Šv. Jono bazilikos jaunimo minioje keturi lietuviai jaunuoliai laikė aukštai iškėlę didžiulį transparantą, ant kurio yra užrašyti žodžiai: "Priespaudą kenčiančios Lietuvos katalikiškas jaunimas yra su popiežium!"

Ši transparatą iš tolo gerai matė ir Šv. Tėvas. Dėl to jis, sveikindamas kongreso dalyvius įvairiomis kalbomis, neužmiršo ir Lietuvos jaunimo. Lietuvos jaunimą popiežius pasveikino šiais lietuviškais žodžiais: "Nuoširdžiai sveikinu Lietuvos jaunimą".

Kongresas baigtas Verbų sekmadienį didžiule procesija ir mišiomis, kurias aukojo Šv. Tėvas Jonas Paulius II.

Spaudos ir bendruomenės veikėjai pasitarime apie Clevelande įvykstančią V-tąją premijų šventę gegužės 11. Iš k. N. Baliūnienė, I. Bublienė, V. Mariūnas, kun. G. Kijauskas, J. Mikonis, D. Vodopalienė, N. Kersnauskaitė. Už jų stovi V. Rociūnas, V. Akelaitis, J. Čyvas. Nuotr. V. Bacevičiaus

ŠVEICARŲ DĖMESYS LIETUVAI

Didžioji Vakarų spauda atkreipė dėmesį į Pabaltiečių Pasaulio Tarybos šių metų birželio mėnesį Danijos sostinėje Kopenhagoje numatomą surengti tribunolo sesiją, skirtą iškelti dabartinei Pabaltijo kraštų neteisėtai padėčiai. Įtakingasis Šveicarijos dienraštis "Neue Zuricher Zeitung" paskelbė ilgą pranešimą apie šią pabaltiečių iniciatyvą, pažymėdamas, jog tribunole bus ypatingu būdu kalbama apie Sovietų Pabaltijo kraštuose vykdomus pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių pažeidimus ir apie Pabaltijo tautų prievartinį rusinimą.

Būdinga, kad tribunolo sesija įvyks kaip tik Helsinkio susitarimų dešimtųjų metinių proga. Paskaitininkais ir liudininkais bus kviečiami tiek pabaltiečiai, tiek įvairūs Vakarų kraštų veikėjai ir ekspertai.

Šveicarų dienraštis savo pranešime išsamiai supažindina skaitytojus, kaip Pabaltijo kraštai buvo prievarta įjungti į Sovietų Sąjungą ir kaip nuo pat okupacijos pradžios tuose kraštuose sovietai vykdė kolonizavimo ir rusinimo politiką, drauge paminėdami po kojomis visas pagrindines žmogaus teises bei laisves.

Minimos pabaltiečių masinės deportacijos, atkreipiamas dėmesys į rusų darbininkų įkurdinimą Pabaltyjyje, į pabaltiečių rusinimą mokyklose, į religinės laisvės varžymus, pabrėžiamas Pabaltijo kraštų militarizavimas, pažymint, kad Pabaltyjyje yra įrengtos svarbios sovietų karinės bazės, įskaitant branduolinių raketų bazes. Pabaltiečiam tai kelia didelį nerimą.

Šveicarijos dienraštis informuoja, kad birželio mėnesį laisvojo pasaulio pabaltiečių jaunimas rengia Taikos kelionę laivu Baltijos jūroje, kuria sieks atkreipti Vakarų visuomenės dėmesį į dabartinę neteisėtą Lietuvos, Latvijos ir Estijos padėtį.

Japonijos min. pirmininkas Yasuhiro Nakasone paraginęs gyventojus pirkti daugiau užsienių prekių ir pažadėjo vyriausybės paramą šioj srity.

Pietiniam Sudane veikiančių marksistinių partizanų vadas buv. plk. John Garang paskelbė vienos savaitės ginklų paliaubas prieš vyriausybę, tačiau reikalauja, kad karinė vyriausybė valdžią perleistų civiliam.

Egiptas ir Izraelis veda pasitarimus dėl santykių pagerinimo, nes Egiptas negrąžina savo ambasadoriaus į Izraelį, o Izraelis neperleidžia Egiptui Sinajaus pusiasalio Taba ruožo.

NAUJAS LIETUVIS ATBĖGĖLIS

Sovietų tarnybai į Congo valstybę Afrikoje prieš pusantrų metų išsiųstas 29 m. amžiaus lietuvis istorikas **Bronius Venclova** šių metų vasario mėn. iš tarnybos pasitraukė, perbėgo į gretimą Zaire valstybę, kur kreipėsi į amerikiečių įstaigas, prašydamas politinio prieglobsčio. Tas prieglobstis jam greit buvo suteiktas.

Kovo 29 atvyko į JAV ir apsigyveno New Yorke. Pirmas Velykas laisvajame pasaulyje atšventė VLIKo garbės pirmininko dr. K. Valiūno namuose Long Island. Naujasis atbėgėlis be lietuvių laisvai moka rusų ir prancūzų kalbas, o šiuo metu intensyviai mokosi anglų kalbos.

Vos atvykęs pas Valiūnus giminaičio Tomo Venclovos lydimas, jis teiravosi, kaip jam gauti Lietuvos užsienio pasą. Dr. Valiūnui tarpininkaujant, jis susisiekė su Lietuvos generaliniu konsulu New Yorke A. Simučiu, kuris pažadėjęs pasą išduoti, atlikus reikalingus formalumus.

REP.

LIETUVIŠKI ATGARSIAI ANGLIJOJE

Baltų Tarybos Didžiojoje Britanijoje delegacija aplankė Jungtinės Karalystės parlamentinio komiteto užsienio reikalam pirmininką Sir Anthony Kershaw. Delegacijai vadovavo Baltų Tarybos pirmininkas Mečys Bajorinas. Delegacijoje dalyvavo ir BATUNo — Baltų Apeliacijos į Jungtines Tautas — direktorius Europoje latvis Gross.

Svarbiausias šio susitikimo tikslas buvo supažindinti parlamentinį komitetą, o per jį ir Didžiosios Britanijos vyriausybę su Pabaltijo kraštų — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — problemomis.

Pirmiausia delegacija atkreipė parlamentinio komiteto pirmininko dėmesį į reikalą iškelti Jungtinių Tautų Organizacijos forume trijų Pabaltijo kraštų teisę į laisvą apsisprendimą. Sir Kershow pažadėjo šį reikalą aptarti su užsienio reikalų ministeriu. Delegacija supažindino britų parlamentinio komiteto užsienio reikalam pirmininką su žmogaus teisių pažeidimais Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, ypač su rusifikacija ir tikinčiųjų persekiojimais.

Sir Kershow pažymėjo, kad jis šiuo reikalu jau yra kalbėjęs su Gorbačiovu, kai jis lankėsi Londone. Pokalbis šia tema su sovietais visada yra sunkus, nes jie iš anksto užtikrina, kad jų konstitucija esanti pati "laisviausia" ir "demokratiškiausia" pasaulyje.

Sir Kershow mano, kad gali atsirasti galimybė žmogaus teisių pažeidimo problemą iškelti Jungtinėse Tautose, gal būt per Europos parlamentą, kuris šiam reikalui rodo daug palankumo. Be to Kershow nuomone ši problema galėtų būti iškelta ir Britų parlamente kartu su Baltijos valstybių laisvo apsisprendimo klausimu. Baltų Tarybos delegacija Britų parlamentinio komiteto užsienio reikalų pirmininkui įteikė plačią dokumentaciją apie padėtį Pabaltijo kraštuose ir paskutinio "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" numerio vertimą į anglų kalbą.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— **Kino menininkų kūriniai** atrinkti XVIII sąjunginiam festivaliui, kuris gegužės mėn. rengiamas Minske. Vaidybinių filmų konkursinėm peržiūrom pasiūlyta režisieriaus R. Banionio ir scenaristo R. Savelio juosta "Mano mažytė žmona". Vaikam ir jaunimui skirtų filmų grupėje bus demonstruojama scenaristo J. Grigorjevo ir režisieriaus A. Simonovo juosta "Būrys" bei dailininkės, režisierės N. Valadkevičiūtės multiplikacinis filmas "Mįslė". Dokumentininkai į festivalį veža pilnametražį L. Lazėno ir J. Lazausko filmą "Meilė ir išdavystė" bei A. Digimo mokslo populiarinimo juostą "Virpesiai".

— **Lietuvos fotografijos meno draugijos** iniciatyva Kaune įkurta vaikų fotostudija. Pagal sudarytą trejų metų programą studijos lankytojai susipažins su fotografijos istorija, su teoriniais ir praktiniais fotografijos technikos pagrindais, mokysis savarankiškai daryti reportažines, taikomąsias ir menines nuotraukas. Vaikams taip pat bus dėstoma estetika, piešimas, meno istorija. Pirmoji grupė — kelios dešimtys Kauno miesto vyresniųjų klasių moksleivių — jau pradėjo lankyti vaikų foto studijos užsiėmimus.

— **Kauno dirbtinio pluošto gamyklos** kultūros ir sporto rūmuose pasibaigė kino meno šventė "Gyvenimas. Žmogus, Problema.", surengta pagal šios įmonės ir Lietuvos kinematografininkų sąjungos bendradarbiavimo sutartį. Darbininkų vertinimo komisija geriausiu lietuvišku praėjusių metų filmu pripažino režisieriaus M. Giedrio vaidybinę juostą "Sūnus palaidūnas", sukurtą pagal R. Kašausko apysaką "Žaliuojančios kalvos". Filmo kūrėjams įteiktas pagrindinis įmonės prizas. Darbininkai taip pat apdovanojo aktorių R. Morkūną už Viliaus vaidmenį filme "Sūnus palaidūnas" ir V. Paukštę už Narvilo vaidmenį R. Banionio filme "Mano mažytė žmona".

— **Pirmąją produkciją** išleido Klaipėdos "Baltijos" žvejų kolchozo žuvies perdirbimo kompleksas. Čia per parą bus pagaminama 8,500 dėžučių šprotų bei 6 tonos karšto rūkymo žuvies.

— **Už nuopelnus** lietuvių vaizduojamajam menui ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime Lietuvos valstybinio dailės instituto profesoriui, respublikos nusipelniusiam meno veikėjui Feliksui Daukantui suteiktas Lietuvos liaudies dailininko garbės vardas.

— **Joniškėlio I. Mičiurino ūkio-technikumo kolektyvas** pažymi 175 metų sukaktį. 1810 čia buvo įsteigta pirmoji Lietuvoje mokykla, kurioje buvo mokoma žemės ūkio dalykų. Ūkyje-technikume dabar ruošiami agronomai, technikai mechanikai ir agrochemikai. Kartu su neakivaizdininkais čia mokosi apie 1250 moksleivių.

— **Telšiuose pradėjo veikti sūrių gamykla.** Sąmatinė įmonės su biologinio vandens valymo įrengimais vertė — 28 milijonai rublių. Gamyklos pajėgumas — 500 tonų perdirbto pieno per parą. Per pamainą įmonė pagamins 6.5 tonos sūrių, 6 tonas sviesto, 13 tonų pieno pakaitalų, 50 tonų įvairios nenugriebto pieno produkcijos.

— **Sofijos leidykla** "Narodna kultūra" išleido Eduardo Mieželaičio esė knygą "Naktiniai drugiai". Sudarytojas ir vertėjas I. Trojanskis.

— **Rygos leidykla** "Liesma" išleido Salomėjos Neries poezijos rinktinę "Negęsk, žiburėli". Įžanginis straipsnis "Aš esu lyrikė" V. Kubiliaus. Eilėraščius vertė I. Auzinis, D. Avuotinia, A. Elkonė, M. Kempė, M. Misinia ir K. Skujeniekas.

— **Minsko leidykla** "Junactva" baltarusių kalba išleido Lietuvių vaikų literatūros antologiją "Gintaro vėrinys". Knygoje — poezijos ir prozos kūriniai nuo K. Donelaičio iki šių dienų. Antologiją parengė J. Linkevičius ir P. Marcinovičius.

— **Didelę seriją plokštelių** "Poetai skaito savo eiles" leidžia garso įrašų firma "Melodija". Neseniai šioje serijoje pasirodė Eduardo Mieželaičio rinktinių eilėraščių įrašų diskas. Pernai pasirodė plokštelė su Justino Marcinkevičiaus eilėraščių, o dar anksčiau — su Salomėjos Nėries eilėraščių įrašais.

— **Ukmergės kultūros namuose** įvyko poeto P. Širvio atminimui skirtas poezijos ir muzikos vakaras "Ir nusinešė saulę miškai". Apie poetą, jo gyvenimą bei kūrybą pasakojo rašytojai A. Bukontas ir R. Sadauskas. Poeto mėgtus muzikos kūrinius bei dainas atliko Lietuvos valstybinės filharmonijos solistė J. Leitaitė, pianistas A. Maceina, smuikininkas G. Dalinkevičius, P. Širvio poeziją skaitė aktorius J. Šalkauskas.

— **Antano Miškinio,** gražiausius posmus paskyrusio savo gimtinei, 80-ąsias gimimo metines turiningai paminėjo jo kraštiečiai uteniškiai. Centrinės bibliotekos ir rajoninių kultūros namų darbuotojai surengė literatūrinį-muzikinį vakarą "Gimtoji mūsų žemė". Poeto eiles skaitė rajoninių kultūros namų skaitovai. Prisiminimais dalijosi poetas P. Panavas, skambėjo J. Šiožinio ir jaunojo uteniškio literato A. Katino posmai, skirti Antanui Miškiniui. Vakaro metu veikė literatūros ir foto paroda.

S.L.K.

Savaitės įvykiai

Sov. S-goj lankėsi JAV Atstovų rūmų delegacija, vadovaujama rūmų pirmininko Thomas O'Neil. Pirmininkas įteikęs Gorbačiovui prezidento Reagan laišką ir reikalavęs, kad Sov. S-ga atsiprašytų už JAV armijos mjr. Arthur Nicholson nušovimą Rytų Vokietijoj.

JAV svarsto, ar nebūtų verta paremti ginklų tiekimu Kambodijos nekomunistinių partizanų, kuriem vadovauja buv. min. pirmininkas Son Sann ir princas Norodom Sihanouk.

Sov. S-gos kom. partijos gen. sekr. Gorbačiovas paragino partijos darbuotojus siekti didesnės drausmės, darbingumo ir geresnės atskaitomybės ūkiniuose reikaluose, nes pirmo ketvirčio duomenys jo nepatenkina dėl blogos organizacijos, apsileidimo ir atsakingumo stokos.

Lenkijos vyriausybė prieš kurį laiką pastatė Varšuvos Powazki kapinėse Katyno aukom pagerbti 12 pėdų aukščio kryžių su įrašu, kaltinančiu "hitlerinius fašistus", bet paminklą atidengė slapta, nes bijojo minios antplūdžio ir galimų demonstracijų.

Jugoslavijoj prasidėjo 11 kroatų teismas. Jie yra kaltinami, kad sprogdinimais ir propaganda stengėsi atskirti Koratiją nuo Jugoslavijos. Jie priklausė prie nuo seno veikiančios Ustaši organizacijos, siekiančios nepriklausomos Kroatijos. Jų vadas yra Stjepan Deglin, tikinąs, kad siekęs tik daugpartinės valdymosi sistemos ir konfederacinės Jugoslavijos.

Liberijoj buvo įvykdyta mirties bausmė prezidento sargybos viršininko pavaduotojui plk. ltn. Moses M. D. Flanzamaton už organizavimą sąmokslo prieš krašto prezidentą gen. Samuel K. Doe.

Prezidentas Reagan, pakeisdamas savo ankstyvesnį susižavėjimą dėl galimo pasimatymo su Sov. S-gos valdovu Gorbačiovu, dabar siekia, kad pasimatymui būtų rūpestingai pasiruošta, nes kitaip pasaulio lūkesčiai būtų apvilti.

Olandijos vyriausybė pareiškė, kad Sov. S-gos raketų išdėstymo užšaldymas nepakeis vyriausybės nusistatymo leisti JAV išdėstyti Olandijos teritorijoj branduolines raketas sutartu laiku.

Indijos Punjab valstijoj gyvenąs sikai numato atnaujinti demonstracijas, jei Indijos vyriausybė nepatenkins jų reikalavimo suteikti Punjab valstijai didesnę autonomiją ir užbaigti prieš sikus vykdomą priespaudą.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

ruoštos giesmės kaip ir nereikėjo, kadangi vyskupai į bažnyčią atėjo privačiai, pro šalutines duris.

Tikinčiųjų raštas dėl įvykių bažnyčioje

Vilniaus arkivyskupijos Apaštaliniam Administratoriui J.E. vyskupui J. Steponavičiui,

Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos Apaštaliniam Administraotoriuu J.E. vyskupui L. Poviloniui.

Kaišiadorių vyskupijos Apaštaliniam Administratoriui J.E. vyskupui V. Sladkevičiui.

Telšių vyskupijos Apaštaliniam Administratoriui J.E. vyskupui A. Vaičiui,

Panevėžio vyskupijos Apaštaliniam Administratoriui J.E. vyskupui A. Vaičiui.,

Panevėžio vyskupijos Apaštaliniam Administratoriui prelatui K. Dulksniui,

Vilniaus Šv. Petro ir Povilo klebonui dr. kunigui P. Vaičekoniui,

skandalingo incidento, įvykusio šv. Kazimiero jubiliejinių atlaidų metu, aprašymas.

-o-

"Šventojo Kazimiro šventumas nenutildomas . . .",— dažnai buvo kartojama ši mintis Jubiliejinių mūsų Tautos Globėjo šv. Kazimiero atlaidų pamoksluose, kurie vienas po kito žadino meilę Dievui: uolumą, liudijant Kristaus Tiesą, pagarbą ir dėkingumą Dievo Malonei už šventąjį Karalaitį — mūsų dvasinės jėgos šaltinį, iš kurio nenustos Lietuva sėmusi sau gyvybinių syvų, kol bus gyvas nors vienas lietuvis, trokštąs likti ištikimas Kūrėjo Valiai.

Religija gyva

Entuziazmas kilo iš vilniečių ir svečių dvasios. Tai liudija gausus tikinčiųjų dalyvavimas mišių aukoj tiek sumos, tiek ir vakarinių pamaldų metu ištisą savaitę, gausus jų vienijimasis su Eucharistiniu Jėzumi.

Tai gražus tikėjimo praktikos liudijimas, jog net vienas bedievis buvo priverstas pripažinti: o visgi mūsų krašte dar labai gyva religija.

Taip. Dieviškų idealų ugnis, nors ir kaip organizuotai gesinama, bet dar liepsnoja tikinčios liaudies krūtinėje, į kurią nemažai dvasinio skausmo ir abejonių kartumo įliejo rugpjūčio 23 d. (ketvirtadienio vakariniu pamaldų, jų pradžia 20 val.) įvykiai.

Jėga vienybėje

Jei organizuojasi kova prieš Dievą ir religiją, — lemiamas vaidmuo, išliekant tikinčiaisiais, tenka vienybei. Vienybėje — jėga. Tai sena istorijos patvirtinta tiesa. Vienybės idėja buvo dažnai keliama ir šių atlaidų metu, meldžiama jos mišių bendruomeninėje maldoje. O štai minėtą dieną įvyko tai, kas liudija nebuvimą tos gyvybiškai mums būtinos vienybės.

Baigiantis mišioms, tikintieji pamatė sakykloje kunigą: nejaugi bus dar antras pamokslas? Taip. Kunigas persižegnoja ir pradeda kalbėti. Bet kas tai?! Pirmas žodis ir išsijungia garsiakalbiai. Nuo altoriaus pasigirdo balsas: "Chuliganas! Apsišaukėlis! Nutilk! Kas tavęs prašė?!"

Kunigas kunigo nepažino

Daktaras kun. P. Vaičekonis metėsi į minią: "Skirstykitės! Ko čia klausot?! Namo eikit! Aš jo nepažįstu!" Kunigas stumia žmones iš bažnyčios. Daktaro kunigo elgesys daugeliui atrodė viršijąs mandagumo taisykles. Sakosi — nepažįstąs. Keista?! Minioje girdėjosi šnabždesys: "Tai kunigas A. Jokubauskas". Minia atpažino, o kunigas — Kunigų seminarijos profesorius — ne. O privalėjo atpažinti, nes kun. A. Jokubauskas (pagal "Katalikų kalendorių žinyną", 1982 m.) gavo kunigystės šventimus 1954 metais, o kun. P. Vaičekonis — 1952 metais. Taigi, juos sieja bent pora metų, bendrai praleistų seminarijoje.

(Bus daugiau)

Solistas Algis Grigas dainuoja Toronte. Jis taip pat atvyksta į Darbininko sukaktuvinį koncertą, kuris bus spalio 6 Kultūros Židinyje. Programą atliks su soliste Daiva Mongirdaite. Nuotr. St. Dabkaus.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonus vakarais tik išimtinais atvejais 516 757-2871. New Yorke ofisas: Lietuvėse: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJ, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, medaus, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

QUEENS COLLISION CENTER, INC. Expert auto body work-painting-welding, etc. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418. Towing phone HI 1-6666. After 6 PM — 843 - 4477.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oro šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, tad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei poky liams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTURINE RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WCN-FM. 90.5. Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753-7232.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmad., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, DDS, adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS

Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — — GAUSI PARODŲ SALE

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius, Vedėjas

VISA MASTERCHARGE

METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue

Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769-3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207

Editorial Office (718) 827-1352
Business Office (718) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year — $15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS ● Prenumerata metam $15.00 ● Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiura ● Pavardė pasirašyti straipsniai nebutinai išreiškia redakcijos nuomonę ● Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Gelbėkim praeitį

Pastaraisiais metais daug kas išeina į pensiją, ieško ramesnių, geresnių sąlygų, kur galėtų sau patogiai poilsiauti. Daug kas keliasi į Floridą ar į kitus šiltesnius, sausesnius kraštus. Kiekvienas pajudėjimas priverčia visą inventorių gerai apžiūrėti, nusijoti ir išmesti, kas nereikalinga.

Ar išmesdami su reikiamu dėmesiu atrenkame daiktus ir įvairius raštus? Ar tik nesame linkę lengvai visa išmesti į šiukšles ir atsikratyti visokiausių raštų, raštelių, senų laiškų.

O vis dėl to reikia ir tuos raštus peržiūrėti ir atrinkti. Reikia išsaugoti kiek galima daugiau — įvairius draugijų protokolus, susirašinėjimus. Ne vienas yra gavęs įvairių laiškų iš žymesnių žmonių, iš politikų, visuomenininkų, rašytojų, dailininkų. Visa tai yra labai svarbu ateities studijom. Visa tai reikia išsaugoti.

Mes, lietuviai, dar nesame pripratę pagerbti praeitį ir ją išsaugoti. Stengiamės kiek galima daugiau išmesti ir apsivalyti. Suprantama, tai yra higieniška, švaru ir gražu, bet išmetant tikrai reikia daugiau meilės ir dėmesio visai praeičiai. Atrinkime ir savo korespondencijas, senas nuotraukas, senas knygas, įvairius suvenyrus ir atiduokime tom vietom, kurios tuos daiktus konservuoja ir saugo ateičiai. Tokios vietos yra Pasaulio Lietuvių Archyvas Chicagoje, Alkos muziejus Putname. Jei kam susidarytų kokių sunkumų, reikia kreiptis į vietos LB apylinkės valdybą, ji tikrai visada patalkins tokiu atveju.

Tuo turėtų pasirūpinti ir Lietuvių Bendruomenės vienetai ir kitos patriotinės organizacijos. Praeityje jau esame taip praradę didelius turtus, nes niekam neatėjo mintis tuo pasirūpinti. Čia New Yorke kadaise gyveno ir mirė kun. A. Milukas, anksčiau tesnės kartos veikėjas, daugelio laikraščių redaktorius, leidėjas. Jis turėjo didelį privatų archyvą, visokiausių laiškų, dokumentų. Kai jis mirė, niekas nepasirūpino išsaugoti jo archyvą. Tada jis gyveno prie ligoninės kaip kapelionas, ir seserys vienuolės, norėdamos apsivalyti, visą jo didelį archyvą išmetė į šiukšlyną. Jos buvo nelietuvės, jos ir nesuprato, kas tie raštų rašteliai.

Dėmesys lietuviškom bažnyčiom

Persitvarkymai, persigrupavimai palietė ir lietuviškas bažnyčias. Jų dalis užsidaro, pereina jau į kitų tautų rankas. O kur tąsyk dingsta tos bažnyčios ir tos parapijos visa dokumentinė, istorinė medžiaga — visos metrikų knygos, visos nuotraukos, įvairūs leidiniai, kurie buvo išleisti jubiliejų proga. Juk tai mūsų pirmųjų imigrantų ir nuopelnai, jų triūsas ir jų vargai. Ar jie išsaugomi? Ar tuo pasirūpina ten esą kunigai, kaimynai kunigai lietuviai?

Čia vienam istoriniam darbui prisireikė nuotraukų tų bažnyčių, kurias pastatė pirmieji imigrantai. Ir koks buvo didelis vargas, kol buvo surasta viena kita nuotrauka.

Tikrai buvo sukurtos gražios įspūdingos bažnyčios su daugel altorių, papuoštos vitražais, statulom, paveikslais. Bet visa tai iki šiandien nėra tinkamai išfotografuota, aprašyta, aprašyta su derama rimtimi ir precizija. Vis nebuvo laiko tokiem darbam, nebuvo ir lėšų, nes vis reikėjo ką nors kitą veikti. O dabar daug kur gali būti net per vėlu prieiti prie tos senovės, tinkamai ją aprašyti, išfotografuoti. Reikia taip aprašyti ir taip išfotografuoti, kad būtų matomos ir detalės, atskiros skulptūros, altorių papuošimai. Altoriuose gi yra daug statulėlių, ir jos nežinomos, neprieinamos. Visa tai pasmerkta žūti, dingti be pėdsakų. O buvo laikai, kai lietuviai su didele meile juos pirko, statė, jais džiaugėsi. Visa tai išreiškė jų polėkius, jų kultūrą. Visa tai svarbu ateities mokslui.

Būtų labai svarbu, kad tokį praeities saugojimą — dokumentavimą, fotografavimą kas organizuotų. Lietuviškų parapijų aprašymu ir bažnyčių išfotografavimu gal galėtų pasirūpinti mūsų naujasis vyskupas. Niekas kitas taip negalėtų prieiti prie tų bažnyčių ir visos praeities, kaip jis.

Reikia visur tą praeitį gelbėti, nes ji tiesiog mūsų akyse dingsta ir žūsta. Reikia paskubėti, kad kuo daugiau išsaugotume ateičiai.

Vasario KARYS

Senokai skelbtas pasikeitimas įvyko: 30 metų KARĮ redagavęs Zigmas Raulinaitis pasitraukė, o jo vietą užėmė Balys Raugas. Šis yra pirmasis jo suredaguotas numeris. Paskutinį pustuzinį metų KARĮ galima sakyti nuo A iki Z skaitydamas spėjau jį pamilti. Kadangi ir naują redaktorių pažįstu kaip neeilinį spaudos žmogų, spėju, kad jis skaitytojų neapvils, nuo KARIO nenubaidys.

Perbriskime per naujo redaktoriaus KARIO puslapius.

Lyg vedamuoju įsidėtas Vytauto Volerto rašinys "**Ateis diena**". Tai raštas Vasario Šešioliktosios proga ir tema. Autorius pranašauja naują laisvės dieną, tik dar nežino, kada ji ateis ir kuri kalendoriaus data bus ja pagerbta. Šį rašinį lydi Lietuvių Tarybos Vilniuje 1918 metų vasario 16-sios nutarimas, kurį mes įpratę Nepriklausomybės aktu vadinti. Po aktu sudėti visų trijų Lietuvos prezidentų portretai.

Tik ketvirtąjį puslapį užima nuotrauka su išeinančiu bei ateinančiu KARIO redaktoriais, toliau pasiliekančiu administratorium Alfonsu Samušiu ir žurnalo leidėjų raštas apie redaktorių pasikeitimą.

Šventiškai nuteikia ir S. Zaskevičiaus, ats. pulk. leitenanto, prisiminimų pluoštelis "**Dvi Vasario Šešioliktosios dienos**". Jis rašo apie pačią pirmąją, 1918 Vasario Šešioliktąją, praleistą Gudijos pasieny, bolševikinės anarchijos chaose; ir apie 1919 tą pačią dieną — didvyriškų Lietuvos kareivėlių tarpe, Prienuose. Zaskevičius? Kas jis? Girdėtas, bet daugeliui jau pamirštas. Gal todėl redaktorius rašinio gale ir suteikia jo biografinių faktų. Taip ir reikia! Dabar jau žinome, kad tai buvęs Sibiro kankinys.

"Vieną galvą turiu ir ją tik už Lietuvą padėsiu". Tai rašinio antraštė. Bet kas taip pasakė? Ogi generolas Motiejus Pečiulionis, karinę karjerą pradėjęs eiliniu Lietuvos laisvės kovų savanoriu, o užbaigęs legendariniu partizanų vadu. Vėliau Sibiro kankinys, gyvenimą baigęs invalidų namuose. Pasirodo, jau praėję 25-ri metai nuo jo mirties. Užtat jį KARYS ir prisimena, pagerbia. Po jo, dr. Henriko Brazaičio rašiniu, prisimenamas ir gen. dr. Vladas Nagevičius - Nagius, kurio mirties 30-ties metų sukaktis pernai paminėta Clevelande, kur jis paskutinius kelerius metus gyveno ir 1954-siais mirė.

Straipsniu **"Senosios 'lietuvos kariuomenė"** Jonas Stelmokas gina ne tik pagoniškosios, galingosios Lietuvos karių garbę, bet iškelia ir gynybos priemonių tobulumą. Įrodinėja, kad didžiųjų kunigaikščių Lietuvoje apranga, ginkluotė, pilys, keliai buvo pagal tuos laikus puikiausiai tvarkomi.

Puslapių skaičiumi didžiausias rašinys — Stasio Kuzmicko-Kuzės **"Penkeri metai 1 pėst. D.L. K. Gedimino pulke"**. Tai tęsinys iš ankstesnio numerio ir dar žadama daugiau. Apie ką čia, pasako antraštė, irgi tikrai kunigaikštiška. Atsiminimų stilius lengvas, patrauklus, negali mest skaityti neužbaigęs. Gausu karininkų bei kareivių pavardžių, datų, tad neblogas pašaras būsimai Lietuvos kariuomenės istorijai.

Iš 1936 metų JŪROS žurnalo (gegužės numerio) persispausdintas J. Kvietkausko atminimų žiupsnelis **" 'Jūratė' ir 'Kastytis' pirmieji Lietuvos vėliavos nešiotojai"**. Iš tikrųjų kalbama tik apie autoriaus išgyvenimus "Jūratėje". Lietuvos laivyno istorikas B. Vilkas šiame KARY aprašo tik 1940 Bostone pirkto prekybos laivo "DENNY - TRAKAI" likimą. Tiek šis, tiek kiti B. Vilko rašiniai apie Lietuvos laivus ir reikšmingi istorijai, ir nepaprastai įdomūs. B.B. prisimena lemtinguosius vokiečių su alijantais mūšius 1944 antroj pusėj prie Falaise ir Ardenuose. Algirdas Gustaitis Senajamė Naugarde suranda Prūsų gatvę. "Karinių žinių" puslapiuose rašoma apie vokiečių karo veiksmus Prancūzijoje 1940; ir apie priešlėktuvinius ginklus. Keletas nekrologų. Visiškai sutrumpintas šaulių "Tremties trimitas". Į paskutinius tris puslapius patekę A. Ramanausko atsiminimai iš nepriklausomybės kovų (**"Iš savanorio Antano Ramanausko atsiminimų"**).

Aptaręs ar bent suminėjęs, kas vasario KARY parašyta, būtinai turiu paminėti ir tai, ko čia pasigedau. O pasigedau Vinco Tamošiūno beletristinės apybraižos **"Tėvas"**, pradėtos 1984 paskutiniam numery, tęstos š.m. sausio KARY ir pažadėtos toliau tęsti. Man ir kaikuriems kitiems, kartu su manim apybraižą skaičiusiems, ji labai, labai patiko. Stilius, tiesa, kampuotas, bet patrauklus, toks lyg vaizgantiškas. V. Tamošiūno žmonės tikri, šilti Rytų aukštaičiai. Pasakotojas nevengia nė sekso scenų, nes tai juk dalis gyvenimo, bet jas išreiškia su humoru, subtiliai. Trumpai: Baly Raugai, kur padėjai Vincą Tamošiūną?

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, kovo 12 Adelaidės aerodrome buvo sutiktas su gėlėmis. Nuotr. A. Budrio

NAUJIEJI ŽURNALAI

ALFONSAS NAKAS

Kovo LAIŠKAI LIETUVIAMS

Kaip visuose LL numeriuose, ir šiame apstu religinio turinio rašinių. Priešvelykiniam susikaupimui teikiamas ypatingas dėmesys. Pirmuoju, lyg vedamuoju, įdėtas Vinco Kolyčiaus straipsnis **"Gavėnia"**. Čia paaiškinama, kada, kodėl ir kaip Velykos po Kristaus mirties pradėta švesti. Primenama Šv. Rašte keliose vietose vartojamo skaičiaus "40" pasikartojimai (vis po 40 dienų). Ryškinami gavėniai būdingi gerieji darbai (maldos, pasnikavimas, beturčių šelpimas) ir per tai dvasinis augimas.

Pradedama spausdinti Bruno Markaičio, SJ, straipsnių serija **"Tikėjimo praradimo priežastys"** (nežinau, ar šis pavadinimas ateities rašiniuose kartosis). Šiame pirmajame rašiny autorius aiškina skirtumus tarp žmogiškojo ir dieviškojo elementų, akcentuodamas žmogiškąjį ribotumą. Ryškesnių tikėjimo praradimo priežasčių reikės dar palaukti.

Paskutinių gal keliolikos LL numerių nuolatinis bendradarbis Kunigas Jonas šį kartą pasikviečia Heinrich'ą Suso Braun (tituluojamą O.M.Cap.) "(. . .) su Kūrėju Viešpačiu draugiškai šnekučiuotis." Tas pokalbis, pavadintas **"Tamsus esi . . ."**, tai beveik trijų žurnalo puslapių malda, kuria prašoma leisti save (besimeldžiantįjį) pažinti. Tamsiu gi vadinamas pats Viešpats, kadangi Jo šviesa tokia neapsakomai stipri, kad besimeldžiantįjį apakinanti . . . Dar grynai religinis Chiara Lubich rašinėlis **"Meilė — tobulumo ryšys"**, Kosto Pauliaus iš anglų kalbos išverstas. Tai Šv. Raštu ataustos mintys.

Danutės Bindokienės skilty **"Lietuviški švenčių papročiai"** aprašoma Pusiaugavenis, Šv. Kazimieras ir Verbų sekmadienis. Man, Rytų aukštaičiui - kamajiškiui, Pusiaugavėnis visiškai nežinomas dalykas. Tik LE VII tomą pasklaidęs susivokiau, kad Pusiaugavėnio aprašymui D. Bindokienę bus dr. Jonas Balys inspiravęs. Kas kita su Šv. Kazimieru! Jo metu į Kamajus susirinkdavo tūkstančiai žmonių ir, sako, visi Lietuvos čigonai. Tai būdavo pats didžiausias "kermošius" (kitas — Šv. Jonas; bet per Šv. Joną, kadangi, sakoma, dienos trumpėjimo pradžia padangėse sukelia reakciją,

(nukelta į 4 psl.)

POETAS ANTANAS BARANAUSKAS

150 metų nuo jo gimimo

"Giedu dainelę, savo giesmelę
Apie rūpesčius, vargelius
Lietuvos krašto, ne taip iš rašto,—
Giedu senųjų žodelius . . ."

(Iš A. Baranausko "dainų dainelė")

● Gyvenimas ● Literatūrinė kūryba ● Mokslinė veikla— kalbininkas ir matematikas ● Jo reikšmė lietuvių tautai.

PAULIUS JURKUS

II.—

Vyskupija buvo mišri. Šiaurinės vyskupijos sritys buvo lietuviškos, pietinės — lenkiškos. Tai sudarė vyskupui daugiau darbo ir rūpesčio. Savo ganytojiškus laiškus rašė ir lietuviškai ir lenkiškai. Realybės per daug nejaute, tai reikalavo, kad laiškai abiem kalbom būtų bent kelis kartus perskaityti bažnyčioje.

Nenutuokdamas realybės, įvedė potvarkį, kad lietuvių parapijose evangelija būtų skaitoma ir lenkiškai. Kai lankydavo parapijas, jis susimaišydavo, lietuviškoje parapijoje užgiedodavo lenkiškai.

Vyskupas Baranauskas buvo kalbininkas, studijavęs tarmes, pats norėjo išmokti dzūkiškai. Stengėsi kalbėti ta tarme. Ir pamokslus sakydavo dzūkiškai. Bet žmonės ėmė juoktis, kad jis dzūkų tarmės dėsnius taiko ten, kur dzūkai taip netaria. Tai pastebėjo Baranauskas ir toliau jau pamokslus sakė nedzūkuodamas.

Pamaldus asketas

Buvęs vyskupijos valdytojas prel. P. Krajevskis prašė popiežiaus kai kurių lengvatų, kad sumažintų pasninkus. Tais laikais tų pasninkų buvo tikrai daug. Romos kurija atsiuntė raštą, kad pasninkai sumažinami, kaip jie prašyme kad prašo. Baranauskas jau buvo perėmęs vyskupijos valdymą. Gavęs tokį raštą, jį perskaitė ir įkišo į stalčių. Jo nepaskelbė, nes jis pats norėjo, kad žmonės daugiau pasninkautų, daugiau melstųsi.

Visur reikalavo daug didesnio pamaldumo. Pats labai ilgai laikydavo pamaldas ir sakydavo ilgus pamokslus, net po porą valandų.

To meto kunigai nepasižymėjo kokiu didesniu išsilavinimu. Tai naujasis vyskupas stengėsi juos labiau apšviesti. Dažnai rengė rekolekcijas ir vis sakydavo: "Ką aš galiu jiems per dvi savaites pasakyti?" Konferencijos iki pietų būdavo po 4 valandas, taip pat ir po pietų — 4 valandas.

Bažnyčios kunigaikštis

Iš vyskupų rūmų iki katedros buvo vienas kilometras. Baranauskas tai išnaudojo ir į katedrą iškilmingom pamaldom atvykdavo ketverta arklių.

Pagal to meto papročius — ketverta arklių galėjo važinėti tik kunigaikščiai. Rusų Administracijai tai sukėlė didelį rūpestį, — vyskupas vėl pažeidžia nusistovėjusią tvarką ir įstatymus. Taip važiuojantį jį sulaikė ir pasakė, kad jis neturi teisės važiuoti ketverta arklių.

Vyskupas Baranauskas tuoj atsakė, kad kiekvienas vyskupas yra Bažnyčios kunigaikštis. Taigi jis kaip toks ir vyksta į katedrą pamaldų laikyti.

Norėjo vyskupą sutramdyti ir apskrities viršininkas, bet vyskupas pagrasė, kad jis nenusileis, pasieks net Petersburgą — aukščiausią valdžią.

Tie jo keturi arkliai buvo tikri paradiniai žirgai, geriausiai išlaikyti, išdresiruoti. Tyčia juos laikė ir prižiūrėjo, kad galėtų rusų administracijai pademonstruoti savo galybę.

Gražiausia gi buvo tai, kad vyskupo karieta, traukiama keturių ristų žirgų, lėkdavo dideliu greičiu, dundėdama ir gatves drebindama. Visi žinojo, kad važiuoja vyskupas, o jis karietoje šypsojosi.

Vežėjas mokėjo labai gerai žirgus valdyti. Karieta atlėkdavo zovada iki katedros vartų ir ten, vežėjui botagu pliaukštelėjus, žirgai iš karto sustodavo vietoje.

Rašo giesmes

Kaip minėjome, vyskupas visom savo jėgom gynė katalikybę, ją norėjo kuo giliau įtvirtinti savo vyskupijoje. Tai buvo jo pašaukimas, jo vyskupiška pareiga. Jis galvojo, kad vieni lietuviai neatlaikys didelio rusų spaudimo, neapgins Katalikų Bažnyčios. Reikia šioje kovoje laikytis drauge su lenkais.

Daug kam atrodė, kad jis yra prolenkiškas, bet savyje jis liko lietuvis ir toliau uoliai rūpinosi lietuvių reikalais. Kad vaikai būtų geriau katekizuojami, parašė net lietuvišką katekizmą, kurį klebonai turėjo nusirašyti ir iš jo vaikus mokyti.

Vyskupaudamas vėl grįžo prie poezijos, šiuo kartu rašė giesmes. 1898 parašė "Griaudžius verksmus" ir dar kitokių jo giesmių. Kitom giesmėm jis net gaidas rašė. 1899 parašė 7 giesmes, 1900 — 8 lietuviškas ir 6 lenkiškas giesmes, 1901 - 3 tris lietuviškas giesmes. Dažnai giesmės buvo verstos iš lotynų ar lenkų kalbos. Per kunigus giesmes nuorašais platino žmonėse.

Verčia Šv. Raštą

Baranauskas visada buvo didelio darbštumo žmogus. Kokio darbo nusitvėręs, dirbdavo po 12 - 14 valandų per dieną. Taip būdamas Kaune, studijavo lietuvių kalbą, paskui matematiką.

Baranauskas rūpinosi, kad būtų lietuviam sugrąžinta spauda. Tuo klausimu yra rašęs įvairių raštų. Ir jis pats tikėjosi, kad pavyks atgauti spaudos laisvę.

1901 lapkričio 4 jis griebėsi didžiausio darbo — Biblijos vertimo į lietuvių kalbą.

Jautė pareigą parūpinti gerą Šv. Rašto vertimą lietuviškai. Lietuvių kalbą jis tiek metų dėstė seminarijoje. Rūpinosi net jos kultūra. Kalbą geriau mokėjo nei kiti kunigai. Tai ir skatino lietuvių tautai duoti Šv. Rašto vertimą. Tikėjosi per dvejus metus pabaigti. Tikėjosi greit susilaukti spaudos draudimo atšaukimo ir tada tikėjosi Šv. Raštą išspausdinti.

Ir čia jis dirbo pagal savo stilių — su didžiausiu užsidegimu. Per dieną dirbdavo iki 14 valandų. Šv. Rašto žodžiai jam buvo šventi — dažnai net atsiklaupęs versdavo.

Didelis vyskupo darbštumas silpnino sveikatą, prasidėjo keistos atakos.

1902 lapkričio 26 jis pavakarieniavo. Vakarienės metu kažkodėl pasakė, kas gi baigs išversti jo pradėtą Šv. Raštą. Pavalgęs vėl grįžo prie Šv. Rašto vertimo. Atsiklaupęs dar porą valandų vertė Jeremijo raudas. Paskutinis sakinys, kurį jis užrašė, buvo toks: "padarė, jog man niekas nebesiseka".

Sakinys truputį iškrypo iš bendros eilučių tvarkos. Čia ir sustojo jo rašytojo, poeto, kalbininko ir matematiko plunksną. Sustojo ir jo širdis. Tai buvo 9 v. vakaro. Tada jis buvo 67 metų amžiaus.

Palaidotas Seinų katedroje. Prieš Pirmą pasaulinį karą buvo manyta jam pastatyti specialų paminklą Seinuose, bet karai viską sumaišė. Jo palaikai taip ir liko Seinų katedroje su lenkišku įrašu. Tos raidės kalba tik apie tai, kad jis buvo Seinų vyskupas. Jo kapo lankytojai niekada nežinos, kad jis buvo ir didis lietuvių tautos poetas, "Anykščių šilelio" ir daugelio kitų kūrinių autorius.

(Bus daugiau)

PAVASARIS

Romualdas Kisielius

Sugrįžo jau varnėnas,
pavasaris atėjo.
Raudonos tartum kraujas
vėl tulpės pražydėjo . . .
Pabiro pievoj pienės,
lyg žvaigždės dangaus plotuos . . .
Išbalo vyšnių šakos,
žieduose suvyniotos . . .

DAIL. PROF. R. VIESULAS VĖL IŠVYKSTA Į ROMĄ

Temple Universitetas Philadelphijoje pranešа, kad prof. Romas Viesulas, dailininkas grafikas, Tyler meno mokyklos grafikos skyriaus vedėjas, yra paskirtas į Romą vadovauti to universiteto ten esančiam skyriui. Pareigas perima liepos 1.

Temple Universiteto Romos skyrius yra įkurtas 1966. Čia dėstoma menas, laisvieji menai, architektūra. Naujasis mokyklos vadovas mano praplėsti mokyklą, įvesti archeologiją, fotografiją, ir restauravimą. Dabar šį skyrių lanko 127 studentai. Universitetas veikia gražiose Villa Caproni patalpose prie Tiberio upės.

Romas Viesulas Romoje yra buves bent keletą kartų. Jis yra laimėjęs eilę premijų, įvairių įvertinimų ir atžymėjimų. Tam Temple Universiteto Tyler meno mokykloje dirba nuo 1960. Dabar jis jsipareigojo šiai mokyklai vadovauti trejus metus, po to rengiasi pasitraukti į pensiją ir atsidėti kūrybai.

BALTIMORĖ

...tinio knygyno sukaktis

Baltimorės Lietuvių Tautinio Knygyno 76-rių metų sukakties minėjimas įvyks balandžio 21, sekmadienį, 2 val. popiet Lietuvių Namuose, Klevo kambaryje.

Literatūros popietėj paskaitą apie Amerikos lietuvius ir lietuvišką knygą skaitys Vladas Būtėnas-Ramojus.

Su savo kūryba dalyvaus Kazys Almenas, Stasė Šakytė ir Aleksandras Radžius.

Jurgio Blekaičio, Nado Rastenio ir Antano Vaičiulaičio kūrybą skaitys aktorius Kazys Vasiliauskas.

Aktorius Juozas Palubinskas skaitys Kazio Bradūno, Alfonso Nykos-Niliūno, Antano Vaičiulaičio ir Henriko Radausko kūrinius.

Minėjimą paįvairins Baltimorėje jau pagarsėjęs Marijos Krasauskienės "Aido" kvartetas, kuriame dainuoja Janina Brasauskienė, Elaine Dulienė, Vytautas Dulys ir Igoris Kučiauskas.

Programai vadovaus Juozas Gaila.

Knygyno pirmininkė Genė Auštrienė ir visa valdyba maloniai kviečia visus apylinkių lietuvius šiame minėjime — literatūros vakare dalyvauti.

Įėjimas — laisva auka.

Knygyno valdyba

VIENU SENATORIUM DAUGIAU

Prieš keletą mėnesių Jungtinis Pabaltiečių Komitetas spaudoj ragino lietuvius įtakoti savo valstijų senatorius ir atstovus, kad įsijungtų į kongrese veikiantį Ad Hoc komitetą Pabaltijo valstybių ir Ukrainos reikalam.

Malonu pranešti, kad į šį komitetą kovo 28 įsijungė Connecticut senatorius Christopher Dodd. Senatorius Dodd yra įtakingo Committee on Foreign Relations narys.

Lietuvių rūpesčiai senatoriui Dodd nebe naujiena. Prieš metus kreipėmės į jį su prašymu atkreipti dėmesį į OSI veiklą. Senatorius pavedė savo štabui apie reikalą pasiinformuoti. (Vėliau, kaip tik dėl OSI lankydama kongreso narius, Daiva Kezienė buvo nustebinta senatoriaus Dodd štabo geru orientavimusi OSI reikale).

Senatorius tada rado reikalo dėl OSI veiklos kreiptis į Teisingumo Departamentą. Savo 1984 balandžio 9 laiške Christopher Dodd, tarp kitko, rašė: "Neabejodami galim prileisti, kad sovietai neturi jokio intereso sergėti teisingumo pritaikymo dorumą (integrity) Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Atvirkščiai, sovietų interesas yra mūsų sistemą griauti ir ją smukdyti (corrupt). Vien tatai reikalauja didelio apdairumo naudojantis įrodymais iš oficialių sovietinių šaltinių."

Tikimės, kad Connecticut lietuvių pasisekimas paskatins ir kitus lietuvius kreiptis į savo atstovus kongrese su prašymu įsijungti į Ad Hoc komitetą. Beje, senatoriaus Dodd įsijungimas turėtų palengvinti darbą— senatoriam ir atstovam bus drąsiau, žinant, kad jų kolegos ryžtasi viešai paskelbti savo dėmesį Pabaltijo valstybėm ir Ukrainai.

Elona Vaišnienė

DAILĖS KONKURSAS BRAZILIJOJE ŠVENTOJO KAZIMIERO TEMA

Baigiantis jubiliejiniam šv. Kazimiero metam, Sao Paolo kultūrinis centras "Centro Cultural Francisco Matarazzo Sobrinho" drauge su lietuvių Šv. Kazimiero metų komitetu paskelbė plataus masto, visą Braziliją apimantį, dailės konkursą.

Konkurso tikslas: skatinti religinį meną ir įsijungti į Tarptautinius jaunimo metus, švento jaunuolio garbei skirtu kūriniu.

Vieno milijono kruzeirų premija bus paskirta už geriausią paišybos, tapybos, skulptūros ar graviūros kūrinį, apibūdinantį Lietuvos karalaičio ir jaunimo globėjo šv. Kazimiero asmenybę.

Kūriniai turi būti pristatyti iki birželio 30. Vertinimo komisiją sudarys du brazilų kultūrinio centro, du lietuvių Šv. Kazimiero jubiliejaus komiteto atstovai ir vienas meno kritikas, kurį paskirs Sao Paolo Meno Kritikų draugija.

Premija bus įteikta su atitinkamom iškilmėm viešu aktu rugpjūčio 29. Konkursą globoja Sao Paolo valstijos gubernatorius ir valstijos kultūros sekretoriatas.

Konkursas yra skelbiamas visoje brazilų spaudoje ir specialiu lankstinuku, kurį Kultūrinis Centras yra išsiuntinėjęs atskiriem brazilų dailininkam ir meno mokyklom. Lankstinukas pateikia šv. Kazimiero biografijos bruožus.

PASKIRTOS KULTŪROS DARBUOTOJŲ PREMIJOS

JAV LB Kultūros Taryba praneša, kad Taryba savo posėdyje kovo 28 kultūros darbuotojo premiją paskyrė dviem asmenim:

Dr. Juozui Girniui už kultūrinę kūrybą, kuri reiškėsi Aidų žurnalo ir Lietuvių Enciklopedijos keliolikos metų redagavimu, filosofiniais veikalais, brandžiais straipsniais kultūrinėje periodikoje, gausiomis paskaitomis.

Juozui Kapočiui už kultūrinę veiklą, kurios vaisiai yra 36 tomai Lietuvių Enciklopedijos, 6 tomai Liet. Enciklopedijos anglų kalba, pilnas komplektas Vinco Krėvės raštų, dabar leidžiamas 37-tas (antras papildomas) Liet. Enciklopedijos tomas.

Laureatai bus pagerbti V-toje premijų šventėje Clevelande gegužės 11.

NAUJIEJI ŽURNALAI

(atkelta iš 3 psl.)

visada, visada lydavo ir nuotaiką apgadindavo). Apie Šv. Kazimierą, ponia Danute, galėjote daugiau pakalbėti! . . .

Ramunės Kubiliūtės "**Įspūdžiai iš ekskursijos į Australiją**" gerokai skiriasi nuo kitų LL organizuotų ekskursijų aprašinėjimo. Šį kartą perdėm lakoniškai, perdėm abstrakčiai. Vistiek, keliones ir jų aprašymus mėgstantiems (esu vienas iš jų) šis tas liks atminty, ypač užuominos apie maori kilties ar tautos žmones.

Du kartus perskaičiau A. Mauragio rašinį "**Palyginimas apie talentus**", ir niekaip nesupratau, ko autorius nori iš Aldous Huxley, kuris kalbėdamas apie atsilikusių tautų skurdą, talentų palyginimą neva su pašaipa jiems (vargingiesiems) pritaikęs. Deja, A. Mauragio pateikta A. Huxley citata man pastarojo visiškai neinkriminuoja.

V.YTAUTO Bagdanavičiaus "**Teologiniai mąstymai**", perpinami Šv. Jono evangelijos citatomis, labiausiai sušildys LL skaitytojų elitą.

Matyt bendradarbiams sutingus, redaktorius Juozas Vaišnys, SJ, pats užpildė ir "Šeimos", ir "Jaunimo" skiltis. Pirmojoje jo straipsnis "**Ar mes tėvai kalti, kad vaikai geria?**" o antrojoje — "Kuo skiriasi berniukas nuo mergaitės". Pastarasis rašinys nepaprastai puikus, tikslus, nei pridėt, nei atimt. Duok Dieve tik jam skaitytojų, kai tie, kuriuos rimti pamokymai apie erotinę meilę liečia, ne tik lietuviškai, bet ir angliškai mažai beskaito. Bet apie gėrimą, t.y. "sadistišką" draugų girdymą, tai redaktorius bus bent 15 metų pavėlavęs. Anksčiau tikrai beveik visi (tik gal su retomis išimtimis) taip vieni kitus vaišindavom, vis vieni kitiems atsilygindami už ankstesnes vaišes. Būdavo užburtas ratas. Bet, iš dalies pasimokę iš vietinių (amerikiečių, ne senųjų emigrantų lietuvių), iš dalies amžiaus prie žemės lenkiami, jau senokai naudojame improvizuotų barelių sistemą. Kur nors pridėta butelių (su alkoholiniais gėrimais ir vaisvandeniais) bei ledo. O šeimininkai? "Prašome, pasidarykite, susimaišykite sau ir poniai (ar žmonai, ar maloniu vardu pavadintai jo partnerei, jeigu artimi draugai)". Prie stalo beduodama tik vyno, kavą geriojant pasiūloma konjako ar saldaus likerio. Šitaip, su retomis išimtimis, dabar Detroite ir kitur. Nebent Chicagoj dar vis pilama į gerkles, revolverį atstačius? . . .

Šiame LL numery dar radau keletą gerų gabalėlių iš ok. Lietuvos spaudos (Gedimino Vakario sulasytų), kaip visada naudingų kalbos pamokymų (J. Vaišnio, SJ, darbas), keletą tikrai juokingų juokelių, puskapį J. Pr. surankiotų aktualijų ("**Trumpai iš visur**") ir tikrai dėmesio vertus šešis miniatiūrinius Jono Gutausko eilėraštukus.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Vytautas Volertas, JAUČIO RAGAI. Romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Viršelį paruošė Jonas Kuprys. Spausdino "Draugo" spaustuvė, 1985. Kaina $8.00.

Romane vaizduojama inžinierių profesijos asmenys ir jų žmonos su savo savitarpine konkurencija. Įvedama sovietinis ekskursantas, nusakomas tėvų su vaikais santykiavimas, veiksmui pagyvinti pridedamos "katastrofos". Charakteriai vieni daugiau, kiti mažiau išryškinti. Skaitoma nesunkiai, bet privelta daug įmantrių žodžių, sakinių — jaučiamas manierizmo ieškojimas.

Kažkaip keistai skaitosi knygos aplanke apie rašytoją toks sakinys: . . . "šioje knygoje svarsto šeimos problemas daug platesnėje ir gilesnėje skalėje, negu savo laiku Turgenevas".

L.Š.S.T. VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS METRAŠTIS KANADOJE 1954 - 1984.. Metraščio leidėjas Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje Vilniaus šaulių rinktinė Kanadoje. Leidinys Nr. 1. Leidinio komisija: Petras Gabrys, Augustas Mylė, Ignas Petrauskas. Redaktorius Juozas Šiaučiulis. Viršelis ir pirmieji puslapiai dail. Romo Bukausko. Tekstą rinko Vida Šiaučiulienė ir Lina Kuliavienė — Type Master Graphics — Toronto. Spaudė Litho-Art LTD., 971 College Street, Toronto, Ont. 321 psl. Tiražas 400 egz. Kaina 25 dol. persiuntimas 2.50 dol. 1984 Montreal, Quebeck, Canada.

Metraštyje daug šaulius liečiančios istorinės medžiagos. Aprašyta Kanadoje esančios šaulių kuopos, įsteigimo aplinkybės ir datos, kultūrinė, sportinė ir visuomeninė veikla.

Atskiri straipsniai skirti šaulių s-gos ideologijai, paskirčiai tremty, JAV lietuvių įnašui sąjungon atžymėti, iš praeities archyvų duomenys.

Daug ir įdomių nuotraukų-iliustracijų iš šauliško gyvenimo dabar ir prabėgusių dienų ir metraščiui pritaikytų puošmenų.

Metraščio spaudos technika, įrišimas labai gerai atlikta ir istoriją ar knygas mėgstantiem šis metraštis verta įsigyti.

Sužymėti metraščio garbės mecenatai, leidėjai, rėmėjai ir aukotojai.

LEE CONSTITUTION — naujas angliškas savaitraštis, pasirodęs Fort Myers, Fla. Savaitraščio redaktorius — lietuvis Vilius Bražėnas, mūsų visuomenei pažįstamas iš šakotos skautiškos ir visuomeninės veiklos.

Pirmam numeryje pažymima, kad nors ir reikalinga, bet jie pasaulio nepakeis, o tik informuos skaitytojus apie tai ko kitoje spaudoje nėra, rašys apie naujas idėjas, apie vietos, valstijos, vyriausybės ar užsienio įvykius ir problemas.

Numeryje daug komercinių skelbimų, kas suponuoja, jog finansiškai savaitraštis turėtų išsilaikyti.

AIDAI yra vienas iš geriausių kultūros žūrnalų išeivijoje. Ar juos prenumeruoji?

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

3001 W. 59th Str.
Chicago, Ill. 60629
Tel. 312 (471-3900)

Santrumpos **atm. įn.** — atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio — aukotojas, **įn.** — įmokėjo, atst. — atstovaujа, asm. — asmuo, įgal. — įgaliotinis, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1985 m. sausio mėn.

1 x $25 Zobarskas Stepas atm.: Ruzgas Algirdas, $225.

2 x $30 Burdulis Juozas, $30; Polteraitis Pranas atm.: 2 asm., $130.

1 x $50 Vaičaitis Rimas ir Jonė, $50.

1 x $75 Balčiūnas Valerijonas atm. įn.: Liutermoza Danutė, $795.

8 x $100 Baukys Matas ir Elzbieta, $200; Jasiūnas Jonas atm. įn.: Jasiūnienė Marija, $100; Katarskis kun. Vaclovas, $1,200; Kiškis Stanley ir Anna, $100; Leparskas Alfonsas ir Antanina, $100; Masaitis Aleksas ir Nelė, $200; Norkūnas Virginia Gibson atm. įn.: Norkūnas Ben, $100; Sinkus Juozas, $200.

1 x $120 Šaulys Vincas atm. įn.: aukojo draugai 44 m. išvežimo į Sibirą sukaktis proga, $120.

4 x $200 Baublys dr. Stasys atm. įn.: Baublienė Brigita, $1,000; Bilėnas dr. Jonas ir Dana, $300; Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos auklėtiniai: Skrinska dr Juozas, $200; Raguckas Aleksas (miręs) ir Angela, $200.

1 x $320 Biliūnienė Janė atm. įn.: Biliūnų šeima $100, Slepavičius A. ir O. $30, LB Cape Cod'o apylinkė $25 ir 16 kitų asm. $320.

3 x $500 Alkus Arvydas J. atm. įn.: Alkus Elena $265, Rugienius Vitas ir Jurina $100, Petrulis Vytas ir Marija $30 ir 9 kiti asm., $500; Razma dr. Antanas Gintaras, $700; Šlapelis Povilas atm.: Šlapelis Stella $156, Slepavičius A. ir O. $30, Kavaliauskas Pranas ir Danguolė $25, Mickūnas Česlovas ir Irena $25, Rastonis Vytas ir Augė $25, Rutenis V. ir J. $25, Pakščiai A. M. $25 ir 18 kitų asm., $1,685.

1 x $600 Šalkauskas Adolfas atm. įn.: Šalkauskienė J. $85, Konstienė Paulina $50, Cuthbertson Margarita $45, LB Palm Beach apylinkė $25, Slavinskas Maria $25 ir 23 kiti asm., $600.

Iš viso 4,350 dol.

1985 m. vasario mėn.

1 x $10 Rinkūnas Julius, $10.

4 x $25 Bardauskas Joseph ir Stella, $175; Bogdanavičius Stefan atm. įn.: Jonkus Vladislava, $425; Jonkus Petras atm. įn.: Jonkus Vladislava, $475, Michelevičius Bronius atm. įn.: 3 asm., $35.

1 x $26 Puras Antanas ir Regina, $1,125.

2 x $50 Penikas Domas atm. įn.: Penikienė Teodora, $350 Šiugždinis Jonas, $150.

1 x $70 Strolia Vytautas ir Irma, $300.

1 x $75 Ingelevičius dr. Vladas atm.: Kriaučiūnas dr. Juozas ir Magdalena $30, Alinskas Tadas ir Renata $25, Milukas Vytas ir Lilė $20, $575.

1 x $85 Shatas Romas, Gertrude ir Mrs. S., $1,000.

21 x $100 Babušis Bronius ir Ona, $300; Bačanskas Juozas, $100; Barauskas Mykolas ir Magdalena, $300; Brazdžionis Bernardas ir Aldona, $200; Bubelis Juozas atm. įn.: Bubelis Uršulė, $100; Grušas Gintaras Linas, $200; Jakaitis Jonas atm. įn.: Dambrauskas Tomas, $100; Janušauskas Kostas ir Romas atm. įn.: Janušauskas-Bubelis Uršulė, $100; Juzelskis Antanas ir Stasė, $500; Maurukas Kazimieras atm. įn.: Maurukienė Stasė, $500; Nelsas Romas ir Angelė, $550; Norvaišа Rokas ir Motiejus atm. įn.: Norvaišienė-Bubelis Uršulė, $100; Palūnas Viktoras ir Aldona, $100; Pužauskas Vaclovas ir Marija, $200; Radvenis Gregor ir Janina, $800; Sragauskas Kazys, $300; Valaitis Stasys testamentinis palikimas, $200; Varnelis Apolinaras ir Jadvyga (mirus), $2,700; Vitkus G., $100; Vizgirda R. J., $100; Žirgulis dr. Justina, $1,200.

1 x $102 Kregždė Jonas ir Magdalena atm. įn.: Kregždytė-Bubelis Uršulė, $102.

1 x $125 Kontautas Jonas ir Elena, $225.

1 x $131 Tarvydas dr. Pranas atm. įn.: Tarvydienė Liucija $106, Meyer Ann B. $25, $131.

1 x $145 Varnelis Edmundas ir Gražina, $300.

1 x $150 Tvarkūnas Kęstutis atm. įn.: Karašaka Max $50, Kerekes Mr. & Mrs. $50, Tvarkūnas Laima $50, $250.

2 x $200 Liorentas Algirdas atm. įn.: Liorentas Jonas, $1,000;, Paliulis Arūnas P., $200.

1 x $210 Valantinienė Kazimiera atm. įn.: Ribinskas Jurgis ir Ona $25 ir 15 kitų asm., $535.

1 x 285 Vyšniauskienė Elena atm. įn.: Petrauskas Vyto ir Regina $150, Grina A. K. ir Rita $50, Schafrick Roy ir Adeline $25 ir 3 kiti asm., $285.

1 x $405 Pupelienė Jadviga atm. įn.: Paulaitis Juozas ir šeima $50, A. Lietuvių Klubas $25, Kuzmickas Simas ir Stefa $25 ir 23 kiti asm., $2,405.

1 x $585 Malcanienė Birutė atm. įn.: Petrauskas Vyto ir Regina $490, Malėnas Adas ir Aldona $25, Shafrick Roy ir Adeline $25, Zorka Roman ir Aldona $25, Alkaitis A. $20, $900.

1 x $1,000 Petronis Leonas ir Danutė, $1,000.

Iš viso $6,104.00

Pataisa: **gruodžio mėn. buvo Kutkai Aleksandras ir Jadvyga atm. įn.: Baltrušaitienė Elena; turi būti Kutkuvienė Jadvyga testamentinis palikimas — $1,000.**

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1985.II.28 pasiekė 3,112,751 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 1,356,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 810,943 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC. A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, 3001 West 59th Street, CHICAGO, IL 60629".

Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuvybės išlaikymas.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Lituanistikos katedros aukotojai bus pagerbti

PLB Fondo vadovybė nutarė, kad visi Lituanistikos katedros aukotojai būtų tinkamai įvertinti ir pagerbti. Todėl katedros steigimą pabaigus ir 600,000 dol. surinkus, visų aukotojų, paaukojusių 1 dol. ar daugiau, vardai ir pavardės bei galutinės sumos bus surašytos į dvi specialias Lituanistikos katedros aukotojų knygas, kurių viena bus laikoma Illinois universitete Chicagoje, o antra PLB raštinėje, Jaunimo Centre Chicagoje.

Paaukoję nuo 1 dol. iki 999 dol. bus vadinami **rėmėjai**, nuo 1,000 iki 4,999 dol. **mecenatai**, nuo 5,000 iki 9,999 dol. **steigėjai**, o 10,000 dol. ar daugiau **garbės steigėjai**.

50 dol. ar daugiau paaukoję rėmėjai, mecenatai, steigėjai ir garbės steigėjai gaus atitinkamus pažymėjimus-diplomus.

500 dol. ar daugiau paaukojusių vardai ir pavardės bus įrašytos į dvi specialias garbės lentas, kurių viena bus pakabinta Illinois universitete Chicagoje, o antra — PLB raštinėje, Jaunimo Centre Chicagoje.

Jei atsirastų asmuo, šeima ar organizacija, kurie paaukotų 250,000 dol. ar daugiau, tai jų vardu būtų galima pavadinti ir pačią katedrą.

Visos aukos JAV ir Kanadoje gali būti nurašomos nuo pajamų mokesčių. Čekius ir testamentinius palikimus rašyti LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION vardu ir siųsti: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Šiais metais visame pasaulyje vyksta vajus Lituanistikos katedrai surinkti likusią 240,000 dol. sumą. Iki šiol jau gauta 360,000 dol. iš dosnių lietuvių, jų draugų ir organizacijų. Lituanistikos katedra jau veikia nuo praėjusių metų rugsėjo mėnesio, jai vadovauja prof. dr. Bronius Vaškelis.

PLB Valdyba siekia veiksnių konferencijos

PLB seimas 1983 metais nutarė, kad dėl skirtingos atskirų veiksnių kilmės bei prigimties šiuo metu tinkamiausia koordinacijos forma yra atnaujintos periodinės veiksnių konferencijos, kurias, paskutinės 1974 m. White Plains konferencijos pavyzdžiu, kviestų PLB ir VLIKo valdybos. Atnaujintas konferencijas sudarytų White Plains dalyvavę veiksniai, ir jos vyktų ta pačia tvarka, kol ji nebūtų pakeista bendru susitarimu.

PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas praėjusių metų rugsėjo mėnesį žodžiu pasiūlė VLIKo valdybos pirmininkui dr. K. Bobeliui, kad abi valdybos (PLB ir VLIKo) sekančią veiksnių konferenciją šauktų 1985 metų rudenį. Šį siūlymą PLB pirmininkas pakartojo VLIKo pirmininkui kovo 17 d., pasiūlydamas veiksnių konferenciją sušaukti 1985 spalio pabaigoje Dainavos stovyklavietėje, Michigano valstybėje. VLIKo pirmininkas pažadėjo šį klausimą iškelti sekančiame VLIKo valdybos posėdyje.

Jaunimo sąskrydžiai Australijoje

PLB valdybos pirmininkui Vytautui Kamantui, vicepirmininkui Rimantui Dirvonini ir PLJS pirmininkui Gintarui Grušui lankantis Australijoje, praėjusių metų pabaigoje buvo sutarta su Australijos Lietuvių Bendruomene, su Australijos Lietuvių jaunimo sąjunga ir Australijos Lietuvių sporto vadovais, kad VI-sis Pasaulio Lietuvių jaunimo kongresas ir III-sios Pasaulio Lietuvių sporto žaidynės vyks Australijoje. Jaunimo kongresas prasidės 1987 gruodžio pabaigoje ir baigsis 1988 sausio pradžioje, o Sporto žaidynės vyks 1988 gruodžio pabaigoje. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė pažadėjo savo paramą abiem įvykiam.

Šaukiamas PLB Seimo korespondencinis posėdis

PLB valdyba nutarė 1985 metais sušaukti PLB Seimo korespondencinį posėdį, kurio metu valdyba pateiks savo dviejų metų veiklos apyskaitą seimo nariam ir atsiklaus jų nuomonės keliais klausimais.

Seimo nariai pasisakys dėl seimo nutarimų Lituanistikos katedros reikalu ir sekančio seimo datos.

PLB Valdybos nariai aktyviai dirba

PLB vicepirmininkas Algimantas Gečys kovo 9 buvo Toronte ir tarėsi su Kanados Lietuvių Bendruomenės ir VLIKo atstovais apie tinkamą lietuvių pasiruošimą. Žmogaus teisių ekspertų konferencijai, kuri vyks gegužės 7 — birželio 17 Ottawoje, Kanadoje, kaip Madrido konferencijos išdava ir pasiruošimas Vienos konferencijai 1986 metais.

PLB pirmininkas Vytautas Kamantas kovo 15 - 18 lankėsi St. Petersburge, Floridoje, ten davė pranešimą lietuvių visuomenei apie PLB veiklą, Australijos Lietuvių Dienas, kalbėjosi su LB darbuotojais apie Lituanistikos katedros aukų vajaus sustiprinimą, OSI problemas ir ateinančius JAV LB tarybos rinkimus. Su ten gyvenančiu VLIKo pirmininku dr. K. Bobeliu pasitarė apie bendrą veiksnių memorandumą JAV Valstybės sekretoriui dėl OSI reikalų ir apie veiksnių konferencijos šaukimą šių metų rudenį.

PLB vicepirmininkas Mykolas Drunga kovo 23 dalyvavo Baltų Laisvės Lygos suruoštoje žmogaus teisių konferencijoje Los Angeles mieste ir kalbėjo apie PLB darbus bei planus žmogaus teisių gynime.

PLB vicepirmininkė Milda Lenkauskienė vasario viduryje lankėsi Šveicarijoje ir ten susitiko su Šveicarijos LB krašto valdybos pirmininku Narcizu Prielaida, su kuriuo pasitarė bendruomeniškais reikalais.

PLB vicepirmininkė Birutė Jasaitienė balandžio - gegužės mėnesiais vyks aplankyti. Pietų Amerikos lietuvių ir ten sustiprinti lituanistinio švietimo reikalus.

Hartforde buvo surengtas iškilmingas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas. Čia matome rengėjus, svečių priėmimo komitetą ir dalį svečių. Iš k. Danutė Grajauskienė, Eugenijus Orentas, Linas Orentas, Dalia Dzikienė, Saulius Dzikas, Ignas Budrys, Daugirda Budrienė, Zina Dresliūtė, Zita Dresliūvienė, Linas Kojelis, Regina Stankaitytė, Jaunutis Nasvytis. Nuotr. A. Dziko

HARTFORD, CONN.

Naujas Vasario 16-tos minėjimas

Vasario 17 apie trečią val. popiet, Connecticut lietuviai rinkosi į Roberts teatrą W. Hartforde, bendrai paminėti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo.

Šią dieną niekur kitur Connecticut minėjimai nebuvo daromi. Kai kur jau padaryti prieš, o kitur bus daromi po šio minėjimo. Drąsus Hartfordo LB apylinkės žingsnis! Per, palyginti, trumpą laiką, suorganizuoti tokio masto minėjimą yra sunku ir atsakominga.

Diena, po šalčių ir audrų, netikėtai negąsdino, bet viliojo iš namų. Privažiavimas prie teatro, iš kur tik bevažiuotum, neklaidus, patogus. Programa įvairi, turtinga. Kalbėtojas iš Washingtono kalbės angliškai.

Minėjimas pradėtas truputį po trečios. Po Hartfordo lietuvių Švč. Trejybės parapijos klebono kun. J. Matučio maldos jungtinis CT. lietuvių parapijų choras, J. Petkaičio diriguojamas, giedojo Lietuvos ir Amerikos himnus bei J. Dambrausko Maldą.

Trumpai sveikino ukrainiečių vyskupo Bridgeporte vardu prelatas Stephen Chomko, latvių, rusų atstovai ir dar keleta. Perskaityti raštu gauti sveikinimai bei oficialūs pareiškimai Connecticut gubernatoriaus ir Hartfordo miesto burmistro.

Linas Kojelis, pagrindinis kalbėtojas, dirbąs prez. Reagan administracijoj, palietė daug ir svarbių dalykų. Jo kalba ilgoka, bet įdomi. Labai plačiai apžvelgė mūsų veiklą. Pastebėjo kas efektinga ir kas netaip. Kalbėtojas pažiūrėjo iš Washingtono. Galimybių ten mums yra, ir nemažai — reikia daugiau supratimo, didesnių pastangų ir finansų, kad būtume labiau girdimi ir matomi. Ragino jaunimą iš arčiau pažinti Washingtoną, nurodydamas būdus, kurie atrodo gana prieinami norintiems.

Solistė A. Kiaušaitė, jei neklystu, pirmą kartą Connecticute, padainavo lietuviškai, angliškai ir gale čekoslovakiškai. Dalia Sakaitė, lietuviams šiame pakraštyje plačiai žinoma, solistei akomponavo.

D. Dzikienės paruošta, Berželio tautinių šokių grupė, pašoko tris šokius.

Kiek gi susirinko į šį puikų minėjimą?

Ne tiek, kiek galėjo. Ne tie, kurių, daugiau tikėtasi! Susirinko daugiausia tie, kurie visad ir visur būna — ačiū Dievui tarp 250 ir 300.

Hartfordo LB apylinkės mėgintas kitoks Vasario Šešioliktos minėjimas pasisekė. Toks minėjimas turėtų būti ir ateityje daromas, o Connecticut lietuviai gausesniu dalyvavimu turėtų jį remti.

Albina Lipčienė

Kristina Raškevičiūtė LB Hartfordo apylinkės vardu Linui Kojeliui padovanoja šiaudinukų paveikslą, kurį padarė A. Saimininkienė. Nuotr. M. Banevičiaus

HARTFORD, CONN.

Pavasario Balius

Ir šiais metais, balandžio 27, šeštadienį, 7 val. vakaro, Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje, New Britain, Conn., Hartfordo skautai vyčiai ruošia tradicinį "Pavasario balių". Jame meninę programą atliks Hartforde bei apylinkėse dar niekad negirdėtas Montrealio vyrų oktetas, vad. muz. Aleksandro Stankevičiaus.

Kokia puiki proga visiem jį išgirsti! Šokiam gros daugeliui jau iš anksčiau žinomas orkestras Melodija. Veiks gausus užkandžių ir gėrimų baras. Taip pat visi turės progos išbandyti savo laimę turtingoje loterijoje.

Tikimės, kad ir šį kartą susilauksime svečių iš toli ir arti, ir, tikriausia, nemažiau kaip kitais metais.

Iki pasimatymo balandžio 27 baliuje.

Rengėjai

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros

1985 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

KELIONĖS Nr. 2 LIEPOS 15 D. IKI LIEPOS 31 D.

11 dienų VILNIUS, 1 diena Leningradas, 2 dienos Helsinkis

Iš New Yorko $1,788.00

Iš Montrealio $2,225.00 Kanadiškais

KELIONĖS Nr. 3 RUGSĖJO 1 D. IKI RUGSĖJO 18 D.

11 dienų VILNIUS, 1 diena Leningradas, 3 dienos Helsinkis

Iš New Yorko $1,669.00

KELIONĖS Nr. 4 GRUODŽIO 20 D. IKI SAUSIO 4 D.

11 dienų VILNIUS, 3 dienos Helsinkis

Iš New Yorko $1,467.00

Iš Montrealio $1,835.00 Kanadiškais

(MIEGANT DVIEM KAMBARYJE), ĮSKAITANT VISAS SUSISIEKIMO IŠLAIDAS, VIEŠBUČIUS (PRESIDENTTI HOTEL—HELSINKYJE), MAISTĄ, OPEROS, TEATRO, ARBA BALETO BILIETUS, ĮVAIRIAS EKSKURSIJAS IR DAUG KITŲ PRIEDŲ.

TARPININKAUJAME NUPERKANT AUTOMOBILIUS, KOOPERATINIUS BUTUS, BEI SUTVARKANT DOKUMENTUS IŠKVIETIMAMS, TOLIMESNĖM INFORMACIJOM IR VISAIS KELIONIŲ REIKALAIS PRAŠOME KREIPTIS Į:

G.T. INTERNATIONAL, INC.
P.O. Box 29163
CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAI: (312) 471-1700 ARBA 471-1702

SKRENDAME ERDVIAIS FINNAI LĖKTUVAIS

FINNAIR

LB PIETRYČIŲ APYGARDOS KANDIDATAI Į JAV LB XI-ąją TARYBĄ

Rinkimai į JAV LB XI-ąją tarybą visoje Amerikoje įvyks gegužės 18 - 19. Iš LB Pietryčių apygardos į tarybą kandidatuoja:

Teresė Gečienė, 47 m., pedagogė, turi bakalauro ir magistro laipsnius. Šiuo metu dirba gimnazijoj kaip Guidance Counselor. Trejus metus buvo Vinco Krėvės šeštadieninės mokyklos vedėja, o kaip mokytoja šioje mokykloje dirbo 8 m. Jau ketvirtoje kadencijoje yra Philadelphijos LB valdybos pirmininkė. Paskutiniame PLB seime atstovavo mūsų apylinkei.

Jūratė Krokytė - Stirbienė, 31 m., bakalauro ir magistro laipsnių savininkė, pedagogė. Keturius metus mokytojavo Rochesterio, N.Y., lituanistinėje mokykloje, o dabar jau antri metai tą patį darbą dirba Philadelphijoje, Vinco Krėvės šeštadieninėje mokykloje. Dalyvavo mokytojų studijų savaitėje ir įvairiuose seminaruose. Kaip Jaunimo S-gos narė organizavo įvairias demonstracijas. Buvo atstovė II-me PLJ kongrese. Priklauso prie ateitininkų.

Algis V. Danta, 55 m., formacinįnkas, 1949 buvo Philadelphijos LB pirmininkas.

Bronius V. Krokys, 67 m., Rochesterio universitete įsigijo BC laipsnį. Kaip chemijos inžinierius 32 m. dirbo Eastman Kodak bendrovėje. Kaip narys, iždininkas, vicepirmininkas ir pirmininkas plačiai reiškėsi Rochesterio LB apylinkėje. 25 m. dirbo Rochesterio lituanistinėje mokykloje kaip mokytojas ir kaip vedėjas.

Gediminas Surdėnas, 55 m., inžinierius, buvęs Piet. New Jersey LB apylinkės pirmininkas, ilgametis veikėjas skautuose, dabartinis Philadelphijos Lietuvių Namų tarybos ir Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pirmininkas. Pastarąsias pareigas ėjo ir anksčiau.

Virgus L. Volertas, 29 m., elektros inžinerijos magistras, buvęs Jaunimo Sąjungos centro valdybos pirmininkas, Philadelphijos moksleivių ateitininkų globėjas, Vilties choro narys. Šiuo metu yra Phila. LB apylinkės valdybos vicepirmininkas, Lietuvių Namų tarybos narys. Šoka tautinių šokių grupėje Aušrinė, priklauso prie Vyrų dainos vieneto, dalyvauja Lietuvių Bendruomenės dramos būrelyje.

Rinkimų pravedimui Philadelphijos LB rūpesčių buvo sudaryta speciali komisija. Į ją jeina Feliksas Andriūnas (pirm.), Edmundas Binkis (sekr.), Gediminas Dragūnas (ižd.), Bronius Vaškaitis (spauda - informacija) ir nariai Marytė Lepera, Vytautas Matonis, Jonas Stelmokas.

B.V.

IŠ VISUR

— Kun. Juozapas Butkus, Papilės altaristas, mirė naktį į kovo 29. Velionis buvo gimęs 1903, kunigu įšventintas 1929. Tai jau dešimtas šiemet okupuotoje Lietuvoje ir ketvirtas Telšių vyskupijoje miręs kunigas.

— Tėv. Justinas Vaškys, OFM, Rochesterio Šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas, birželio 9 minės savo kunigystės 50 metų sukaktį.

— Ateitininkų rytų pakraščio tradicinė savaitė įvyks Kennebunkporte, Maine, rugpjūčio 10-17. Bus paminėtos ateitininkų sąjungos 75 ir prel. M. Krupavičiaus gimimo 100 metų sukaktys, vyks koncertai, paskaitos, literatūros vakaras. Kambariai užsakomi adresu: Guest House, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Nurodyti, kad užsisakoma ateitininkų savaitei.

— Solisto Vaclovo Verikaičio 60 metų amžiaus sukaktuvių koncertas įvyks balandžio 28 Toronte, Prisikėlimo parapijos salėje. Programą atliks beveik visi apylinkės kolonijų chorai ir solistai.

— PLB valdyba praneša, kad ji yra nutarusi šiais metais sušaukti PLB seimo korespondencinį posėdį, per kurį bus pateiktas PLB veiklos pranešimas ir seimo nariai atsiklausti kai kuriais svarbiais bendruomeniniais klausimais.

— Martyno Jankaus šaulių kuopa Brocktone, įvertindama Darbininko spaudos darbą ir pastangas išlaikyti lietuvišką laikraštį, visuotiniame susirinkime paskyrė 25 dol. auką. Ačiū už auką ir linkėjimus.

— Lietuvių Kunigų Vienybės vadovybė ir šiais metais rengia rekolekcijas lietuviam kunigam lietuvių kalba Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių rekolekcijų namuose, Putnam, Conn., birželio 10 - 14. Rekolekcijos pradedamos pirmadienį 6 val. vak. ir baigiamos penktadienį su pietum. Rekolekcijom šiemet vadovaus kun. dr. Juozas Vaškas, MIC. Apie dalyvavimą iš anksto pranešti kun. dr. V. Cukurui, R.D. 2, Putnam, Conn. 06260. Tel. 203 928 - 9830.

— Washingtono K. Donelaičio lituanistinė mokykla rengia Pavasario Vakarą Baltimorės Lietuvių Namuose, balandžio 27, šeštadienį, 7:30 v.v. Su nauja Baltimorėje nematyta, programa iš Chicagos atvažiuoja "Antras Kaimas". Po programos bus vaišės ir šokiai.

— LB Floridos rinkiminė apygarda apima LB apylinkes ir lietuvius, gyvenančius Alabamos, Floridos, Georgia, North Carolina, South Carolina valstijose, Virgin Islands ir Puerto Rico. Šiose vietovėse gyvenų lietuviai bendruomenininkai, nepriklausą prie LB apylinkių, balsavimui į JAV LB XI-ąją tarybą registruojasi bet kurioje prie Floridos apygardos priklausančioje apylinkėje arba apygardos adresu. Pastaruoju atveju balsuotojai bus įregistruoti St. Petersburgo apylinkėje. LB Floridos apygardos rinkimų komisijos adresus: Pranas Stanelis, 506 — 71st Ave., Apt. 10, St. Petersburg Beach, Fla. 33706. Tel. 813 367-3610.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Rutkauskas, New Britain, Conn. Užsakė kitiem: D. Wolejszo, Haverhill, Mass. — G. Nausėda, Sharon, Mass., A. K. Juzaičiai, Plymouth Meeting, Pa. — D. Juzaitis, San Francisco, Calif. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

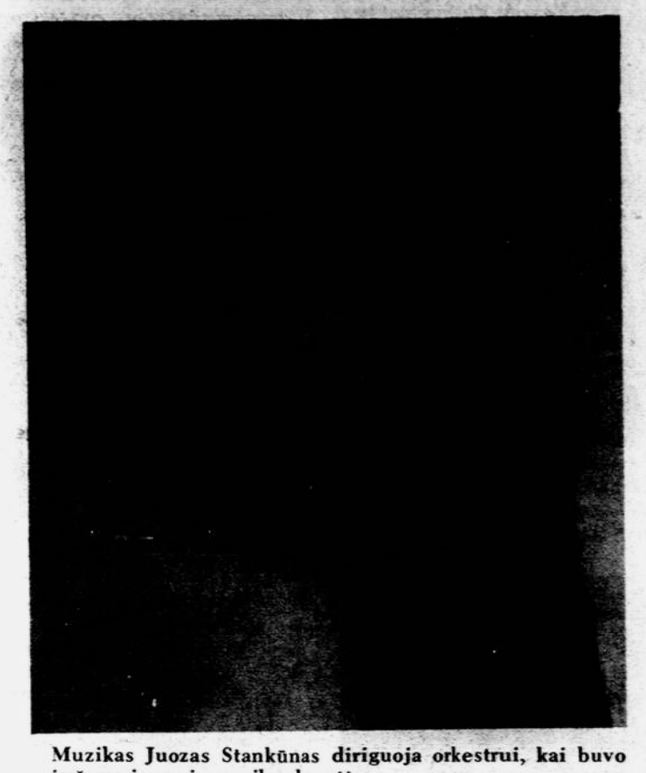

Muzikas Juozas Stankūnas diriguoja orkestrui, kai buvo įrašoma jo nauja muzikos kasetė.

NAUJA MUZ. J. STANKŪNO IŠLEISTA KASETĖ

Su pavasariu pasirodė muziko Juozo Stankūno parengta ir išleista nauja kasetė, į kurią sutelkta gana daug įvairių muzikos kūrinių, surinkti įvairaus žanro dainininkai, instrumentalistai.

Iš viso kasetėje yra įgroti 26 įvairūs dalykai. Juos atlieka solistai, duetai, kvartetai, oktetai, chorai ir 25 muzikantų orkestras. Jų tarpe yra ir keturi lietuviai: smuikininkas Julius Veblaitis, klarneto virtuozas Viktoras Prižgintas, pianistė Dalia Sakaitė ir pats organizatorius bei dirigentas Juozas Stankūnas.

Orkestras atlieka du stambesnius Juozo Stankūno kūrinius: Suitą ir Lietuvišką rapsodiją. Devynios dainos yra įdainuotos RCA studijoje, o kiti įdomesni dalykai surinkti iš garsajuosčių, iš plokštelių.

Kol abi kasetes puses išklausai, užtrunka pusantros valandos. Naudojama lietuvių kalba, bet kai kur panaudota ir anglų kalba.

Prie kasetės pridėta maža knygelė - brošiūrėlė, kur surašyta kasetės turinys, įdėtos 6 nuotraukos.

Mirusios dukros pagerbimui ir prisiminimui

Kaip pats leidėjas sako, kasetė skirta prisiminti mirusius žymiuosius mūsų kompozitorius. Labiausiai ji skirta prieš trejus metus mirusiai jo dukrai, iškiliai solistei Irenai Stankūnaitei-Silvai, prisiminti ir pagerbti.

Ji išaugo New Jersey, išsimokslino New Yorke ir sėkmingai ir plačiai reiškėsi kaip solistė-dainininkė. Per 18 metų linksmino visus savo žavinčia daina. Buvo ieškota jos ankstyvesnių įdainavimų, bet rasta nedaug.

Ką dainuoja solistė Irena Stankūnaitė?

Kasetėje jai skirtos septynios dainos. Buvo surasti jos įdainavimai į garsajuostes iš tų laikų, kai ji vos pradėjo reikštis. Štai 9 metų Irena dainuoja Saulelė Raudona, liet. liaudies dainą, harm. J. Tallat-Kelpšos. Toliau įrašas iš 1950 metų, kai ji dainuoja Lakštingalos giesmę (V. Kuprevičiaus) lietuvių radijo programoje Pittsburge, Pa.

Prisimenama ir Irenos studijų laikai. 1958 metais, būdama Juilliard muzikos mokyklos studentė, ji dainuoja valsą iš op. "Romeo ir Juliete", muz. Ch. Gounod.

Toliau eina duetas Duok ranką man, brangioji, iš op. "Don Giovanni", muz. Mozarto. Duetą dainuoja Irena Stankūnaitė ir solistas Liudas Stukas.

Kitos trys dainos, solistės Irenos atliktos, yra sukurtos jos tėvelio muziko Juozo Stankūno, Tai — Vyturėlis, dainavimą palydi Manhattano muzikos mokyklos studentų orkestras. Pražydo sodas, duetas, su soliste Irena Stankūnaite dainuoja Ona Zubavičienė, pianu palydi Dalia Sakaitė.

Antroje kasetės pusėje randame jos įdainuotą Sodžiaus idiliją, muziko J. Stankūno. Jis ir palydi pianu.

Komp. J. Stankūno kūriniai

Be minėtų kompozitoriaus Juozo Stankūno kūrinių dar kasetėje yra įdainuoti šie kūriniai: Rami naktis, duetas, dainuoja Ch. Daukša ir B. Miškinis, palydi styginis ansamblis ir pianistė Dalia Sakaitė; Humoreska, duetas — dainuoja Ch. Daukša ir B. Miškinis, akomponuoja pučiamųjų instrumentų kvintetas; Tik su tavim, duetas — dainuoja Angelė Kiaušaitė ir Gary Grace, pianu palydi Dalia Sakaitė.

Abi kasetės pusės yra pradedamos ir baigiamos J. Stankūno kūriniais. Pirmoji dalis pradedama Divertimento, kurį atlieka pučiamųjų instrumentų kvintetas, vadovaujamas V. Prižginto; užbaigiama lietuviška suita orkestrui. Groja "Lyros" orkestras, diriguoja J. Stankūnas.

Antroji kasetės pusė pradedama Impromtu fortepijonui — skambina pianistė Dalia Sakaitė, baigiama Lietuviška rapsodija. Groja tas pats "Lyros" orkestras. Fortepiono partiją atlieka pianistė Dalia Sakaitė. Diriguoja kompozitorius Juozas Stankūnas.

Kitų kompozitorių kūriniai

Pirmoje kasetės pusėje be minėtų J. Stankūno, J. Tallat-Kelpšos, V. Kuprevičiaus, Ch. Gounod, Mozarto, dar sutinkame šiuos kompozitorius ir jų kūrinius — B. Zigaitį, jo valsą — "Jaunimo dainą" atlieka Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko.

Prisimintas ir muzikas pianistas Aleksas Mrozinskas, vadovavęs New Yorko vyrų oktetui. Čia panaudota jo okteto įdainavimai — Tango svajonė, Mergytė jaunoji.

Antroje kasetės pusėje dar randame šiuos autorius ir jų kūrinius: A. Kačanausko — Eglė žalčių karalienė, dainuoja solistas Algirdas Brazis; Tallat Kelpšos — Oi berneli vientury, duetas, dainuoja Lionė Juodytė ir Algirdas Brazis, akomponuoja Aleksas Mrozinskas; B. Vasiliausko — O dalele, atlieka Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko. Br. Budriūno — Ei jaunystė, dainuoja Clevelando vyrų choras, vadovaujamas Juliaus Kazėno; J. Gruodžio — Visur tyla, dainuoja Stephen Sturk, pianu palydi Dalia Sakaitė, St. Šimkaus — Vėjo dukra, dainuoja A. Kiaušaitė, Sandra Goodman, St. Sturk ir Phillip Sneed. Vadovauja Dalia Sakaitė. J. Naujalio — Pavasaris dainuoja Lietuvos valstybinis radijo ir televizijos mišrus choras. Diriguoja L. Abarius.

-o-

Kaip matome, surinkta įvairių kūrinių, prisiminti mūsų mirę didieji kompozitoriai. Tuos kūrinius atlieka įvairios meninės pajėgos. Jų įdainavimai, įgrojimai atlikti tikrai ir puikiai. Tai tikrai turininga, turtinga ir pakili muzikos kasetė. Visiem bus malonu ją paklausyti. Ją platina ir Darbininko administracija. **(p.j.)**

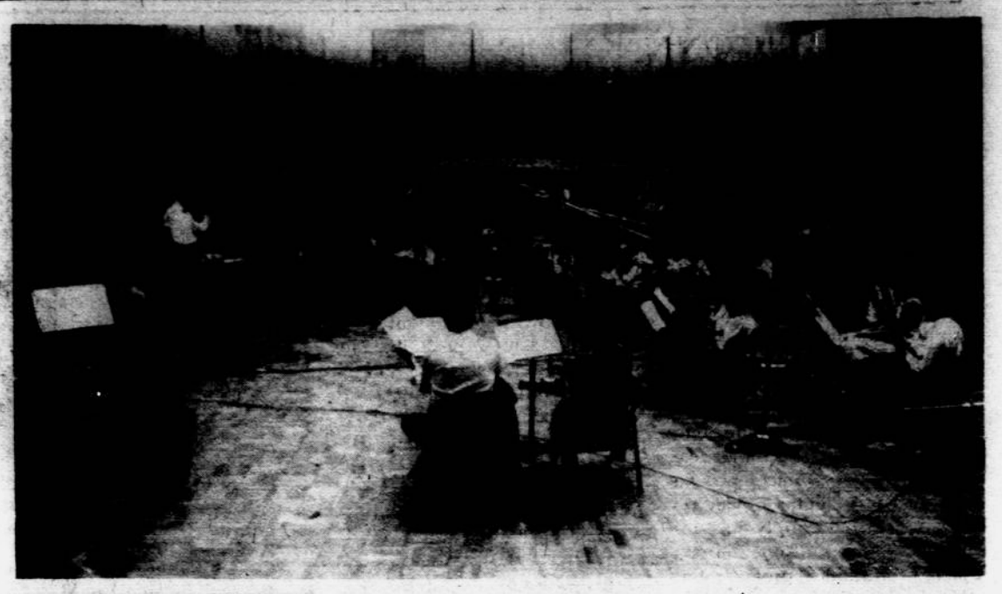

RCA studijoje Manhattane įrašoma muziko-kompozitoriaus J. Stankūno sukurti kūriniai. Diriguoja pats kompozitorius.

PROVIDENCE, R.I.

Laisvės siekiant — suprasti pavergtuosius

Lietuvos nepriklausomybės 67-ųjų metinių minėjimas prasidėjo vasario 15 R.I. gubernatoriaus DiPrete lietuvių ir jų draugų priėmimu ir deklaracijos Lietuvos reikalu įteikimu. Per daugelį metų kovoje už lietuvybę nepavargstančio prancūzo Victor Mathieu dėka R.I. atstovų (representatives) darbo sesijos metu Lietuvos nepriklausomybės diena buvo paminėta šių atstovų kalbomis: Joseph Casinelli, Gaetano Parella, Arthur Read (savo kalbą užbaigusio lietuviškai "Lai gyvuoja Lietuva"). Minėjimui vadovavo atstovų daugumos vadas Matthew J. Smith.

Visi dalyviai ir svečiai gėrėjosi tautiniais drabužiais pasipuošusiomis lietuvaitėmis. Nepriklausomos Lietuvos trispalvė buvo iškelta prie R.I. sostinės rūmų.

Vasario 17 Šv. Kazimiero Lietuvių parapijos bažnyčioje kleb. kun. Izidorius Gedvila aukojo mišias už vergijoje kenčiančią Lietuvą, už laisvę žuvusiuosius, ir pasakė progai pritaikytą pamokslą.

Vėliau minėjimas vyko Lietuvių-Amerikiečių klubo patalpose. Po LB apylinkės valdybos pirmininko Liudo Kukanauzos atidaromojo žodžio bei įprastinių apeigų vyko sveikinimai.

Lietuvių klubo pirmininkas Walter Kachanis iškėlė reikalą bendrai gintis nuo neteisingų vienašališkų OSI persekiojimų, kovoti prieš rusų KGB įsibrovimą į Amerikos teisingumo sistemą.

Prasmingą sveikinimo žodį tarė Lietuvos vyčių kuopos pirmininkas Joseph Waitonis. Nereikalaujame nieko daugiau už kitus, o tik siekiame lygaus pripažinimo su kitomis laisvomis tautomis, kovojame už tokią pat demokratinę laisvę ir valstybinę nepriklausomybę.

Per daugelį metų pastoviai kovojąs prieš tautų pavergėją, kongresmanas Fernand St. Germain vėl pats pirmasis atsiuntė savo kalbos JAV Kongrese tekstą (Congressional Record), kuriame šiemet pabrėžė, kad kova už pavergtuosius yra taip pat Amerikos demokratinės laisvės gynimas!

Minėjimo dalyviai vieningai priėmė rezoliuciją, kuri išsiuntinėta atitinkamiem valdžios pareigūnam.

Veiklus visuomenininkas, Lietuvių kultūrinės radijo programos direktorius, LB Tarybos narys ir kitų patriotinių organizacijų veikėjas Eduardas V. Meilus, Jn. iš Worcesterio pasakė pagrindinę kalbą angliškai ir lietuviškai. Nepriklausomybės Aktą paskelbus, laisvės Lietuvai niekas nedovanojo, bet jos dukterys ir sūnūs savo krauju laisvę iškovojo. Nepriklausomybės laikotarpis buvo trumpas, bet dvasiniais ir medžiaginiais laimėjimais brangus. Pavergtieji kovoja prieš pavergėją, deja, jų jėgos vis mažėja. Mes privalome jiem padėti, esame tautai skolingi. Tebesinešioiame savo širdyse Lietuvos dalelę. Dabartis reikalauja darbų iš kiekvieno lietuvio, turime atiduoti savąją dalį. Išeivijos jaunimas turės tęsti lietuvybės išlaikymo darbą, kad kova už laisvę būtų tęsiama ir po mūsų.

Programos vadovė Aldona Kairienė padeklamavo Prano Vaičaičio "Yra šalis". Zuzana Gudečauskaitė pagrojo akordeonu keletą liaudies dainų, dalyviam pritariant. Darbščios šeimininkės visus dalyvius pavaišino.

Aukotojo laisvu apsisprendimu mažoje lietuvių gyvenvietėje laisvinimo reikalam aukų surinkta 700 dol. su viršum. Kiti paaukos vėliau. Stambiausi aukotojai: Lietuvių klubas 250 dol. (ir sale leido pasinaudoti nemokamai), S. ir D. Šatai 75 dol., O. ir L. Kukanauzai 50 dol. Kiti po mažiau.

LB apylinkės valdyba dėkoja visiem prisidėjusiem mintimis, darbu, dalyvavimu, aukomis prie mum reikšmingo minėjimo surengimo.

Pildykime Lietuvos jaunimo prašymą PLJ Kongresui 1983 m.: neužmirškime pavergtųjų, pasauliui skelbkime apie raudonąjį budelį ir būkime vieningi tarpusavy.

A. Valiuškis

AMSTERDAM, N.Y.

Prisiminta Lietuvos nepriklausomybės atstatymas

Lietuvos Nepriklausomybės 67-tosios atstatymo metinės buvo paminėtos Lietuvos vyčių 100 kuopos iniciatyva.

Vasario 9 d. 5 val. popiet Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje mišias aukojo ir pritaikytą pamokslą pasakė klebonas kun. Robertas K. Balčys. Pamaldose dalyvavo Amsterdamo miesto burmistras Mario Villa, daugelis parapiečių ir iš toliau — Albany, Schenectady, Menands, Syracuse, Rochester ir Gloversville — atvykusių. Pamaldų metu giedojo parapijos choras, vad. John Nye.

Socialinio Centro salėje buvo tęsiamas minėjimas, į kurį atsilankė apie 130 asmenų.

Pasipuošusios tautiniais drabužiais. moterys lydėjo įnešamas vėliavas. Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, 100 kuopos vicepirmininkė Genevieve Gobis pasveikino susirinkusius ir pakvietė programai vadovauti Vincent Rossi.

Ansamblėjos narys Paulo D. Tonko, pravedęs ansamblėjoje rezoliuciją, sveikindamas pranešė, kad Vasario 16-toji bus paskelbta Lietuvių Diena.

Burmistro Mario Villa ir gubernatoriaus Mario M. Cuomo proklamacijas, kongresmano Samuel S. Stratton gautą pasveikinimą perskaitė G. Gobis ir pranešė, kad prie miesto rotušės visą savaitę plevėsuos Lietuvos vėliava.

Susirinkusiems buvo pristatyti prokuroras Howard Aison su žmona, David Pietrusza, kurio straipsnis apie lietuvius tilpo Recorder laikraštyje, dr. Aldona Baltch, prof. J. Gravrogkas, Mrs. V. Valikonis, B. Aviza, Vyties žurnalo redaktorė, ir kun. P. Jonaitis iš Gloversville, N.Y.

Apie išstatytus salėje lietuvių dailininkų paveikslus kalbėjo klebonas kun. R. K. Balčys pareikšdamas: "Lietuvos laisvė tebesitęsia. Kūrybingos tautos nemiršta" (Freedom of Lithuania persists — Creative nations do not die).

Pagrindinis kalbėtojas dr. Jonas Juozevičius, tęsiantis studijas Albany Medical Center, buvusio Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio anūkas trumpai nušvietė Lietuvos istorijos bruožus, pasakojo apie Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo eigą, dabartinę Lietuvos būklę ir reiškė vilties, kad tauta vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Tautinių šokių grupė "Lazdynas" iš Rochester, N.Y., vadovaujama Jadvygos Regina atliko eilę gražiai paruoštų šokių, kuriuos aiškino pati vadovė. Publika plojimais išreiškė šokėjams padėką.

Šio minėjimo komiteto nariams, klebonui, prisidėjusiems prie vaišių padėkojo G. Gobis, o minėjimą palaiminimu užbaigė Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. dr. Matas Čyvas.

Paminėta šv. Kazimiero šventė

Lietuvos vyčių 100 kuopa gražiai prisiminė šv. Kazimiero šventę. Kovo 3 Šv. Kazimiero bažnyčioje aukojo mišias ir pamokslą apie šv. Kazimierą — Lietuvos vyčių globėją — sakė klebonas kun. K. Balčys. Vyčiai bendrai priėmė komuniją. Prieš piečių metu įvyko susirinkimas ir šv. Kazimiero prisiminimas.

Kuopos pirmininkas J. Radzevich padarė pranešimus apie sekmingą Vasario 16-sios minėjimą, kuris įvyko vasario 9. Padėkojo visiems prie tos iškilmės prisidėjusiems, priminė gražiai pavykusią Lietuvių Dieną vasario 10 Albany, N.Y., kurioje pasirodė vyčiai su liaudies dainomis, diriguojant Mrs. Regina Kot.

Perskaitytas padėkos laiškas iš J. Reginos, Rochesterio tautinių šokių grupės "Lazdynas" vedėjos, už malonią viešnagę Amsterdame.

Vyties žurnalo redaktorė Bernice Aviza plačiau kalbėjo apie šv. Kazimiero gyvenimą. Kuopos 7 nariai buvo pakelti į pirmą ir 2 į antrą laipsnį.

Susirinkimas baigtas pirmininko padėka už surengimą šio paminėjimo.

G. Gobis

PAS PATERSONO LIETUVIUS

Nors mirtis praėjusių metų antroje pusėje ir šių metų pradžioje yra gerokai pasišvaisčiusi su savo dalgiu Šv. Kazimiero parapijoje, tačiau, galima sakyti, parapija savo narių skaičiumi nėra labai sumažėjusi, nes į išėjusių vietą yra atėję į parapiją keli nauji žmonės. Iš tikrųjų, buvo ir tikimasi, kad, atvykus naujam parapijos šeimininkui lietuviui kunigui, parapijos reikalai pagerės.

Tas pagerėjimas dabar ir vyksta. Prie to yra prisidėję trys dalykai: naujojo parapijos administratoriaus kun. Antano Bertašiaus nuoširdus prisistatymas gruodžio 2, kada parapiją lankė mūsų naujasis vyskupas Paulius Baltakis, OFM, labai gerai pavykęs ir pakėlęs visų nuotaiką Nepriklausomybės šventės minėjimas vasario 17 ir apskritai parapiečių geri ir šilti santykiai su parapijos administratoriumi.

Naujasis administratorius susitinka su savo parapiečiais

Praėjusių metų gruodžio antroji diena buvo Šv. Kazimiero parapijai tikrai atmintina diena. Tą dieną mūsų parapiją, pačią pirmąją iš visų New Jersey lietuviškų parapijų aplankė lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, tą dieną atsisveikino savo buvusius parapiečius porą metų parapiją administravęs kun. Jokūbas Pallivathukkal ir tą dieną pradėjo savo pareigas naujasis parapijos administratorius kun. Antanas Bertašius.

Tokiai reikšmingai progai atžymėti parapijos taryba surengė banketą Tides restorane. Banketo metu kun. A. Bertašius, prisistatydamas savo parapiečiam pasakė kalbą, kuria jis tuoj pat įsigijo visų nuoširdų prielankumą.

Jis tarp kitko paaiškino, kodėl jis, būdamas jau pensininkas ir galėjęs ir toliau, sąžinės neišmetinėjamas, ramiai sau ilsėtis, nusprendė vėl grįžti į aktyvią tarnybą. Mat, jam vis rūpėjęs vienas dalykas, būtent, kad jis, tarnavęs daugiau kaip trisdešimt metų svetimiesiem, buvo lyg ir likęs skolingas savo tautiečiam lietuviam. Jis jautęsis lyg ir neatidavęs jiem reikiamos duoklės. Be to, jis, dirbęs daugiausia Pietuose, Texas valstijoje, kur lietuvių buvo labai maža, buvo labai pasiilgęs lietuviškų dainų, tautiškų šokių, na, tarp kitko, ir lietuviškų valgių.

Jis pareiškė viltį, kad, parapiečiam su juo kooperuojant ir jam nuoširdžiai padedant, jis dar galėsiąs šį tą parapijoje nuveikti, nes jei jo bendraamžis prezidentas Reaganas dar ryžosi pasilikti savo pareigose ketverius metus, tai kodėlgi negalėtų to padaryti ir jis, prisimdamas naujas pareigas šioje parapijoje. Parapiečiai šitokį kun. A. Bertašiaus pareiškimą ir angažavimąsi mūsų parapijai labai šiltai sutiko, ir nuo to laiko užsimezgė su juo nuoširdūs santykiai.

Nepaprastai sėkmingas Nepriklausomybės šventės minėjimas

Antras dalykas, kuris parapijai buvo didelis pliusas, tai labai gerai pasisekęs Nepriklausomybės šventės paminėjimas, kurį jau kelinti metai labai sutartinai ir darniai suruošia LB Patersono apylinkė su Lietuvos vyčiais. Šiemet šis minėjimas buvo ypatingai idomus. Minėji-

(nukelta į 7 psl.)

PUTNAM, CONN.

Vasario 16-osios minėjimai

Putnamo lietuviškąją koloniją sudaro: Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seselės, jų globojami Villa Maria ir Matulaičio namuose pajėgesni lietuviai, seselių įstaigų kapelionai, globojami kunigai bei keliolika seselėm priklausančiuose namuose ir apylinkėje gyvenančių lietuvių. Šiemet, kaip ir daugelį praeitų metų, Vasario 16-tosios minėjimas suruoštas du kartus. Pirmą kartą — pagrindiniame vienuolyno name, antrą kartą — Matulaičio namų salėje.

Pirmasis minėjimas vyko vasario 16 ir pradėtas 5 val. popiet vienuolyno koplyčioje mišiomis, kurias koncelebravo kun. V. Cukuras, prel. V. Balčiūnas, kun. R. Krasauskas, kun. J. Krivickas, kun. J. Ruokis ir kun. A. Petraitis. Kun. Cukuras pamoksle nurodė, kad mūsų pareiga skelbti pasauliui vykdomą neteisybę ir mūsų tautos persekiojimą, ieškoti pasaulyje įtakingų asmenų, kurie padėtų lietuviam ir Lietuvai, taip pat melsti Aukščiausiąjį pagalbos. Mišių metu giedotos tėvynės švenčių giesmės.

Po Mišių visi dalyviai susirinko į seselių valgomąjį, kur atliktas trumpas šventės minėjimas visiem dalyvaujant, sugiedant keletą tėvynės meilę išreiškiančių dainų, keletai asmenų pakaitomis dainų tarpuose skaitant įvairių poetų pvz.: Maironio, Putino, Aisčio, Brazdžionio, Radausko ir Degutytės, eilėraščius ir seselėm Teresei ir Maureen akordeonu ir fleita pagrojant porą muzikos kūrinėlių. Programos vadovė buvo seselė Ona Mikailaitė.

Po to vakarienė ir pabendravimas.

Antrasis minėjimas vyko Matulaičio namų salėje, kovo 3 popietyje. Pradžioje dalyviai sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, prel. V. Balčiūnas malda atidarė minėjimą. Seselė Maureen perskaitė Connecticut valst. gubernatoriaus W. O'Neill proklamaciją, įvertinančią lietuvių pastangas už laisvę. Villa Maria namuose gyvenančiam Lietuvos laisvės kovų savanoriui Jonui Gaideliui prisegta gėlelė, tuo pagerbiant jį ir visus kovojančius už Lietuvos laisvę.

Edv. Meilus, iš netolimo Auburn miestelio, radijo pranešėjas, LB tarybos narys ir LB daugelio raštų anglų kalba paruošėjas, skaitė paskaitą. Joje surišo desperatiškus 1918 m. laikus, kai buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė, su dabartiniais laikais. Skirtumas, kad dabar Lietuvos vardas ir jos kančios, daugiausiai jos kankinių ir jos išeivių pastangomis, mažiau ar daugiau žinomos visame pasaulyje. Vyresniosios kartos uždavinys Lietuvos laisvės kovos vadovavimą pamažu perduoti be pavydo, bet kur reikia — pamokant, jaunesniajai lietuvių kartai.

Po paskaitos kun. V. Cukuro skaityta malda pagerbti žuvę, kenčią ir persekiojami už Lietuvos laisvę, prašant Aukščiausiojo sutrumpinti tautiečių kančias ir Lietuvos vergiją. Sekė pasiūlytos ir visų dalyvių pritartos rezoliucijos priėmimas, kurią perskaitė ses. Maureen. Rezoliucijoje reikalaujama, kad aukštieji valdžios pareigūnai keltų Lietuvos vylą tarptautiniuose forumuose.

Po oficialios dalies vyko trumpa lietuviškų giesmių-dainų programa. Bent 6 dainas atliko Hartfordo moterų trio "Paslaptis", vadovaujama muziko J. Petkaičio. Trio sudaro: Aleksandravičienė, Alienė (iš Springfieldo) ir Petkaitienė. Švelniai giedamos, nostalginės ir tėvynės meilę žadinančios dainos kėlė dalyvių dvasią. Menininkėm ir jų vadovui padėkota simboliniai — įteikiant po keletą gyvų kelių žiedų. Minėjimui vadovavo dr. J. Kriaučiūnas, vietos LB pirm. Dalyvavo bent 75 žmonės.

Po programos visi dalyviai buvo pakviesti užkandžiam ir pabendravimui. Minėjimo metu rinktos aukos Lietuvos laisvinimo reikalam. Nors lietuvių skaičius kolonijoje ir nedidelis, aukų surinkta apie 2000 dol.

J. Kr.

Putname Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime kovo 3 meninę programą atlikusios Hartfordo Moterų trijo "Paslaptis" narės (su gėlėmis) iš k. S. Alienė, I. Petkaitienė ir G. Aleksandravičienė su vadovu muziku J. Petkaičiu. Iš šalių gėles įteikusios M. Kurapkienė ir F. Vasaitienė. Nuotr. J. Kriaučiūno

KANADOJE MIRĖ PEDAGOGAS ANTANAS RINKŪNAS

Toronte kovo 30, širdies smūgio ištiktas, mirė pedagogas ir žinomas visuomenininkas Antanas Rinkūnas. Palaidotas balandžio 1 Toronto Šv. Jono lietuvių kapinėse.

Liko velionio žmona, duktė su vyru, brolis ir kiti artimieji. Velionis buvo uolus visuomenininkas ir lietuviškos spaudos organizatorius, redaktorius, bendradarbis.

Buvo gimęs 1909 balandžio 15 Rusijoje. 1928 baigė Šimano Daukanto mokytojų seminariją Kaune, 1936 Vytauto Didžiojo Universiteto humanitarinių mokslų fakulteto filologijos skyrių. Pedagoginius mokslus dar pagilino ir Kanadoje, 1959 baigė mokytojų kolegiją Toronte. Lietuvoje dirbo: Būdviečių pradžios mokykloje, Saulės mokytojų seminarijoje, Kaune, Tauragės mokytojų seminarijoje, Šilutės gimnazijoje, Ukmergės mokytojų seminarijoje buvo inspektorius, toliau Švenčionių mokytojų seminarijos direktorius, 1944 Telšių mokytojų seminarijos direktorius. Iš ten pasitraukė į Vokietiją.

Vokietijoje buvo Blombergo lietuvių gimnazijos direktorius.

Veikla Kanadoje

Į Kanadą atvyko 1948 metais, čia 1951 - 52 buvo aukštesniųjų lituanistikos kursų vedėjas, nuo 1959 Šv. Tomo Akviniečio anglškos aukštesnės mokyklos mokytojas, vėliau buvo ir tos mokyklos direktorius. Iš ten pasitraukė į pensiją.

Buvo vienas iš Tėviškės Žiburių bendrovės steigėjų ir tos bendrovės pirmininkas 1950 - 59 metais. Ligi 1957 buvo Kanados lietuvių kultūros fondo pirmininkas, 1961 metais redagavo Tėviškės Žiburius, vėliau — pagelbinis redaktorius.

Auklėjimo ir bendrojo švietimo temomis rašė Naujojoje Romuvoje, Lietuvos Mokykloje, Tėviškės Žiburiuose, Drauge ir kitur. Lietuvoje išspausdino tris vadovėlius: Aukuras 1932, Mūsų kraštas 1933, Gimtieji laukai 1934, Kanadoje išspausdino šiuos vadovėlius: Kregždutė I — 1953, antra laida 1956, Kregždutė II — 1954, antra laida 1959, Kregždutė III — 1955, antra laida 1960. Taip pat išleido lietuvių kalbos vadovėlį lietuviškai nekalbantiem.

Daug dėmesio skyrė lietuvių bendruomeninei veiklai, buvo Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas, vienas iš redaktorių veikalo Lituanians in Canada 1967.

Su a.a. Antano Rinkūno mirtimi lietuvių visuomenė ir spauda neteko pajėgaus darbuotojo ir tauraus lietuvių patrioto.

Apie jo pedagoginę veiklą ir jo mokymo metodus čia spausdiname Juliaus Botyriaus straipsnį. Straipsnio autorius taip pat yra pedagogas, ilgai dirbęs Lietuvos gimnazijose. (Red.).

Pedagogas Antanas Rinkūnas: Nuotr. R. Kisieliaus

ANTANAS RINKŪNAS KAIP PEDAGOGAS

Antanas Rinkūnas yra vienas iš pirmųjų lietuvių pedagogų, pradėjusių naujas V. Europos pedagogines idėjas skiepyti Lietuvos mokykloje. Baigęs mokytojų seminariją 1928 Kaune ir porą metų dirbęs pradinėj mokykloj, grįžo dar studijuoti lituanistikos V. D. universitete ir naujų mokymo metodų V. Europoj paveiktas, paruošė du visai naujo tipo vadovėlius pradžios mokyklai: "Mūsų kraštas", išleistas 1933, ir "Gimtieji laukai" 1934.

Šiuose vadovėliuose Rinkūnas duoda tik išmoktino dalyko temą ar uždavinį, gi vietoje įpratinio teksto pateikia atitinkamus klausimus, o atsakymus turi surasti pats mokinys, stebėdamas aplinką ir pats tyrinėdamas. Pavyzdžiui: Kokiam valsčiui priklauso tavo kaimas? Kas yra vyriausias valsčiuje? Arba: Kokie medžiai auga jūsų sodyboje? Kokių kitų medžių yra miškuose?

Čia Rinkūnas stengiasi įvesti Lietuvos mokyklos mažai pažįstamą ir dar mažiau vartotą "darbo metodą". Šis metodas reikalauja iš mokytojo ir mokinio daugiau darbo ir kitokių pastangų, todėl jo vadovėliai nesulaukė pasisekimo to meto mokyklose.

Baigęs 1936 V.D. universitetą ir pradėjęs praktišką pedagogo-mokytojo darbą (nuo 1935 iki 1944 dirbo vienoje gimnazijoje ir penkiose mokytojų seminarijose, iš kurių dviejose — Švenčionių ir Telšių — kaip direktorius), Rinkūnas buvo priverstas daugiau dėmesio ir energijos skirti administraciniam reikalam bei kasdieniniam mokymo darbui, o ne naujų pedagoginių metodų sekimui. Bet užtai jis įgijo didelį mokyklinį patyrimą.

1944 atūžus Sovietų okupacijai Lietuvon, Antano Rinkūno šeimos, kaip ir kitų lietuvių tremtinių, odisėja pasibaigė 1948 apsistojus Kanadoje, Toronte. Dabar Rinkūnas rįžosi savo ilgą pedagoginį patyrimą praturtinti Amerikos kontinento pedagoginėmis idėjomis ir tuo tikslu įstojo ir 1959 baigė Toronto mokytojų kolegiją. Čia jį sudomino naujas mokymo metodas: mokomąjį dalyką (subject) perteikti ne klasei, bet tarpklasinei grupei, sudarytai pagal mokinių sugebėjimus ir palinkimus. Šį metodą geriau pažino ir patikrino, mokytojaudamas kanadiškoje pradinėje mokykloje ir vėliau paskirtas direktorium Šv. Tomo Akviniečio aukštesniojoje mokykloje.

Rinkūnas buvo labai įsitikinęs, kad toks "grupinis", o ne vien "klasinis" mokymas tiktų ir lietuvių šeštadieninėm mokyklom. Jis jį aiškino lietuvių mokytojų vasaros stovyklose-kursuose. Amerikoje ir Kanadoje, rašė spaudoje, diskutavo su pavieniais mokytojais. Kai kurie mokytojai, baigusieji angliškas mokytojų kolegijas, jam pritarė ir daugiau ar mažiau jį vartoja. Bet pilnam jo įvedimui lietuviškose šeštadieninėse mokyklose reikia daugiau specialių išsilavinimą turinčių mokytojų, mokslo priemonių ir lėšų.

Paskutinis, modernus ir didelis Antano Rinkūno darbas tai vadovėlis mokytis lietuvių kalbos ją nekalbantiems: "Lithuanian for Beginners" 1979 m., kuris susideda iš pagrindinės teksto knygos ir trijų "darbo knygų. Jame jis sunaudojo patyrimą, įgytą dirbdamas vedėju aukštesniuosiuose lituanistiniuose kursuose Toronte.

Kas rašys kada lietuvių pedagogikos išsivystymo istoriją, tas, be abejo, ras, kad Antanas Rinkūnas ją praturtino savo įnašais.

Julius Botyrius

PAS PATERSONO LIETUVIUS

(atkelta iš 6 psl.)

mą pradėjo apylinkės pirmininkė Angelė Stankaitienė savo įvedamuoju žodžiu. Ji pakvietė studentę Vitą Rygelytę vadovauti programai.

Po invokacijos, kurią paskaitė kun. A. Bertašius, sekė himnai ir Patersono miesto burmistro sveikinimo žodis. Jis savo kalboje prisiminė iš vakaro iškeltą Lietuvos vėliavą, kurią iškeltą jis laikys prie miesto rotušės iki vasario mėn. pabaigos. Jis pagyrė lietuvius, kaip vieną iš kulturingų etninių grupių ir dėkojo už pozityvų įnašą į miesto kultūrinį gyvenimą. Be to, jis pastebėjo, kad JAV brangina laisvę ir kad čia visi gali laisvai reikštis. Jis paminėjo, kad yra šalių, kur už tokį vėliavos iškėlimą žmonės gali būti net suareštuoti, o čia visi naudojasi pilna laisve veikti savo etninėse grupėse.

Po burmistro žodžio buvo pakviesta paskaitai Daiva Kezienė, kuri netiesioginiai užpylė burmistrui šalto vandens. Ji kalbėjo apie kai kurių mūsų tautiečių persekiojimą, tik ne Lietuvoje, o čia Amerikoje ir kad tai atlieka kaip tik amerikietiška įstaiga OSI, bendradarbiaudama su Sovietų KGB. Kadangi Daiva kalbėjo angliškai, tai burmistras buvo tuoj užintriguotas, ir nors jis buvo minėjęs, kad, pasakęs mums savo sveikinimą, skubės dar kitur, bet, nors Daivos kalba ir nebuvo trumpa, išklausė ją su dideliu dėmesiu, gal būt net pirmą kartą išgirdęs tokius faktus. Ir labai gerai, kad taip įvyko, nes paprastai miesto ir kiti ponai paberia gražių žodžių, visokių panegyrikų ir išeina sau, o čia buvo ir jo informacijai šis tas pasakyta. Reikia tikėtis, kad jis ta informacija pasidalins ir su kitais.

Toliau išklausyti Elenos Truciliauskienės įspūdžiai iš jos apsilankymo Lietuvoje. Kad Elena yra veikli Lietuvos vyčių veikėja, žinojome, bet nežinojome, kad ji yra ir labai gera pasakotoja. Ji taip nuoširdžiai ir taip vaizdžiai perdavė savo įspūdžius, kad klausytojai, atrodė, viską kartu pergyveno: ir jos ėjimą per muitų kontrolę, visą jos baimę, kad ko neatimtų, paskui grįžtant traukiniu iš Leningrado į Helsinkį kratą traukinyje, kad ji Suomijoje pasijuto tarytum išleista iš kalėjimo. Ji gražiai nupasakojo ir giminių nuoširdų susitikimą, malonias vaišes jų namuose ir jos su vyru apdovanojimą įvairiais suvenyrais. Kadangi ji yra jau čia gimusi ir nei Lietuvos nei savo giminių niekad nebuvo mačiusi, tai jos įspūdžiai iš ten parsivežti, kaip ji sakė, niekad nebus pamiršti. Tas pajustas ryšys tarp jos ir giminių jai yra pasidaręs labai brangus dalykas.

Po to tautinius šokius atliko New Jersey tautinių šokių ansamblis Liepsna. Šokiam vadovavo Algis Brazinskas, grojo Emilija Sodonienė. Nors tautinius šokius dažnai matome, bet vis tiek jie esti visiem graži ir maloni atgaiva.

Kaip visuomet, taip ir šiemet buvo aukojama Lietuvos laisvinimo veiksniam pagal aukotojų laisvą apsisprendimą. Kam kiek suaukota, dar nėra tikslaus sarašo, nes dar tikimasi, kad nedalyvavę minėjime prisiųs savo auką. Tuo tarpu iš viso yra surinkta 1415 dolerių, daugiau negu bet kada anksčiau.

Pasibaigus oficialiai minėjimo programai, LB apylinkės pirmininkė Angelė Stankaitienė, paprašė visus dar pasilikti vaišėm ir pabendravimui. Ši dalis irgi buvo savotiška staigmena, nes dar niekad tokių vaišių nebuvo Patersone po šitokių minėjimų surengta. Jas surengė suneštiniu būdu LB ir Lietuvos vyčių ponios, talkinamos dar ir sodalaičių. Maisto buvo gausu, jis buvo gražiai ir skaniai paruoštas, ir viskas buvo nemokamai. Paskutiniu laiku vis būdavo skundžiamasi, kad jau nėra kam ką nors panašaus paruošti, kad visi jau yra nuo tų renginių pavargę ir panašiai, tačiau pasirodė, kad, gražiai sutartinai dirbant, viską galima padaryti. Geri norai šį kartą tai įrodė.

Parapijos administratorius kun. A. Bertašius atrodė labai patenkintas, kad jo parapiečiai gali surengti tokius šaunius minėjimus. Iš tikrųjų, gal jis pats, kaip tik ir yra to viso kaltininkas, to visai nenujausdamas. Mat, atsiradus parapijoje jam, naujam šeimininkui, yra savotiškai pakilusi visų nuotaika, ir visi noriau prisideda prie įvairių darbų.

Ir šiaip jau kasdieniniame parapijos gyvenime, ne tik tokių švenčių metu, kun. A. Bertašius susilaukia nuoširdžios parapiečių talkos, kad palengvintų jam parapijos tvarkymą. Parapijos tarybos pirmininkas Jurgis Jasulaitis ir trustistas Antanas Juškaitis padeda tvarkyti rinkliavas ir parapijos finansus. Kitiem reikalam sudaromi ad hoc komitetai.

Dabar yra sudarytas komitetas parapijos pastatų priežiūrai. Į šį komitetą įeina: Vincas Justas, Juozas Mecionis, Klemensas Praleika ir Gediminas Klimas. Penktasis šio komiteto narys yra neseniai miręs. Jo mirtis yra parapijai didelis nuostolis, nes jis bažnyčios ir klebonijos aplinka rūpinosi tarytum savo paties namais. Komiteto patarėjas ir darbų vykdytojas yra inžinierius Juozas Rygelis, kuriam ypač daug padeda Vincas Justas. Už šitokį rūpestį ir pagalbą parapijai jos administratorius kun. Antanas Bertašius yra visiem labai dėkingas.

A. Masionis

GINKIME LIETUVIŲ TEISES

Nepamirškite savo aukos
Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 So. Claremont Ave. Chicago, Illinois, 60636

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui.....US$ .....

Pavardė, vardas .....

Adresas .....

1985 METŲ GEGUŽĖS 11-tą DIENĄ, ŠEŠTADIENĮ,
Clevelando Lietuvių Namuose Čiurlionio Ansamblio patalpose, 877 E. 185th Street, Cleveland, Ohio 44119, telef. (216) 531-2131

ŠAUKIAMAS

LIETUVIŲ MUZIKŲ IR MUZIKOS DARBUOTOJŲ

SUVAŽIAVIMAS

Šiame suvažiavime kviečiami dalyvauti visi chorvedžiai, solistai, instrumentalistai ir muzikos darbuotojai.

DARBOTVARKĖJE:

Lietuvių Muzikų Sąjungos kūrimas ir

VII-sios JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės reikalai

Pradžia 9:30 val. ryto

Smulkesnių informacijų norintieji ir apie savo dalyvavimą pranešti skambinkite Ritai Kliorienei telefonu (216) 531 - 6459

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBOS ĮGALIOTI INICIATORIAI

VASARIO 16 PHILADELPHIJOJE

Šiemet, kaip ir kitais metais, rūpinantis LB valdybai, gražiai buvo paminėta mūsų didžioji tautinė šventė — Vasario 16-oji. Minėjimas susidėjo iš trijų dalių: radijo programų, paruoštų JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos iniciatyva, pamaldų visose trijose lietuviškose parapijose ir akademijos.

Pagrindinė minėjimo dalis vasario 17 buvo pradėta iškilmingomis pamaldomis Šv. Andriejaus bažnyčioje. Jų metu bene pirmą kartą besimeldžiančių širdis giliai palietė mūsiškių muzikų Brigitos Pumpulytės ir jos vyro Juozo Kasinsko meistriškai paliestų smuiko ir gitaros stygų akordai. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Nemažai moterų devėjo tautinius drabužius.

Tą pačią dieną po pietų Lietuvių namuose įvyko pats minėjimas — akademija. Susirinkusieji sustoję triukšmingais plojimais sutiko atvykusį Philadelphijos miesto burmistrą Wilson Goode. Vyrų dainos vienetui sugiedojus Amerikos himną, jaunas kun. Kazimieras Stewart sukalbėjo patriotinę invokaciją. Teresei Gečienei įvadinėmis pastabomis pradėjus minėjimą, trumpą, bet giliai mūsų jausmus palietusią kalbą pasakė burmistras. Jo žodis kelis kartus buvo pertrauktas ilgais plojimais. Būdinga, kad W. Goode jau antri metai iš eilės Vasario 16 proga aplanko mus ir taria paguodos žodį. Pennsylvanijos gubernatoriaus vardu susirinkusius pasveikino ir jo proklamaciją perskaitė Richard Jankowski.

Pagrindinis kalbėtojas buvo inž. Juozas Ardys, anksčiau gyvenęs Philadelphijoje ir čia palikęs gana gilius pėdsakus kultūrinėje bei visuomeninėje srityse, dabartinis JAV LB tarybos narys. Pasidžiaugęs, kad Philadelphija yra viena iš nedaugelio kolonijų, sugebėjusių išsiauginti gražų būrį naujų pajėgų bendro darbo tęsimui, palietė nepriklausomybės metais atsiektus laimėjimus, suminėjo didžiuosius darbus, atliktus išeivijoje, apžvelgė dabarties ir netolimos ateities uždavinius.

Mūsų jaunos ir vis plačiau besireiškiančios dainininkės Danutė Rukšytė ir Rasa Krokytė atliko B. Budriūno, B. Dvarionio ir P. Sarpaliaus sukurtas dainas. Jaunų mergaičių duetai publikos buvo palydėti nuoširdžiais plojimais. Jom akompanavo latvaitė Agita Abens.

Jūratė Krokytė-Stirbienė gražiai interpretavo pavergtos Lietuvos poeto Savicko eilėraštį "Einu per žemę" ir Maironio "Jaunosios Lietuvos" įžangą.

Vyrų dainos vienetas, vadovaujant Vytui Maciūnui ir akompanuojant muz. Frances Stankus, įspūdingai padainavo "Vergų dainą" iš op. Nabucco — G. Verdi, "Kada mirties nėra" — V. Telksnio ir "Saulėlydį tėviškėje" — B. Gorbulskio.

Tautinių šokių grupė "Aušrinė", vadovaujama Eimučio Radžiaus, mikliai pašoko tris tautinius šokius. Meninės programos koordenatorė buvo aktorė Julija Dantienė. Minėjimas buvo baigtas Lietuvos himnu. Jį sklandžiai pravedė Renata Baraitė ir Virgus Volertas.

Iškilmes filmavo šešto televizijos kanalo pareigūnai ir jas parodė vakarinių žinių metu. Vasario 16-tos proga apie Lietuvą gana didelį straipsnį išspausdino vienas priemiesčio laikraštis. Po minėjimo, vakare, per klasikinės muzikos stotį su komentarais buvo transliuojamos lietuviškos dainos ir muzika. Šio pobūdžio programą jau septiniolikti metai iš eilės nemokamai išrūpina mūsų LB apylinkės valdybos žmonės. Minėjimo metu laisvinimo reikalam buvo surinkta 2,300 dol. Aukos ir toliau telkiamos. Viliamasi, kad jos pasieks 3,000 dol.

B.V.

Laukiame "Šeimos portreto"

Jau kelinti metai iš eilės Philadelphijos LB apylinkės valdyba ruošia pavasarinius linksmavakarius. Tai bene daugiausia žmonių sutraukiantys renginiai. Į jų programas ypatingai daug humoro, giedrios nuotaikos ir, galima sakyti, juokų iki ašarų įnešė į Philadelphiją su šeima atvykusi aktorė Julija Dantienė.

Šiais metais tradicinis linksmavakaris įvyks gegužės 11 d., 7 v.v. Lietuvių namuose, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphijoj. Jame didžioji atrakcija bus Julijos Dantienės parašyta ir režisuojama satyrinė komedija "Šeimos portretas". Tai vieno veiksmo draminis pastatymas, užtrunkantis daugiau kaip valandą laiko. Repeticijos, pradėtos vasario viduryje, spektakliui artėjant, intensyvėja. Šiuo metu jos daromos net du kartus savaitėje. Dantienė turi ne tik meninių talentų, bet ir įgimtų gabumų greitai apie save suburti žmones, juos sudominti statomu veikalu, iš vaidintojų susilaukti reikiamo respekto. Tokiu būdu repeticijos vyksta sklandžiai.

Būdinga, kad kone visi artistai yra jauni, neseniai mokslus baigę, žmonės. Štai jie: Renata Baraitė, Rasa Krokytė, Rimantas Stirbys, Vidmantas Rukšys, Danutė Rukšytė, Eimutis Radžius, Virgus Volertas, Aušra Gečytė, Algis Šalčiūnas, Andrius Dragūnas ir Anelora Mašalaitienė. Dekoracijos ir kostiumai Gemos Kreivėnaitės, apšvietimas Vyto Bagdonavičiaus, scenos technika Kazio Razgaičio ir Kęstučio Mašalaičio. Režisorės padėjėja yra Vida Šalčiūnienė.

Pernai taip pat linksmavakario metu pastatyta Dantienės komedija "Prie dangaus vartų" praėjo su puikiu pasisekimu ne tik Philadelphijoj, bet ir kitose kolonijose. Daugumą sudaro pernykščiai, jau įgudę vaidintojai. Viliamasi, kad ir "Šeimos portretas" žiūrovam suteiks nemažai malonaus džiaugsmo. Pastarajai komedijai dar neišvydus rampos šviesų, autorė jau turi pakvietimų ir į kitas kolonijas.

Linksmavakario metu, kaip ir kitais metais, oficialiai į LB gretas bus įvesdinti šiuometiniai mūsų abiturientai. Kelias dainas atliks mūsuose populiarios dainininkės Rasa Krokytė ir Danutė Rukšytė. Kai kurie Vyrų dainos vieneto nariai pademonstruos savo vokalinius sugebėjimus.

Veiks bufetas, baras. Šokiam gros geras orkestras. Įėjimas suaugusiem 7 dol., o besimokančiam jaunimui — 5 dol. Jau dabar linksmavakariu jaučiamas gana didelis susidomėjimas.

B. V.

Ringailės Zotovienės meno paroda Philadelphijoje

Įvyks balandžio 27 - 28 Lietuvių Namuose, Kultūros Centre, Allegheny Ave. Menininkė žada išstatyti apie 40 savo kūrybos paveikslų.

Kaip iš spaudos matosi dailininkė R. Zotovienė yra mūsų dailės meno lauke stačia kreive kylanti žvaigždė. Savo parodas yra turėjusi Juno Beach, Beverly Shores, Clevelande, Brooklyne, Toronte. Grupinėse parodose yra dalyvavusi net penkiose valstijose, meno kritikų ir spaudos visur buvo puikiai įvertinta ir taip pat laimėjo už tapybą ir akvarelę eilę premijų.

Čiurlionio galerijoje yra laimėjusi premiją už "Gamtos paslaptis". Savo kūryba Jonynaitė-Zotovienė atkreipia menu besidominčių žmonių dėmesį.

Parodą organizuoja Philadelphijos Lietuvių Kultūros Centras. Vyčių atstovė Diana Drumstas apgarsins parodą amerikiečių spaudoj ir taip pat kvietimais kviečia amerikiečių ir etninių grupių meno atstovus į parodą apsilankyti.

Parodos atidarymas balandžio 27, šeštadienį, 7:30 val. vakare Kultūros Centre. Atidaromąjį žodį ir žvilgsnį į Ringailės Zotovienės kūrybą pasakys grafikas, tapytojas profesorius Romas Viesulas. Sekmadienį, bal. 28, paroda bus atidaryta 1 val. po pietų.

Apsilankiusieji bus pavaišinti vyno-sūrio ir taip pat kavos ir sausainių gaminiais. Vaišes rengia Tautodailės Instituto ponios. Įeinantieji į parodą taip pat turės progą laimėti vieną dailininkės Ringailės paveikslą. Philadelphijos lietuviai ir jų draugai yra maloniai kviečiami į parodą atsilankyti.

Rengėjai

Šv. Kazimiero šventė

Šv. Kazimiero šventę Philadelphijos ateitininkai minėjo kovo 3. Sekmadienį, po sumos Philadelphijos lietuviai susirinko į Šv. Andriejaus salę. Sekė lengvos vaišės, kava. Po jų sendraugių pirmininkas pakvietė šventės dalyvius akademijai ir pristatė dienos paskaitininką Vytautą Volertą. V. Volertas buvo Šv. Kazimiero metų vyriausiojo komiteto pirmininkas. Jis apie šv. Kazimierą yra surinkęs daug medžiagos iš žymiausių pasaulio archyvų-bibliotekų. Jo paskaita buvo įdomi apie šv. Kazimiero meto visuomeninę santvarką, valdovus, Lietuvos valdovų ir šv. Kazimiero dinastiją. Temą paskaitininkas perdavė įdomiai ir ji buvo labai dėmesingai išklausyta.

Po paskaitos buvo žiūrima vaizdinės juostos iš šv. Kazimiero šventės iškilmių Romoje. Vaizdinės juostos buvo gautos iš kun. K. Pugevičiaus įstaigos. Jas paruošė ekranui Virgus Volertas ir Kaz. Razgaitis.

Pokalbis su rekolekcijų vadovu kun. L. Zaremba

Gavėnios rekolekcijos šiais metais Philadelphijoje įvyko kovo 16 - 17. Jom vadovavo kun. L. Zaremba svečias iš Clevelando.

Kovo 17 po sumos Šv. Andriejaus parapiečiai susirinko į parapijos salę, arčiau susipažinti su rekolekcijų vadovu, pasikalbėti rūpimais religiniais klausimais.

Kun. Zaremba kalbėjo labai įdomiai ir buvo itin su dėmesiu susirinkusiųjų išklausytas. Taip pat jam buvo duota daug įdomių ir aktualių klausimų, į kuriuos jis išsamiai atsakė.

Tiek rekolekcijų vadovas, tiek susirinkusieji buvo patenkinti prasmingai praleista gavėnios sekmadienio popiete.

Medicinos popietė

Įvyks balandžio 21, sekmadienį po 10:30 val. mišių, Šv. Andriejaus Liet. parapijos salėje.

Užvalgius priespiečių, išgėrus puodelį kavos, paskaitą tema apie "Aukštą kraujo spaudimą, ankstyvą vėžio ligos diagnozę ir reumatą-artritą", skaitys jauna daktarė Rūta Graudušytė-Andrea.

Klausytojai prelegentės galės paklausti taip pat klausimų apie kiekvieno asmeniškai rūpimas ligas.

Dr. Šmulkštys norintiem pamatuos kraujo spaudimą ir taip pat duos daktaro patarimus. Philadelphijos lietuviai yra kviečiami pasinaudoti šiomis mediciniškomis žiniomis ir daktarų neapmokamais patarimais. **B.K.**

1985 KELIONĖS Į LIETUVĄ

KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

No. 813 A (18 dienų): rugpjūčio 13 - 30 — $1,999
10 dienų Lietuvoje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinky. FINNAIR iš JFK.
No. 102 (15 dienų): spalio 2 - 16 — $1,479
10 dienų Lietuvoje su dviem dienom Kaune, 2 Helsinky. FINNAIR iš JFK.
No. 117 (15 dienų): lapkričio 7 - 21 — $1,339
10 dienų Lietuvoje, 2 Helsinky. FINNAIR iš JFK
No. 126 (15 dienų): gruodžio 26 - sausio 9 — $1,459
10 dienų Lietuvoje, 2 Helsinky, FINNAIR iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

No. 618A: birželio 18 - liepos 4 — $1,949
No. 917A: rugsėjo 17 - spalio 3 — $1,839
11 DIENŲ VILNIUJE, 3 VARŠUVOJE, 1 MAINZE
LUFTHANSA iš JFK ir Bostono

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ESTIJA IR SUOMIJA
No. 805: rugpjūčio 5 - 18 — $1,829
5 dienos Vilniuje, 2 Talline laivu, 2 Leningrade, 3 Helsinky, FINNAIR iš JFK.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

No. 609: birželio 9 - 22 — $2,089
No. 922: rugsėjo 22 - spalio 5 — $1,869
No. 106: spalio 6 - 19 — $1,869
5 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje, 5 Romoje su 1 diena Florencijoje. ALITALIA iš JFK ir Bostono

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA

No. 702: liepos 2 - 14 — $1,729
No. 813 B: rugpjūčio 13 - 25 — $1,729
No. 903: rugsėjo 3 - 15 — $1,729
No. 930: rugsėjo 30 - spalio 12 — $1,389
6 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinky. FINNAIR iš JFK

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, BAVARIJA

No. 820: rugpjūčio 20 - rugsėjo 1 — $1,769
No. 924: rugsėjo 24 - spalio 6 — $1,669
5 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje, 4 Miunchene, LUFTHANSA iš JFK ir Bostono

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

No. 618B: birželio 18 - 29 — $1,669
No. 702C: liepos 2 - 13 — $1,669
No. 806C: rugpjūčio 6 - 17 — $1,669
No. 917B: rugsėjo 17 - 29 — $1,439
6 dienos Vilniuje, 3 Varšuvoje, 1 Mainze, LUFTHANSA iš JFK ir Bostono

10 DIENŲ — LIETUVA, SUOMIJA
No. 916: rugsėjo 16 - 25 — $1,339
6 dienos Vilniuje, 2 Helsinky, FINNAIR iš JFK

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:
giminių iškvietimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje
tarpininkaujam palikimų sutvarkyme

JUNGTINIŲ TAUTŲ PLOKŠTELĖ

Jungtinėse Tautose JAV delegacija, generalinės ansamblėjos socialiniam komitete padarė pareiškimą, liečiantį "tautų" laisvą apsisprendimą ir nustatymą savo politinio statuso. Tokį sprendimą turinčios padaryti laisvai pačios tautos.

Kalbėjo JAV ambasadorius Richard Schifter laike debatų apie apsisprendimo teises, kai buvo minima Namibia, Micronesia, Puerto Rico, Grenada.

Kalbant apie Afganistaną buvo paminėta ir Baltijos valstybės, kurios negali padaryti tokio apsisprendimo, nes sovietai tai blokuoja.

Pažymėjo, kad Puerto Rico gyventojai per rinkimus patys nuspręs ar prisijungti prie JAV ar palikti dabartinį statusą. Pabrėžė "kada gi Baltijos valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva turės galimybės pasisakyti už nepriklausomybę prie balsavimo urnų?" Toliau kalbėdamas priminė, kad sovietų tankai ne kartą yra padėję užimtuose kraštuose pastatyti Maskvai palankias vyriausybes, kurios yra tik Kremliaus pavaldiniai, o ne krašto žmonių rinkti savos valdžios atstovai. Užkabino 1956 (Vengrijos), 1968 (Čekoslovakijos) ir pagaliau 1979 (Afganistano) įvykius, kurie pasauliui žinomi, kaip Sov. S-gos imperialistinių siekių išdava ir yra pamoka, kaip sovietai nesiskaitydami su tautomis ir valstybėmis vykdo savo ekspansiją.

Sovietų atstovas Igor I. Yakovlev atsikirsdamas sakė, "kad Amerikos delegacija kišasi į Sov. S-gos užsienio politikos ir vidaus reikalus ir atskirų tautų teises, kurias turi prie Sov. S-gos priklausančios respublikos. Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikos laisvai prisijungė prie S. S-gos ir pagal konstitucijos teisę gali iš Sov. S-gos išstoti! Ne Amerikos delegacijai mokyti, kaip turi tautos ar valstybės daryti norėdamos pasinaudoti laisva apsisprendimo teise. Tegul geriau pasižiūri, kokias teises turi Amerikoje juodieji, kodėl nieko nesakoma apie Grenados užgrobimą ar įvykius Nikaragvoje, siekiant nuversti teisėtą valdžią?"

Sovietai vėl "grojo seną, nudilusią plokštelę", kaip tai darė ir daro per metų metus Jungtinėse Tautose.

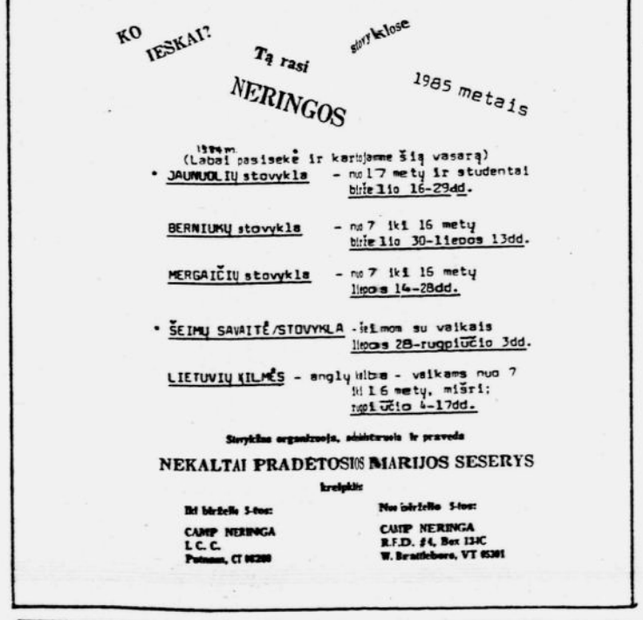

Tarptautiniai Jaunimo Metai

1985

LIETUVIŠKAI KALBANTIEMS

JAUNUOLIAMS (nuo 17 metų ir studijuojantiems)

STOVYKLA NERINGOJ

KUR 134 C, RFD#4 West Brattleboro VT 05301 (802-254-9819)

KADA birželio 16-29dd.

KAINA $80.00 savaitei

MŪSŲ DARYSIME Programa apima - krikščioniškumą, - tautiškumą, - charakterio ugdymą Pirmoj 1984 metų stovykloj dviejų savaičių laikotarpyje, dainavom, paskaitų klausėmės, diskutavom, iškylavom, tautodailės mokėmės, vaizdajuostes projektavom ir filmavom, valdinimus statėm, sportavom, Vatikano radijai juostelių įkalbėjom, skaitėm lietuvių klasikų literatūrą - draugavom, valgėm, ir miegojom!

KREIPTIS NERINGA (smulkmesnėm informacijom)
ICC - RT 11
Putnam, CT 06260

Rochesterio lituanistinės mokyklos vedėjas V. Žmuidzinas praveda giesmes mokyklos eglutėje. Nutr. St. Ilgūno

Rochester, N.Y.

Pavasario vakaras

Rochesterio skautų/čių Dainavos vietininkija ir Rochesterio tautinių šokių grupė Lazdynas rengia pavasario vakarą, kuris įvyks balandžio 20, šeštadienį, 7 val. vak. Šv. Jurgio parapijos salėje, 555 Hudson Ave.

Vakaro programos meninę dalį atliks aktorius Vitalis Žukauskas iš New Yorko ir Lazdyno grupės šokėjai.

Po programos, grojant geram orkestrui, bus proga visiem smagiai pasišokti, pavasariškoj nuotaikoj pabendrauti su senais draugais ir užmegsti naujas pažintis. Vakaro paįvairinimui veiks baras ir užkandžių bufetas.

Rengėjai Rochesterio ir apylinkių lietuvius kviečia dalyvauti šiame pavasario vakare.

Nepriklausomybės minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir jos okupacijos minėjimas čia buvo pradėtas vasario 13 d., 11 val. ryto, kada miesto burmistras Thomas Rayan priėmė lietuvių delegaciją. Jai įteiktoje miesto vardu proklamacijoj paskelbė, kad Vasario 16 lietuviai švenčia 67 metų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventę. Delegacijai vadovavo A L T pirmininkas Juozas Jurkus. Priėmimo metu Lietuvių Tautinių šokių septintos šventės meno vadovė Jadvyga Reginienė, burmistrui įteikė tos šventės puošnų leidinį.

Vasario 17 Lietuvos nepriklausomybės 67 metų atstatymo minėjimas buvo tęsiamas 9 val. ryto valandą trukusioje lietuvių radijo programoje. Programai gana sumaniai vadovavo R. Kiršteinas, anglų ir lietuvių kalba iškeldamas būdingesniuosius Lietuvos istorijos faktus iki pastarųjų dienų. Jam talkino Izb. Žmuidzinienė, padeklamuodama keletą eilėraščių, parinktų tai dienai.

11 val. mišias už mirusius ir gyvus Lietuvos laisvės kovotojus aukojo Tėv. Justinas Vaškys, OFM. Jis pasakė ir patriotinį pamokslą. Mišių metu giedojo vietos Lietuvių Bendruomenės choras, diriguojamas R. Obalio, vargonais grojo R. Kiršteinas, jn. Mišių metu tai dienai parinktus skaitinius skaitė prof. dr. Antanas Klimas. Mišių auką atnešė taut. šokių Lazdyno šokėjai, pasipuošę tautiniais drabužiais. Gudyno posto veteranai vadovavo vėliavų įnešimui į bažnyčią.

A. Alksninytė gražiai atstovavo lietuviam suruoštoje tautybių parodoje Rochesterio muziejuje. Nuotr. S. Ilgūno

3 val. p.p. parapijos salėje įvykusiame iškilmingame minėjime pagrindinį pranešimą Lietuvos laisvinimo klausimu padarė inž. rašyt. Vytautas Volertas. Lietuvos laisvės kovoje jis palietė aktualesnes problemas, kurios jau kuris laikas slegia Lietuvos laisvės kovai vadovaujančius vienetus. Iškėlė ir Lietuvos krikšto 600 metų artėjančią sukaktį ir reikšmę. Lietuvos istorijos kelyje.

Gailius Draugelis perskaitė Lietuvos okupacijos klausimu rezoliuciją, skirtą JAV prezidentui, jo vyriausybės nariams ir vietos kongresmanam. Rezoliucija priimta vieningai. Minėjimo programą patraukliai praturtino vietos Lietuvių Bendruomenės choras, vadovaujamas muz. R. Obalio, akomp. R. Kiršteinas, jn. Choras padainavo eilę lietuvių kompozitorių dainų, o Lazdyno tautinių šokių šokėjai mikliai pašoko kelis tautinius šokius. Šokiam vadovavo jų vadovė J. Reginienė. Minėjimui vadovavo prof. dr. A. Klimas.

Minėjimas buvo pradėtas JAV ir Lietuvos himnais giedant chorui ir susirinkusiem. Invokaciją sukalbėjo Tėv. J. Vaškys, OFM.

MADŲ POPIETĖ JAU ČIA PAT

Visais amžiais įvairių tautų žmonės, ypač moterys, puošėsi. Lietuvė moteris neatsiliko. Senovės laikais jos nešiojo dideles žalvarines sagas, apyrankes ar karolius. Dėvėjo ilgus margaspalvius, raštuotus arba vienos spalvos įvairiai austus sijonus.

Keitėsi žmonija, gyvenimo sąlygos bei žmonių skonis pasaulyje. Tautos turėjo skirtingą drabužių pamėgimą bei grožio supratimą. Moterys puošėsi įvairiai. Kai kurios moterys ir vyrai, matydami, kad žmonės ieško gražių drabužių, pradėjo jais domėtis ir juos kurti. Taip iškilo mados ir apsirengimo parodos.

Psichologai tvirtina, kad kiekvieno žmogaus vidus yra susijungęs su išore, atseit, siela bendrauja su kūnu, todėl skoningas, gražus kūno aprengimas džiugina sielą.

Jau septinti metai, kai New Yorko Balfo 100-tasis skyrius ruošia drabužių madų popietes. Kiekvienoje tokioje popietėje madų kūrėjai vis ką nors naujo, puošnaus, įvairaus parodydavo. Reikia tikėti, kad ir šiemet apšviestame take išvysime ką nors įdomesnio, žavingesnio, artimesnio savo skoniui ir širdžiai. Jeigu mes, matydami amžiną gamtos grožį, tuo gėrimės, kodėl nepamatyti, kad ir pasikeičiantį šių metų madų grožį; spalvas, jų derinius, mezginius, medžiagų išaudimą ir pritaikymą — pasiuvimą, dėvėjimui.

Ar girdėjote, kad drabužių paroda įvyksta šių metų balandžio 28, sekmadienį, 3 val. po pietų, Kultūros Židinyje. Dalyvauja, kaip visuomet, madų kūrėjai: A. Kavaliauskas, Gražina Tiškutė-Tucci bei kitos. Eilė prityrusių lietuvaičių ir profesionalių modeliuos kūrėjų ir studijų drabužius. Jas lydės atitinkama, nuotaikinga muzika.

Stebint madų parodas, kai ką pasisavinama, atrandama, be žodžių, pajuntama drabužių grožis. Drabužių paroda neapvils, nes grožis yra nuolatinis testinumas, nenykstantis. Parodoje visi pasigrožės ir nauja šio pavasario apranga, tuo pačiu išties ranką broliui, sesei lietuviui, esančiam vange.

-o-

Rašytojas Dikensas rašė: "Jei tave spaudžia neturtas ar sopulys, aš tikrai noriu tau padėti". Visame pasaulyje yra mūsų brolių ir sesers, kuriuos spaudžia neturtas ir sopulys.

Gausus moterų, vyrų ir jaunimo dalyvavimas rengiamoj parodoj padės sumažinti lietuvių sopulius, o taip pat bus proga pasigrožėti drabužių kūrėjų menu.

Su puošniomis drabužių parodomis, meilė ir užuojauta liepsnoja artimui per Balfą.

Balfas kviečia visus dalyvauti šioje parodoje!

Jonė

LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Lietuvos vyčių Vidurinio Atlanto apskrities suvažiavimas ir komunijos pusryčiai įvyko kovo 10 Švč. Trejybės parapijoje Newark, N.J. Šeimininkai buvo vyčių 29 kuopa.

Apie 300 vyčių pripildė mažą, bet labai jaukią Švč. Trejybės bažnyčią. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė parapijos klebonas prel. J. Scharnus. Prie altoriaus talkino Tėvas Klemensas Žalalis, OFM. Pamoksle prelatas priminė kiek vyčių organizacija yra prisidėjusi prie lietuviškų parapijų išlaikymo. Per mišias keliem nariam, tarp jų ir prel. J. Scharnui buvo įteikti ketvirto laipsnio medaliai.

Po mišių ir gardžių pietų prasidėjo iškilmingas susirinkimas. Vadovavo Larry Janonis, apskrities pirmininkas. Dalyvius pasveikino Mary Stonis, 29 kuopos pirmininkė, ir pakvietė prel. J. Scharnų sukalbėti invokaciją. Septyniem vyčiam buvo įteikti trečio laipsnio medaliai.

Pagrindinė suvažiavimo kalbėtoja buvo Loreta Stukienė, centro valdybos pirmininkė. Ji pasveikino visus Kazimierus ir Kazimieras, primindama šv. Kazimiero iškilmes Romoje ir jų aidą per visą pasaulį. Ragino neleisti tam aidui nutilti.

Valdybos/komitetų pirmininkų pranešimus pradėjo apskrities pirmininkas Larry Janonis. Pasidžiaugė, kad kasmet mūsų apskritis auga kuopom ir nariais. Priminė apskrities mugę, kuri įvyks balandžio 13 - 14, V. Atsimainymo parapijoje, Maspethe. Čia bus įvairių prekių, lietuviško maisto, margučių dažymo bei šiaudinukų varstymo demonstravimas. Dail. Paulius Jurkus loterijai paaukojo savo kūrybos paveikslą. Kvietė visas kuopas prisidėti prie mugės pasisekimo.

Jonas Adomėnas, pirmas vicepirmininkas, kalbėjo apie naujas kuopas Riverhead, N.Y. ir Binghamton, N.Y. Jonas Antanavičius, antras vicepirmininkas priminė jaunimo metus ir reikalą turėti daugiau jaunimo. Sekretorė Adelė Dauzickas pranešė, kad šiuo metu mūsų apskritis turi 23 kuopas ir 1422 narius.

Vytiesės redaktorės padėjėja ir buletenio redaktorė Bernicė Aviža pasakojo kaip vyčiai jos parapijoje Amsterdam, N.Y., dirba Lietuvos labui. Visuomenės reikalų pirmininkė Dalia Bulvičiūtė pranešė apie kalėdinių sveikinimų rašymą lietuviam kaliniam. Apie 90% tų laiškų buvo grąžinti. Tai rodo susižinojimo varžymą Sov. Sąjungoje. Tai šiuo metu tiria kongresmano Benjamin Gilman komitetas.

Tarp rezoliucijų buvo nutarta padėti lietuviam, persekiojamiem OSI, 100 dol. auką skirti vyčių adoptuotai Šv. Kazimiero kolegijai, Romoje; apmokėti išlaidas jaunam vyčiui ar vytei vykstantiem į šios vasaros Aušros stovyklą.

Posėdžiui įpusėjus, gausiais plojimais buvo pasveikintas atvykęs prel. Pranas Bulovas, apylinkės dvasios vadas, kuris atlikęs savo sekmadienio pareigas Maspethe, atskubėjo pas vyčius į Newarką. Prelatas ragino šiais jaunimo metais ypač melstis už pašaukimų į dvasinį gyvenimą.

Meninę programą parengė Marytė Lepera, apskrities kultūros komiteto pirmininkė. Jonas Tamašauskas jautriai padeklamavo A. Baranausko eilėraštį, o vyčių choras padainavo kelias dainas.

Posėdžiui pasibaigus, dosnios ir labai darbščios 29 kuopos šeimininkės visus kvietė prie gausaus bufeto. Laimingieji džiaugėsi gausios loterijos laimikiais. Atrodo, kad niekas nenorėjo važiuoti namo. Kitas apskrities suvažiavimas bus birželio mėnesį.

Dalia Bulvičiutė

LB NEW YORKO APYGARDOS KANDIDATAI Į JAV LB XI-ąją TARYBĄ

Gedminienė, Genė, aukštesniosios mokyklos mokytoja, "Maironio" mokyklos mokytoja, buvusi: LB tarybos narė, Woodhaven apylinkės valdybos narė, Pasaulio Lietuvių dienų N.Y. valdybos narė.

Kezys, Romas, 55 m., Kelionių agentūros "VYTIS" savininkas, LB tarybos narys, "LAISVĖS ŽIBURIO" radijo valandos vedėjas, kredito unijos "KASOS" direktorius, aktyvus visuomeninininkas, buvęs: NY skautų tuntininkas, atletų klubo valdybos narys, Kultūros Židinio tarybos pirmininkas, VLIKo valdybos narys.

Marcel, Alphonse, 74., pensininkas, buvęs ALTo pirmininkas New Yorke.

Miklas, Kęstutis, 62 m., inžinierius, N.Y. Šaulių kuopos pirm.; Nassau .Suffolk county lietuvių klubo vienas iš direktorių; "Darbininko korespondentas prie Jungtinių Tautų; buvęs JAV LB tarybos narys; buvęs PLB seimų atstovas; buvęs PLB ryšininkas prie VLIKo; buvęs VLIKo tarybos narys; buvęs LB NY apygardos kultūros vadovas; buvęs LB Great Neck apyl. valdybos narys; buvęs Batūno pirmininkas.

Pugevičius, Kazimieras, 56 m., kunigas, Religinės Šalpos reikalų vedėjas; Lietuvių Informacijos Centro vedėjas; LB tarybos narys, religinių reikalų tarybos pirm.; Lietuvos pogrindžio spaudos vertėjas; buvęs Baltimorės arkivyskupijos radio ir televizijos įstaigos direktorius; buvęs Batūno centro valdybos narys; buvęs ateitininkų studentų dvasios vadas; buvęs Lietuvos Vyčių lietuviškų reikalų tarybos pirm.

Sidas, Vladas, 44., inžinierius, LB Woodhaven apylinkės pirmininkas, Kultūros Židinio tarybos narys. Buvęs "Maironio" mokyklos tėvų komiteto pirmininkas.

Vakselis, Aleksandras, 69 m., pensininkas, ilgalaikis NY LB apygardos pirmininkas, Kultūros tarybos pirmininkas, Tautos Fondo tarybos pirmininkas, LB tarybos narys, buvęs ŠALFAS Sąjungos pirmininkas, buvęs Liet. Atletų Klubo pirmininkas, Kultūros Židinio korporacijos steigėjas, įvairių visuomenės ir kultūrinės veiklos komitetų pirmininkas.

Žilionytė, Eglė, prancūzų kalbos žinovė ir universiteto dėstytoja, LB Manhattan-Bronx apylinkės pirmininkė.

Lietuvos laisvės kovai remti salėje aukų surinkta 3,306 dol. Aukos ir toliau renkamos. Stambiausia aukotoja — Alina Žurienė kaip ir praeitais metais paaukojo 1,000 dol. Minėjimą rengė ALT skyriaus valdyba.

a. sb.

ELIZABETH, N.J.

Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapija Elizabeth, N.J., šiemet švenčia 90 metų sukaktį. Iškilmės pradėtos sausio 20, baigiamos lapkričio 16, kai pagrindinis celebrantas bus arkivysk. Peter L. Gerety. Vysk. Paulius Baltakis, OFM, kuris atidarė jubiliejinius metus sausio 20, bus ypatingai pagerbtas balandžio 20, šį šeštadienį. 5:30 val. popiet koncelebracinės mišios parapijos bažnyčioje, o po jų iškilminga vakarienė parapijos salėje. New Jersey valstijos senatas ta proga išleido specialią rezoliuciją.

Lietuvos vyčių centro valdybos pirm. Loreta Stukienė kalba Vid. Atlanto vyčių suvažiavime Newarke. Nuotr. E. Vaičiulio

PERKA ANGELŲ KARALIENĖS VITRAŽUS

Kaip žinoma, Angelų Karalienės parapijos bažnyčia užsidarė 1980 metais, kai abu kunigai pasitraukė į pensiją. Bažnyčią perėmė valdyti ir tvarkyti Brooklyno vyskupija.

Buvo manyta, kad atidarys vėl katalikiškus maldos namus, bet toje vietoje netoli yra kita didesnė bažnyčia. Dabar, kaip paskelbta, bažnyčią vyskupija pardavė portorikiečiam.

Bažnyčioje buvo neseniai sudėti gražūs vitražai, kuriuos sukūrė dail. V. K. Jonynas. Portorikiečiam tie vitražai nereikalingi. Jie pasiūlė nupirkti tai vienam, tai kitam už labai prieinamą kainą.

Dabar vitražus perka Vilniaus Aušros Vartų parapijos bažnyčia. Yra 10 gražių ir spalvingų vitražų. Juos parduoda už 5000 dol. Vienas vitražas — 500 dol.

Tą žinią Darbininko redakcijai pranešė kun. Vytautas Palubinskas, Aušros Vartų parapijos klebonas. Jis prašo visų lietuvių finansinės paramos. Prašo atsiųsti aukų, kad tie gražūs ir vertingi vitražai taip nedingtų svetimose rankose. Aukas siųsti Aušros Vartų parapijai: 32 Dominick St., New York, N.Y. 10013, pažymint, kad tai vitražu fondui.

LAIMĖJIMAI DETROITE

Šiaurės Amerikos Lietuvių sportinės žaidynės įvyko balandžio 13 - 14 Detroite, Mich. Jose dalyvavo ir New Yorko sportininkai ir laimėjo tris pirmąsias vietas. Vyrų krepšinio komanda laimėjo pirmąją vietą, mergaičių tinklinio A komanda pirmąją vietą, jaunių krepšinio C komanda — pirmąją vietą. Sportininkų pagerbimas bus balandžio 27, šeštadienį Kultūros Židinyje.

ŠACHMATŲ LAIMĖJIMAI

Detroite taip pat vyko ir šachmatų varžybos. Pirmąsias vietas laimėjo trys: A. Simonaitis, E. Staknys, abu iš New Yorko ir Pullockas iš Californijos.

— Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas šiemet įvyks gruodžio 26 - 30 Los Angeles, Calif.

— Saulis Anužis, JAV LB veikėjas ir Michigano valstijos senato štabo narys, "Lansing State Journal" dienraštyje išsikovojo vietos straipsniui, apibūdinančiam neteisingą JAV ir Sovietų Sąjungos įstaigų bendradarbiavimą, nukreiptą prieš Pabaltijo kilmės amerikiečius. Anužio straipsnis smulkus ir gerai motyvuotas. Tai atsakymas į sindikuoto kolumnisto Jack Andersono paskleistus šmeižtus. Anužio pavyzdžiu galėtų pasekti ir kiti jaunesnės kartos bei gerai angliškai plunksną valdą mūsų žmonės, parodyti drąsą stoti kovon su "OSI-KGB linijos" publicistais.

ESTAS LINNAS GALI BŪTI DEPORTUOTAS

Americans For Due Process praneša, kad balandžio 10 emigracinis teisėjas Howard Cohen nutarė, jog Estijos pilietis Carl Linnas gali būti deportuojamas į Sovietų Sąjungą. Savo dviejų puslapių sprendime teisėjas kartoja Valstybės departamento pasisakymą, jog piliečių deportacija į Sovietų Sąjungą nepakeičia Amerikos nepripažinimo politikos. Sprendimas bus apeliuojamas.

— Išspausdinta 5,000 egz. leidinėlio "Gelbėjimas tremtinių iš Maskvos letenų". Tekstą paruošė kun. dr. Juozas Prunskis. Pirmu kartu išspausdino žurnalas "Naujoji Viltis". Atskiru leidinėliu išleido Amerikos Lietuvių Taryba.

Dėmesio! Dėmesio!

CHICAGOS

"ANTRAS KAIMAS"

atvažiuoja į Baltimorę su nauja, įdomia programa

PAVASARIO VAKARAS

įvyks 1985 m. balandžio 27, šeštadienį, 7:30 v.v. Lietuvių Namuose Baltimorėje

Bilietai — 8:00 dol., mokiniam — 4:00 dol.
Rengėjai — K. Donelaičio lituanistinė mokykla

INFORMACIJOS:
Teresė Landsbergienė — 336-5250 Washingtone
Mara Almenienė — 474 - 6414 Washingtone
Kęstutis Česonis — 465 - 1254 Baltimorėje

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Švelkauskienė sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

KLAUSIMAS

Mūsų sūnus ką tik grįžo iš kariuomenės. Jam dar esant kariuomenėj, maždaug prieš 7 mėnesius, jį ištiko nelaimė. Buvo toks pobūvis — "party". Mūsų sūnus buvo į tą pobūvį nuvykęs su vienu draugu, to draugo automobiliu. Vakarui besibaigiant, sūnaus draugas jam pranešė, kad negalės su juo grįžti, nes turįs kitokių planų ir pasiūlė važiuoti su kitu, mūsų sūnui ir pažįstamu, vyru. Sūnus paklausė to vyro, ar galės jį nuvežti. Tas atsakė nuvežiąs.

Jiems grįžtant namo, sūnus užmigo, nes buvo labai pavargęs: prieš tai buvo tarnyboje 24 valandas. Jam bemiegant, vairuotojas, kuris, matyt buvo gerokai išgėręs, įvažiavo į kitą, priešaky važiavusią mašiną ir sužeidė žmogų. Sūnus atbudo tik tada, kai įvyko katastrofa. Kitos mašinos vairuotojas vėliau patraukė mūsų sūnaus vairuotoją į teismą ir gavo pinigų už savo sužeidimą. Ir mūsų sūnus buvo gana rimtai sužeistas: jam išmušė tris dantis, sužalojo veidą, apie du mėnesius jis lankėsi pas dantų gydytoją, kuris jam padarė dantų plokštelę (neišimamą). Veidas sugijo, tačiau pasiliko randas.

Kol buvo kariuomenėj, sūnus nutarė nieko šiuo reikalu nedaryti, nes tas jo vairuotojas buvo aukštesnio laipsnio ir panorėjęs galėjo mūsų sūnui visokių nemalonumų padaryti. Dabar mūn rūpi sužinoti, ar nepervėlu ką nors daryti ir kaip tai turėtų būti daroma.

ATSAKYMAS

Ne, dar nepervėlu. Kai kuriose valstijose vadinamasis "Statute of Limitations", t.y. laikotarpis, per kurį galima pateikti ieškinį, yra dveji metai, kitose — trys metai.

Jei po akcidento pribuvo policija, jie turės duomenų apie Tamstų sūnaus sužeidimą. Todėl pirmoj eilėj reikia kreiptis pas juos, prašant policijos raporto kopijos (tai kainuoja apie 5 dol.). Jei tas asmuo, kurio mašinoj Tamstų sūnus buvo sužeistas, turėjo vadinamą "guest insurance", tada Tamstų sūnus, apdraustojo automobilio keleivis, gali kreiptis į vairuotojo draudimo bendrovę, pristatant jiem daktarų ir dantistų "medical reports", gydymo sąskaitas ir, jei jis buvo nedarbingas, nustoto uždarbio duomenis ir reikalauti iš jų atlyginimo už turėtus nuostolius. Tokiu atveju, kartais galima apsieiti be advoto. Jei jam atrodytų, kad draudimo bendrovė nori jam duoti tik "grašius" arba kad jie bando iš viso išsisukti, — tada kreiptis pas advokatą.

Tačiau, jei mašinos vairuotojas neturėjo "guest insurance", — tada būtina kreiptis pas advokatą, nes reikės pati vairuotoją traukti atsakomybėn. Kai kuriose valstijose reikalaujama, kad "keleivis" — passenger — įrodytų, kad jo vairuotojas buvo ne tik "neatsargus" — negligent — bet kad jis buvo "grossly negligent". Teisiškai tokios rūšies "negligence" (neatsargumas) skiriasi nuo bendro "neatsargumo" (negligence) ne tik laipsniu, bet ir kokybe ir tai nelengva įrodyti. Be to, gali prireikti įrodyti, kad Tamstų sūnus nežinojo, kad jo vairuotojas buvo gerokai išgėręs, nes, jei jis žinojo, kad vairuotojas yra apygirtis arba girtas ir vistiek sutiko su juo važiuoti, taip jis pats ėmėsi tam tikros rizikos ir dabar negali skųstis dėl savo sužeidimo (assumption of the risk).

Taigi matote, kad reikalas yra techniškai, t.y. teisiškai, gana komplikuotas. Nežinau ar tas vairuotojas, kurio mašinoj sūnus buvo sužeistas, yra finansiškai pajėgus. Juk neapsimoka bylinėtis ir mokėti advokatui, jei, laimėjus bylą, nebūtų iš ko pinigų išieškoti.

PUOŠNŪS ALBUMAI

Puošnūs ir meniški albumai, su tekstu lietuvių ir anglų kalbomis, labai tinka dovanom įvairiom progom.

A. Rannit, M. K. Čiurlionis, 25 dol.

E. Verloren Van Themaat, Pranas Domšaitis, 25 dol.

R. Viesulas, Telesforas Valius, 58 dol.

E. Jasiūnas, Darius-Girėnas, 25 dol.

Patty C. Rice, Amber, 29 dol.

Adomo Galdiko, A Color Odyssey, 15 dol.

F. Whitaker, Puzinas, 25 dol.

Jurgis Juodis, The Way of the Nation, 7 dol.

Persiuntimui pridedama po 1 dol. už kiekvieną knygą.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Gera proga įsigyti penkias lietuviškų dainų plokšteles tik už 12 dol. (anksčiau jos kainavo 29 dol.). Tai solistės Lionės Juodytės "Mano Lietuvos prisiminimai" (14 dainų su gitaros palyda), solistės Lionės Juodytės "Dainuojame su Lione" (16 dainų), muz. Juozo Stankūno kūriniai "Sodžiaus garsai" (solistės I. Stankūnaitės, chorų bei kvarteto 12 dainų), solisto Kazio Yakučio "Yakutis" (14 dainų ir arijų rinkinys), New Yorko lietuvių vyro choro, vadovaujant muz. V. Baltrušaičiui, įdainuota 12 dainų. Šių plokštelių yra likęs labai ribotas skaičius. Gaunama Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Gruodis: Dainos. Dainuoja operų solistė Lilija Šukytė Šioje plokštelėje įdainuota 17 komp. Juozo Gruodžio lietuviškų dainų. Akomponuoja pianistė Raminta Lampsatytė. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Clevelando vyrų oktetas — 3. Oktetas, vadovaujamas muz. Ryto Babicko, talkinamas solistės Irenos Grigaliūnaitės, įdainavo 12 lietuvių ir tarptautinių kompozitorių dainų. Akomponuoja R. Strimaičio orkestras. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gintaras su daina. Toronto "Gintaro" ansamblio dainos vieneto įdainuota 14 lietuvių kompozitorių dainų. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Aš čia gyva. Dariaus, Lino ir Audriaus Polikaičių bei Vido Neverausko įdainuotos lietuviškos ir estradinės dainos. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vadovaujama A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Tau, mama. 14 kūrinių: 7 skirti motinai ir 7 mišraus žanro. Įrašyta Lietuvoje. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vad. A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Pasakos. Įrašyta 10 lietuviškų pasakų vaikam. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Ar atminsi? Dainuoja solistė Dana Stankaityti, akomponuojant muz. Alvydui Vasaičiui. Įdainuota 14 lietuvių kompozitorių kūrinių. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gina Čapkauskienė. Solistė, akomponuojant muz. Jonui Govėdui, įdainavo 5 lietuvių kompozitorių ir 5 tarptautinių autorių kūrinius. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Algis Grigas, baritonas, su Philharmonica Hungarica, diriguojant Alvydui Vasaičiui, įdainavo 8 lietuvių ir tarptautinių operų arijas. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Dainuok ir šok. Dainuoja Juozas Nakutavičius ir Dana Summers-Striugaitė, palydint orkestrui "Lietuva". Estradinės ir šokių dainos. Kaina su persiuntimu 13 dol.

Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, lietuviškos knygos bei suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųsdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

23 dol. — dr. B. Nemickas, Maspeth, N.Y.

Po 20 dol. — R. Trakimas, Worcester, Mass., R. Edelman, Philadelphia, Pa.

Po 15 dol. — P. Šilbajoris, Syosset, N.Y., K. Kasparūnas, Elizabeth, N.J., kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa, A. Krasnokevich, So. Boston, Mass., J. Kontautas, Centerville, Mass.

13 dol. — E. Šileikis, Toronto, Ont.

12 dol. — kun. A. Kardas, Sunny Hills, Fla.

Po 10 dol. — V. Čečeta, New York, N.Y., L. Pauliukonis, Pittsford, N.Y., K. Škėma, Detroit, Mich., P. Leveckis, Edison, N.J., V. Zabita, Brooklyn, N.Y., A. Kainauskas, Plainville, Conn., B. Stundis, Seminole, Fla., dr. A. Grushnys, Wichita, Kansas, P. Lanys, Elizabeth, N.J., K. Šidlauskas, So. Boston, Mass., L. Amante, Highland Park, N.J., K. Laukaitis, Hinsdale, Ill., K. Bružas, Homwood, Ill., dr. P. Kisielius, Cicero, Ill.

7 dol. — J. Steinys, Worcester, Mass.

Po 5 dol. — L. Bukauskienė, Staten Island, N.Y., B. Ramanauskas, Woodhaven, N.Y., B. Medelis, Baltimore, Md., A. Gruzdys, St. Petersburg Beach, Fla., L. Staskevičius, Bronx, N.Y., I. Staskevičius, Bronx, N.Y., P. Elvis, Morganville, N.J., A. Malakas, Florham Park, N.J., B. Skrabulis, Quincy, Mass., D. Andruškai, Roselle Park, N.J., J. Kasauskas, Linden, N.J., P. Averka, So. Boston, Mass., A. Sabaitis, Brockton, Mass., V. Savukynas, Woodhaven, N.Y., V. Budnikas, Woodhaven, N.Y., F. Mandeikis, Centerville, Mass., R. Barisas, Shrewsbury, Mass., dr. J. Stankaitis, Rochester, N.Y., J. Wolosenko, Brookline, Mass., N. Pranckevičius, Worcester, Mass., J. Roland, San Francisco, Calif., O. Paškevičius, Santa Monica, Calif., V. Virbickas, Danbury, Conn., I. Kerelis, Palos Park, Ill., M. Sklandžiūnaitė, Memmingerberg, W. Germany, R. Dalangauskas, Bekersfield, Calif., V. Melinis, Matawan, N.J., K. Stasiukevičius, Newington, Conn., N. Kanapka, Waterbury, Conn., E. Katilius, Chicago, Ill., V. Povilauskas, Astoria, N.Y., E. Jurgelienė, Glendale, N.Y., V. Žadeikis, Oak Lawn, Ill., A. Kepalaitė, New York, N.Y., P. Šlapelis, Centerville, Mass., A. Mockus, Hartford, Conn., A. Jankauskas, Woodhaven, N.Y., J. Simanis, Washington, D.C., M. Gavelis, N. Andover, Mass., J. Dainauskas, Chicago, Ill., V. Kleiza, Chicago, Ill., V. Barkus, Omaha, Nebr., A. Tamošaitis, Kingston, Ont.

Po 3 dol. — K. Jankūnas, Lodi, N.J., S. Jatulis, Garwood, N.J., V. Lalas, South Weymouth, Mass., J. Ajuskas, Malden, Mass., P. Petrauskas, Shrewsbury, Mass.

Po 1 dol. — J. Kučinas, W. Yarmouth, Mass., J. Baškauskas, Brockton, Mass., H. Januškevičius, Yonkers, N.Y.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

LIETUVIŠKOS KASETĖS

Estradinė muzika yra įrašyta į tokio vardo kasetes: Dainuok ir šok, Balti balandžiai, Ragelių puota, Volungė, Armonika, Nakties muzika, Už viską švelniau. Kiekvienoj kasetėj užrašyta 10-12 lietuviškų muzikos kūrinių. Kaina po 10 dol.

Brolių Aliukų kasetė 15 dol.

Komp. J. Stankūno kūriniai įrašyti kasetėj "Sodžiaus garsai". Dainuoja a.a. Irena Stankūnaitė, solistai, duetai, choras. Kaina 6 dol.

Solistės Ginos Čapkauskienės įdainuota kasetė 12 dol.

"Introduction to Modern Lithuanian" gramatika lengviau naudojama su teksto kasetėmis. Keturios kasetės — 20 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Visos šios kasetės, lietuviškos knygos, plokštelės ir suvenyrai gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SUVENYRAI IR KNYGOS ŠV. KAZIMIERO TEMA

Darbininko administracijoj galima įsigyti įvairių atvirukų bei paveiksliukų su šv. Kazėmieru po 25 ar 50 centų.

Prof. Simo Sužiedėlio populiariai aprašytas šv. Kazimiero gyvenimas — tik 3 dol.

Prof. Zenono Ivinskio parašyta šv. Kazimiero biografija — tik 2 dol.

Laureato Jurgio Gliaudos romanas iš šv. Kazimiero gyvenimo "Kovo Ketvirtoji" — tik 6 dol.

Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties medalis — tik 10 dol.

Visa tai gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakant keletą dalykėlių pašto išlaidom pridedamas 1 dol.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Gruodis: Dainos. Lilian Sukis. Tarptautinė operų solistė Lilija Šukytė Vokietijoje išleido įdainuotų plokštelę, specialiai dedikuotą kompozitoriui Juozui Gruodžiui. Plokštelėje įdainuota 17 šio kompozitoriaus lietuviškų dainų. Akomponuoja pianistė Raminta Lampsatytė. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Clevelando vyrų oktetas — 3. Oktetas, vadovaujamas muz. Ryto Babicko, talkinamas solistės Irenos Grigaliūnaitės, įdainavo 12 lietuvių ir tarptautinių kompozitorių dainų. Akomponuoja R. Strimaičio orkestras. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Šios ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės, lietuviškos knygos, suvenyrai gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VERTINGI LEIDINIAI

Broniaus Kviklio monumentalus veikalas apie Lietuvos bažnyčias leidžiamas atskirais tomais pagal vyskupijas. Telšių vyskupijos tomas kainuoja 20 dol. Vilkaviškio, Panevėžio ir Kauno arkivyskupijų tomai kainuoja po 23 dol. Visi tomai gausiai iliustruoti ir įrišti kietais viršeliais. Persiuntimui pridedama po 1 dol. už kiekvieną tomą.

Prof. Juozo Brazaičio raštai leidžiami atskirais tomais, spausdinama gerama popieriuje, įrišti kietais viršeliais. I, II, III ir IV tomas kainuoja po 15 dol. V. tomas — 16 dol. Persiuntimui pridedama po 1 dol. už kiekvieną tomą. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Švenčių proga nusipirkime lietuviškų knygų ir plokštelių. Jų galima gauti Darbininko administracijoje — 718 827 - 1351.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgičių.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRĄ, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELĮ, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Naujų knygų išpardavimas! Laureato Jurgio Gliaudos romanas "Kovo Ketvirtoji", prof. Simo Sužiedėlio Lietuvos globėjo biografija "Šv. Kazimieras" ir A. Gailiušio novelių rinkinys "Visaip atsitinka" gaunama tik už 12 dol. Kreiptis į Darbininko spaudos kioską, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

86-01 114 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

TAUPYMO CERTIFIKATAI:

SUMA	TERMINAS	METINIS PRIEAUGLIS	KURSAS
$500 - 20,000	3 - 6 mėn.	9.095%	8.8%
	12 mėn.	9.576%	9.25%
	24 mėn.	10.38%	10%
	36 mėn.	10.54%	10.15%
$20,000 - $50.000	3 - 6 mėn.	9.308%	9%
	12 mėn.	9.683%	9.35%
	24 mėn.	10.49%	10.10%
	36 mėn.	10.65%	10.25%

$50,000 IR DAUGIAU — PAGAL SUSITARIMĄ

IRA CERTIFIKATAI:

$2,000 - 4,000 per metus	Nuo 1 iki 6 metų	10.38%	10%

REGULIARIOS SANTAUPOS:

METINIS PRIEAUGLIS	7.25%	APSKAIČIAVIMAS KASDIEN
DABARTINIS KURSAS	7.00%	

VISOS SANTAUPOS VALDŽIOS APDRAUSTOS IKI $100,000.

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojantiem tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastininiu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

BOSTONO ŽINIOS

Atliko Jeronimo Kačinsko kūrinius

Kovo 24, sekmadienį, Nashua centrinės bibliotekos salėje įvyko kamerinės muzikos koncertas, kuriame šalia J. S. Bacho ir Fr. Deveinne kūrinių, buvo atlikti Jeronimo Kačinsko keturios miniatiūros ir Lietuviška Siuita. Kūrinius atliko: Julie Scolnick — fleita, Robert Marotta — klarnetas, Ron Harontunian — fagotas ir Nathan Kimbal — violončelė.

Visi atlikėjai patyrę kamerinės muzikos specialistai, daugumoje iš Bostono. Klausytojų prisirinko pilna bibliotekos salė, rengėjams teko pristatyti dar daugiau kėdžių. Į koncertą atsilankė keliolika Nashua gyvenančių lietuvių. Pabaigoje rengėjai suruošė užkandžius ir atsilankiusių klausytojų supažindinimą su komp. Jeronimu Kačinsku.

Laisvės Varpo pavasarinis koncertas

Radijo valandos "Laisvės Varpas", vedamos Petro Viščinio, pavasarinis koncertas įvyks balandžio 21 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje. Koncerte programą atliks operos solistė Anita Pakalniškytė ir muzikas Jonas Govėdas.

Visi lietuviai skirkime tą dieną šiam koncertui. Pasiklausysim mūsų jaunos dainininkės, kuri jau yra iškopusi į operos solistes. Gi tuo atsilankymu paremsime ir radijo programą, kuri tarnauja mum visiem lietuviam, palaiko lietuvybę ir duoda lietuviško gyvenimo ir veiklos žinias.

Nauja LB apylinkės valdyba

LB Bostono apylinkės metinis susirinkimas įvyko kovo 24 Šv. Petro parapijos salėje. Susirinkimą atidarė apyl. pirm. Henrikas Čepas. Susirinkimui pirmininkauti pakvietė Brutenį Veitą, o sekretoriauti Eleną Juciutę. Buvo perskaitytas praeitų metų susirinkimo protokolas.

Pranešimus padarė buv. pirm. Danielius Averka, pirm. Henrikas Čepas, ižd. Kazys Bačanskas ir apygardos pirm. Česlovas Mickūnas. Buvo aptarti ateinantiem metam darbų planai.

Į naują valdybą išrinkti: Brutenis Veitas, Kazys Bačanskas, Darius Ivaška, Šarūnas Norvaiša, Marius Žiaugra, Gintaras Čepas ir Rimvydas Veitas.

Į revizijos komisiją išrinkti: Romas Veitas, Bronius Galinis ir Gediminas Ambraziejus.

Džiugu, kad į naują valdybą įėjo net penki jaunosios kartos atstovai. Linkime jiem visiem sėkmės lietuviškos veiklos darbuose.

Lietuviškos vestuvės Minkų renginy

Stepono ir Valentinos Minkų vedamos radijo valandėlės 51 metų sukakčiai prisiminti renginys buvo surengtas kovo 24 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje. Šiam renginiui Minkai pasikvietė Šv. Andriejaus parapijos iš New Britain, Conn., chorą, kuris turėjo atlikti meninę programą.

Vakaro programą pradėjo Steponas Minkus. Jis pakvietė Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubo pirm. Eleną Vasyliūnienę tarti žodį. Elena Vasyliūnienė labai jautriais žodžiais kalbėjo apie Minkus, kaip jie pradėjo dirbti oro bangomis garsindami lietuvius ir juos burdami krūvon. Kai ji norėjusi surasti daugiau žinių apie Minkus, pasiėmusi Lietuvių Enciklopediją. Deja, Minkų ten neradusi, o jie esą verti didesnio pripažinimo ir įvertinimo. Jų darbai kalbą patys už save.

Po šio įvado prasidėjo meninė dalis — "Lietuviškos vestuvės", kurias suvaidino su daina Šv. Andriejaus parapijos choras. Vietoje kalbėję, visas vestuvių apeigas nuo piršlio, mergvakario iki pačių vestuvių jie vaidino ir dainavo. O tos dainos: Pas močiutę augau, Augino dukrelę, Linelius rovė ir daugybė kitų taip nostalgiškai priminė lietuvišką kaimą ir nukėlė į tuos laikus, kada ten taip vykdavo. Visi choro dalyviai tautiniais drabužiais pasipuošę, o jaunajai net rūtų vainikas ant galvos.

Daugelis žiūrovų pasakojo, kad jie nesitikėję pamatyti tokias gražias lietuviškas vestuves. Jie tikrai puikiai suvaidino ir puikiai dainavo. Būtų gerai, jeigu jie su tuo pastatymu "Lietuviškom vestuvėm" galėtų aplankyti ir daugiau lietuviškų kolonijų. Chorą sudaro daugumoj ankstesnės kartos išeiviai, bet jie puikiai susigyvenę su lietuviška daina ir vaidyba. Ačiū Minkams, kad tą chorą pakvietė į Bostoną. Tai buvo tikrai miela popietė.

Iš amerikiečių spaudos

"St. Petersburg Times" vasario 24 išspausdino Kazio Urbšaičio laišką, kuriame jis pasisako dėl Mrs. Gruzdys laiško. Jis rašo, kad 1919 Lietuvos respublika gavo didelę dovaną iš Amerikos lietuvių. Tai buvo "Laisvės Varpas" — liberty bell. Iki sovietų okupacijos tas varpas skambėdavo per lietuvių tautines šventes, o ypač per Nepriklausomybės šventę. Viso pasaulio lietuviai ir tie, kurie pabėgo nuo sovietų priespaudos remia Lietuvos laisvės siekimą ir laukia išsivadavimo iš sovietų baisios tironijos. Kai sovietai okupavę Lietuvą, pagal Stalino-Hitlerio susidraugavimą, tą Laisvės Varpą sunaikinę, bet lietuviai slaptai išsaugoję to varpo sulydytas dalis. Tos liekanos būsiančios įliedintos į naują Laisvės Varpą, kai Lietuva atgaus laisvę.

Tokie laiškai, kaip ir šis Urbšaičio, yra įdomūs. Jie yra skaitomi amerikiečių ir tuo populiarinama Lietuva.

"The Daily Transcript" vasario 26 rašo apie Matthew Katin. Rašo: "Norwood man denies Nazi collaboration". Aprašo, kuo OSI kaltina jį, kad jis tarnavęs "Lithuanian Schutzmannschaft Battalion". Jam yra paskirta valdžios advokatai Hartzell ir Adams. Jie giną jį. Katin turėjęs "stroke" ir esąs dalinai paralyžuotas.

"The Boston Herald" kovo 3 rašo: "Search for Ex-Nazis to be allowed". Straipsnyje aprašo kaip OSI pareigūnai ieško karo nusikaltėlių. Aprašomas baltgudis kunigas Kous, kuris esąs klebonas St. Euphrosyma parapijoj, South River, N.J. Apie jį yra net keli straipsniai tame laikraštyje, bet ten pat užsimenama ir apie Katin.

"The Daily Transcript" kovo 11 idėjo žinutę apie Ramūną Kalvaitį, kuris esąs paskirtas Microwave Division sales ir marketing direktorium. Kalvaitis su šeima gyvena Wolpole, Mass.

"St. Petersburg Times" kovo 17 rašo: "Russian palace, burned and pillaged by Nazis, restored as monument". Jame rašoma, kaip buvo atstatyti Katerinos rūmai, kokių ten turtų yra. Esąs ir gintaro kambarys Carved Plates of Baltic amber, kurį nupirkęs Petras Didysis iš Prūsų karaliaus 1716.

Dramos aktorė Tosca Daubaraitė-Skobeikienė, kai ji vaidino Valstybiniame teatre Kaune. Ji mirė 1985 balandžio 3 New Yorke. Palaidota balandžio 8 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Apie ją nekrologas buvo išspausdintas Darbininko praeitame numeryje.

BOSTONO RENGINIAI

Balandžio 20 d. 2:30 val. LMF Bostono klubo susirinkimas. Programoje: kalbės aktorė Aleksandra Gustaitienė tema "Vienišo vyro gyvenimas". Visi yra kviečiami.

Balandžio 21 Laisvės Varpo rengiamas koncertas So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje. Programą atliks sol. Anita Pakalniškytė ir pianistas Jonas Govėdas.

Balandžio 27 Kultūrinis subatvakaris "Dirvos" 70 metų sukakčiai paminėti.

Gegužės 5 Motinos dienos minėjimas. Rengia LMF Bostono klubas.

Gegužės 13 Elenos Vasyliūnienės darbų parodos atidarymas 5 - 7 val. vak. Cambridge Public Library.

Spalio 4 - 5 Lietuvių Piliečių D-jos II-ame aukšte dail. P. Lapės paroda. Rengia Liet. Tautodailės Institutas.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-2515.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10.00 val. ryto iš WCAV-I banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

ADVOKATĖ BIRUTĖ ŠIMKUTĖ
Halloran and Schaeffer P.C.
300 Union Street
New Bedford, MA 02740
Tel. 617 999-1332

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!
That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigus padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3 30 PM —
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500
NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
8 30 AM to 5 30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. — 8 30 AM to 7 30 PM
Saturday 8 30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"
ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

Mielai

A.A.
TOSKAI DAUBARAITEI - SKOBEIKIENEI

mirus, jos vyrui Kaziui reiškiame gilią užuojautą.

Stefa ir Kvirinas Aleksandravičiai

Sunny Hills, Fla.

A.A.
TOSCAI DAUBARAITEI - SKOBEIKIENEI

mirus, jos vyrui Kazimierui Skobeikiui, mūsų choro buvusiam ilgamečiui nariui, gilią užuojautą reiškia

New Yorko lietuvių vyrų choras
Perkūnas

Amerikos Lietuvių Tarybos Informacijos direktoriaus kun. dr. Juozo Prunskio mylimai sesutei

A.A.
ANELEI PRUNSKYTEI

tragiškai mirus, dalindamiesi skausmu, reiškiame gilią užuojautą kun. Juozui Prunskiui, giminėms bei artimiesiems.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

A.A.
ANELEI PRUNSKYTĖI

netikėtai žuvus, jos brolį kun. dr. Juozą Prunskį, įžymų žurnalistą, redaktorių, lietuviškos spaudos bendradarbį, dosnų lietuviškos kultūros bei literatūros rėmėją ir mecenatą, paskyrusį daugybę premijų, nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Darbininko redakcija ir leidėjai
Šv. Pranciškaus Varpelis ir leidėjai

A.A.
PETRUI ŽILIONIUI

mirus, jo žmonai Galiai ir dukrai Eglei reiškiame širdingą užuojautą

Leontina Jankauskienė ir
Janina ir Pranas Bagdai

A.A.
PETRUI ŽILIONIUI

mirus, jo žmonai Galiai, dukrai Eglei, seseriai Julijai Vaičiūnienei su šeima, giminėms ir artimiesiems reiškiame giliausią užuojautą skausmo valandoje ir kartu liūdime.

Natalija ir Jonas Kiaušai su šeima
Margarita Samatienė su šeima

A.A.
PETRUI ŽILIONIUI

mirus, reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Galiai, dukrai Eglei ir visiems artimiesiems.

Irena ir Jurgis Okuniai

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

A.A.

EMILIJA MEILIŪNAITĖ-LANDSBERGIENĖ

Mirė 1984 m. balandžio 24 d.

Sueina vieneri gilaus liūdesio metai, kai netekome mūsų brangios žmonos, motinos ir senelės.

Minint šią skausmingą sukaktį, Šv. Mišios už jos sielą bus atnašaujamos Apreiškimo bažnyčioje, Brooklyne, šeštadienį, balandžio 20 d., 11:00 val. ryto; o balandžio 24 d. — Šv. Kazimiero Kolegijos koplyčioje, Romoje; Šv. Kazimiero bažnyčioje, Sioux City; Pranciškonų vienuolyno koplyčioje, Kennebunkporte; ir Matulaičio Namų koplyčioje, Putname, kur ji praleido paskutiniąsias savo dienas, toli nuo gimtojo Joniškėlio ir Mūšos pakrančių.

Prašome gimines, draugus bei pažįstamus prisiminti a.a. Emiliją savo maldose.

Liūdintys: *Vyras, duktė, sūnūs, anūkė ir anūkai*

A.A.
PETRUI ŽILIONIUI

mirus, jo žmonai Galiai ir dukrai Eglei reiškiame širdingą užuojautą

Leontina Jankauskienė ir
Janina ir Pranas Bagdai

"Amber Holidays" MEMBER

1985 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

RUGPJUCIO 21 — 10 DIENŲ Lietuvoje — 1,675 dol.

Balandžio 17	— $1135.00	Liepos 22	— $1706.00
Gegužės 8	— 1135.00	Liepos 31	— 1465.00
Gegužės 8	—1395.00	Rugpjūčio 6	— 1698.00
Gegužės 14	— 1368.00	Rugsėjo 3	— 1679.00
Gegužės 27	— 1389.00	Rugsėjo 18	— 1212.00
Birželio 10	—1692.00	Rugsėjo 23	— 1173.00
Birželio 19	— 1401.00	Spalio 1	— 1279.00
Liepos 17	— 1514.00	Gruodžio 26	— 1309.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite 1-800-722-1300 (Toll Free) Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764

TRANS—ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116
SOUTH BOSTON, MA 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS
Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

DARBININKAS

NEW YORKE

Redakcija ..... (718) 827-1352
Administr. ..... (718) 827-1351
Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas .. (718) 235-5962
Vyskupas .....(718) 827-7932

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: balandžio 20, šeštadienį, Laisvės Žiburio radijo pavasario koncertas. Pradžia 7 v.v. Programą atlieka "Vaivos" dainos vienetas iš Chicagos, vadovaujamas muziko Fausto Strolios.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, balandžio 15 grįžo iš ilgos kelionės, kurioje aplankė New Zelandijos ir Australijos lietuvius. Su jo kelione supažindinsime Darbininko skaitytojus, kai tik vyskupas, po kelionės pailsėjęs papasakos redakcijai savo įspūdžius.

A. a. Petro Žilionio atminimui Manhattano lietuvių grupė Branduolys balandžio 16, antradienį Aušros Vartų parapijos bažnyčioje buvo užprašę mišias. Ta proga Žilionių šeima paaukojo 100 dol. parapijos išlaikymui.

Laisvės Žiburio tradicinis pavasario koncertas ir balius įvyksta šį šeštadienį, balandžio 20. Koncertinę programą atliks Chicagos meno būrelis "Vaiva". Jis suvaidins plačiai pagarsėjusį amerikiečių muzikinį veikalą "Viršum vaivorykštės" — Wizard of Oz. Vieneto vadovas muzikas Faustas Strolia. Po koncerto bus šokiai, kuriem gros Jinai ir trys gintarai. Vadovauja Vytautas Daugirdas. Vaišės. Kur ir kaip įsigyti bilietus, žiūr. skelbima.

LB New Yorko apygardos metinis suvažiavimas vyksta balandžio 20 Kultūros Židinyje. Pradžia 10 v.r. Atskiros apylinkės padarys savo veiklos pranešimus. Taip pat bus renkama nauja apygardos valdyba. Posėdis yra viešas. Suinteresuoti gali dalyvauti.

Tautos Fondo Tarybos posėdis šaukiamas balandžio 25, ketvirtadienį, Kultūros Židinyje. Pradžia 8 v.v.

Apreiškimo parapijoje Švč. Sakramento garbinimo diena bus balandžio 21. Švč. Sakramentas viešam garbinimui bus išstatytas tuoj po sumos. Iškilmingi mišparai, procesija ir palaiminimas bus 5 val. popiet. Pamokslą sakys Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, lietuvių pranciškonų vienuolyno viršininkas Brooklyne.

Balfo 100-sis skyrius pratęsia savo tradicijas ir surengia pavasarinių drabužių madų parodą. Paroda bus balandžio 28, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje. Salės įrengimu parodai ir pačios parodos pravedimu daugiausia rūpinasi Vincas Padvarietis.

Vitalis Žukauskas, aktorius humoristas, balandžio 13 dalyvavo LMK Federacijos Hartfordo klubo pavasariniame pobūvyje, o balandžio 20 atliks programą skautų ir šokių grupės Lazdyno šventėje Rochestery, N.Y.

Prof. Tomas Venclova, dėstąs literatūrą Yale universitete, balandžio 28, sekmadienį, 1 val. popiet Aušros Vartų parapijos salėje skaitys savo kūrybą. Po programos atgaiva. Popietę rengia ir visus kviečia atsilankyti Branduolys.

Elena Kepalaitė, skulptorė ir dailininkė, dalyvauja 67-toje American Society of Contemporaty Art metinėje parodoje, kuri vyksta nuo balandžio 10 iki balandžio 28 d. Lever House, Park Ave. Paroda atidara pirmadieniais - penktadieniais nuo 10 iki 5 v. popiet, sekmadieniais nuo 1 iki 5 v. popiet. Elena Kepalaitė šioje parodoje išstatė vieną reljefą, už kurį gavo 100 dol. premiją. Premijų įteikimas buvo balandžio 14 d.

New Yorko tautinių šokių ansamblis Tryptinis gegužės 25 Kultūros Židinyje rengia didelį koncertą, kuriuo bus paminėta šios tautinių šokių grupės gyvavimo 35 metų sukaktis. Ansambliui visą laiką vadovauja Jadvyga Matulaitienė.

Iš Metropolitan operos rūmų balandžio 20, šį šeštadienį, 12:30 val. popiet per radiją bus transliuojama šio sezono paskutinė opera Richard Wagner "Parsifal". Pagrindiniai solistai: Leonie Rysanek, Jon Vickers, Simon Estes, Frank Mazura. Dirigiuoja James Levine.

N. Y. vyrų choras Perkūnas gegužės 4 koncertuoja Baltimorėje. Ten tada vyksta lietuviškos radijo valandėlės vakaras, kurio programą ir atliks Perkūnas.

NAUJAS PABĖGĖLIS

New Yorko mieste sustojo naujas pabėgėlis lietuvis — **Bronius Venclova.** Jis dirbo Conge, Afrikoje, iš Sovietų Sąjungos atsiųstas su didele rusų misija. Ten buvo vertėju, vertė iš prancūzų kalbos į rusų kalbą ir atvirkščiai, taip pat mokytojavo — dėstė istoriją. Vasario 22 jis iš Congo pabėgo į gretimą Zayro valstybę ir ten paprašė politinio prieglobsčio, kurį jam suteikė Jungtinės Amerikos Valstybės. Paskui per Romą jis jau kovo 27 atvyko į Ameriką ir čia sustojo New Yorke.

Balandžio 12 Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis Kultūros Židinio posėdžių menėje surengė spaudos konferenciją ir pristatė svečią, kuris atsakinėjo į klausimus. Apie šį pasikalbėjimą bus paskelbta vėliau.

Pabaltijo Moterų Taryba mini savo veiklos 38 metinę sukaktį balandžio 28, sekmadienį, 4 v. popiet Estų namuose, 243 East 34 St., New Yorke. Bus paskaita ir muzikinė dalis. Drauge bus ir pirmininkės pareigų perdavimas kitai pirmininkei. Pirmininkės kasmet keičiasi rotacine tvarka.

Pianistas Vytas Jonas Bakšys baigia muzikos studijas New Yorko valstybiniame universitete Stony Brook, L.I. Jo koncertas muzikos daktaro laipsniui gauti bus balandžio 25 universiteto Meno centro salėje. Programą atlieka dviem pianinais. Su juo dar skambina Terry Kowal. Programoje — Mozarto sonata in D. Major, Schoenberg-Verklaerte Nacht Op. 4, Braggiotti — Variations on Yankee Doodle, Rachmaninoff — Symphonic Dances, Op. 45. Koncerto pradžia 8 v.v. Įėjimas nemokamas. Informacijos reikalu skambinti 516 246-5678.

Pranas ir Jadvyga Švilpai iš Hot Springs, Arkansas, balandžio 2 atvyko į New Yorką pasisvečiuoti. Čia Ozone Park gyvena J. Švilpienės sesuo Pranė Plenienė. Jos namuose ir buvo sustoję. Taip pat lankė savo bičiulius V. ir J. Šližius. J. Šližio palydėti, apsilankė Darbininko administracijoje, kur įsigijo lietuviškų leidinių, paliko auką spaudai paremti. Jie yra Darbininko skaitytojai, anksčiau čia gyveno. Taip pat apsilankė Darbininko redakcijoje ir apžiūrėjo Kultūros Židinį. Išvyko balandžio 14.

Albina Buškauskienė iš Brocktono, Mass., balandžio 14 buvo speeialiai atvykusi į Metropolitan operos koncertą, kuriame dainavo iš jos miesto kilusi solistė Marytė Bizinkauskaitė. Pirmadienį, lydima Pranutės ir Petro Ąžuolų, apsilankė Darbininko administracijoje, kur įsigijo knygų už 100 dol., taip pat apsilankė ir Darbininko redakcijoje.

Novelių rinkinio bei romano konkursą yra paskelbęs Darbininkas savo 70 metų sukakties proga. Konkurso terminas baigiasi rugsėjo 15. Premija bus įteikta spalio 6 per iškilmingą Darbininko sukaktuvinį koncertą, kurio programą atliks du iškilūs solistai: Daiva Mongirdaitė ir Algis Grigas. Jiems akomponuoja lietuviams jau gerai pažįstamas William Smiddy.

Marijaus Blyno leidiniai, gaunami Darbininko administracijoj: Lietuvos senovės paminklai — 10 dol.; Nostradamus, pranašystės ir erdvės paslaptys — 5 dol.; Lietuvos reikalais kultūrinių, istorinių ir politinių straipsnių rinkinys — 6 dol.; Gynybinių Vilniaus sienų nuvertimas (vertimas) — 3 dol.

PADĖKA

Dėkoju ponams Surdėnams ir kitiems už vaišių paruošimą ir gautas dovanas mano gimtadienio proga, sulaukus 80 metų amžiaus.

Esu labai dėkingas už viską. Lai Dievas laimina Jus!

Su pagarba

Stasys Nūtautas

Kalbasi du broliai muzikai: Vytautas (k.) ir Faustas (d.) Strolios su Darbininko redaktoriumi Paulium Jurkum. Fausto Strolios vadovaujamas muzikinis vienetas "Vaiva" atvyksta gastroliuoti į New Yorką balandžio 20. Nuotr. P. Birainio

Marytė Bizinkauskaitė balandžio 14 labai sėkmingai pasirodė Metropolitan operos scenoje, kai ten koncertavo iš 2000 kandidatų atrinkti 11 finalistų. Marytė pasirodė trimis atvejais. Pirmoje dalyje su kita soliste dainavo duetą iš Čaikovskio "Pikų damos", antroj daly padainavo ariją iš Dvorak operos "Rusalka" ir finale kartu su visais — ištrauką iš Offenbacho "Les Contes D'Hoffmann". Grojo pilnas Metropolitan orkestras, dirigavo Thomas Fulton. Scena buvo papuošta "Eugenijaus Onegino" trečio veiksmo pirmos scenos dekoracijomis.

Locust Valley, Long Island, planuojama atidaryti meno galeriją. Jos savininkas — Vytautas Vebeliūnas. Galerijos paruošimo darbam atlikti pereitą savaitę iš Chicagos buvo atvykęs kun. Algimantas Kezys.

New Yorko L.B. apygardos rinkiminė komisija balandžio 10 posėdžiavo Vytauto Alksninio bute, Flushing, N.Y. Buvo paruošta rinkiminė medžiaga išsiuntinėjimui į vietines apylinkes, sudarytas kandidatų apibūdinimas spaudai ir gvildenta rinkimų procedūros klausimai. Rinkimai į XI-tąją Lietuvių Bendruomenės tarybą įvyks gegužės 17 - 18.

FAUSTAS STROLIA IR "VAIVA" ATVYKSTA Į NEW YORKĄ

Faustas Strolia, "Vaivos" vadovas, yra vienas judriausių lietuviškos muzikos puoselėtojų laisvajame pasaulyje. Nuo pat kūdikystės tėvų skatinamas pradėjo domėtis muzika. Muzikų šeimoje užaugęs, F. Strolia nuo pat jaunystės iki šių dienų reiškiasi muzikinėje veikloje plačia ir gilia vaga.

Lietuvos vyčių organizacijos pakviestas, 1960 atgaivino vyčių chorą, kuriam vadovauja iki šios dienos. Iš to choro susirado ir savo gyvenimo draugę Teresę Pupininkaitę, su kuria augina 4 sūnus. Nuo 1963 yra vargonininkas ir muzikinis direktorius St. Catherine of Genoa parapinės mokyklos, kur vedė net 4 chorus ir dėstė muziką. Tuo pačiu metu ėjo mokslus, ir 1970 gavo bakalauro laipsnį, o 1972 magistro laipsnį iš muzikos pedagogikos. Šiuo metu F. Strolia yra muzikos direktorius St. John Fisher parapijoje.

"Vaivos" grupė susikūrė iš 1972 kun. A. Kezio suorganizuoto Jaunimo choro. "Vaivos" vienetas įsisteigė 1973 ir sėkmingai veikia iki šios dienos.

F. Strolia daugiausia dėmesio skyrė ir skiria jaunimui. Buvo dainų mokytoju keliose lituanistinėse mokyklose, skautų ir kitose jaunimo stovyklose, buvo VI tautinių šokių šventės muzikinis vadovas, ir jungtinio vaikų choro dirigentas paskutinėse 4-se dainų šventėse.

Neeiliniai F. Strolios atsiekimai yra ir muzikinėje kūryboje. Jis yra parašęs apie tuziną dainų skautiškomis temomis, keliasdešimt dainų, bendram lietuviškam vartojimui, taip pat chorinių dainų ir mišių. Pasirašo Viltenio slapyvardžiu.

Laisvės Žiburio vadovybė su džiaugsmu pristato Fautą Strolią ir jo vadovaujamą "Vaivą" Laisvės Žiburio koncerto dalyviam.

BALFO 100 SKYRIUS
KULTŪROS ŽIDINIO SALĖJE RENGIA

MADŲ PARODĄ

1985 m. balandžio 28 d. 3 val. popiet

Matysim madų kūrėjo ANDREW KOVAL ir kitų naujausius drabužius.

Modeliuoja mūsų gražusis jaunimas. Svečiai vaišinsis kava ir šaltais gėrimais.

Stalus ar pavienius bilietus galima užsisakyti pas V. Padvarietį 847-5619.

Įėjimo auka 6 dol.

Lietuvių Federalinė Kredito Unija

KASA

š.m. balandžio 28, sekmadienį, 2 val. p.p. Kultūros Židinyje šaukia 5-tąjį visuotinį narių

SUSIRINKIMĄ

Programoje: pranešimai, diskusijos, rinkimai

į Direktorių Tarybą.

Registracija prasidės 1:30 val. p.p.

Visi KASOS nariai kviečiami dalyvauti.

Po susirinkimo — kavutė ir vaišės.

LAISVĖS ŽIBURYS

kviečia visuomenę į tradicinį 19-tą

PAVASARIO KONCERTĄ — BALIŲ

šeštadienį, balandžio 20 d.

Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.
Pradžia 7 val. vak. punktualiai

Programoje:
Muzikinį veikalą "VIRŠ VAIVORYKŠTĖS"
atlieka Chicagos meno būrelis "VAIVA".
Vadovas — FAUSTAS STROLIA
Choreografija — JULIANNE EGAN HARMON
Scenos dekoracijos — ANTANAS KIVĖNAS

ŠOKIAMS GROS JINAI IR TRYS GINTARAI. VAD. V. DAUGIRDAS IR SPECIALIAI JAUNIMUI — BROLIŲ KEZIŲ ORKESTRAS

Maistą gamina Eugenija Kezienė

Valgių ir gėrimų bufetai visose Kultūros Židinio salėse. Turtinga loterija. Baliui stalus iš anksto galima užsisakyti pas Živilę Jurienę (718) 441 - 7831

Visos vietos numeruotos. Bilieto kaina 7 dol. Jaunimui iki 15 metų — 5 dol., gaunami prie įėjimo. Patartina bilietus įsigyti iš anksto paštu, čekį atitinkamai sumai ir sau adresuotą su pašto ženklu voką siųsti Lithuanian Radio Club vardu, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364.

BILIETŲ PLATINTOJAI:

NEW JERSEY: (Area Code 203)
B. P. Macijauskas 998-6797; 892-6415
K. Praleika 256-5224
D. Didžbalienė 925-4761
R. Biténas 351-7963

NEW YORK: (Area Code 718)
N. P. Baltrulionis AX 7-0991
A. Diržys 296-7385
Ž. Jurienė 441-7831
E. Kezienė 296-0798
R. Kezys 769-3300; 229-9134
B.V. Labutis VI 7-5550
M. Šalinskienė 296-2244
V. Vasikauskas VI 7-1286

Visus atsilankyti kviečia

105.9 FM SEKMADIENIAIS 9-10 VAL. RYTO

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS